

Novo v kmečkem zavarovanju

Kratek povzetek določil novega republiškega zakona o kmečkem zdravstvenem zavarovanju

Preden začnemo pogovor o kmečkem zdravstvenem zavarovanju, ne bo škodilo naštet nekaj podatkov o tem, kako so se zbirala sredstva za to zavarovanje lani. V občinah Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika bi se moralo s starimi dolgovi vred zbrati lani 349,013,013 starih din prispevkov kmetov-zavarovancev. Zavarovanci pa so plačevali svoje prispevke komunalni skupnosti socialnega zavarovanja v Novem mestu dokaj slabo, saj so imeli konec lanskega leta kar za 103,894.000 din dolgov. V občini Novo mesto so bili s plačili svojih prispevkov v zaostanku za 55 milijonov, v občini Trebnje za blizu 19 milijonov, v občini Črnomelj za okoli 23 milijonov, v občini Metlika pa za nekaj več kot 7 milijonov din. Novi zakon o kmečkem zdravstvenem zavarovanju, o katerem bomo govorili, prav gotovo ne bo dosegel svojega namena, če kmečki zavarovanci v bodoče ne bodo boljši plačniki.

Republiški zakon o Skupščina SRS decembra zdravstvenem zavarovanju lani, prinaša v kmečko zavarovanje nekaj pomemb-

nih novosti. Za razliko od prejšnjega zakona bodo plačevali prispevek za kmečko zavarovanje in bodo deležni zdravljenja po novem zakonu samo tisti zavarovanci, ki jim je kmetijstvo osnovni poklic ter njihovi svoji. Po starem zakonu so namreč plačevali prispevek za kmečko zavarovanje tudi tisti lastniki zemlje, ki so bili v delovnem razmerju ali pa so bili deležni kakršnega drugega zdravstvenega zavarovanja. Druga pomembna stvar je, da daje novi zakon šolobveznim otrokom kmečkih staršev enako pravico do zdravstvenega zavarovanja, kakršne so deležni otroci zaposlenih staršev. Občinski odloki o razširjenem zdravstvenem zavarovanju šolob-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Tudi na Mirni avtomatska telefonska centrala

V soboto, 22. januarja, je podpredsednik občine Trebnje Janez Mihevc izročil namenu 60-število avtomatsko telefonsko centralo na Mirni. Kraj je postal s tem eden izmed 125 v državi in 61. v Sloveniji, ki imajo avtomatski telefonski promet. Vrednost opravljenih del, ki vključujejo tudi preureditev notranjosti poštne prostorov, je 12 milijonov. Centrala je sistema »Crossbar«, dobavilo jo je podjetje ISKRA in ima možnost razširitve na 160 priključkov. Denar so razen podjetja PTT prispevale gospodarske organizacije z Mirne in KPD Dob, ki bodo imele od avtomatske centrala največ koristi. In slove-

Danes seja Obs Krško

Danes bo v Krškem seja občinske skupščine, na kateri bodo odborniki razpravljali o odlokih, ki jih bo sprejela skupščina v zvezi z novo stanovanjsko zakonodajo, o predlogu odloka o komunalnem prispevku za mestna zemljišča, o spremembah odloka o prispevkih in davkih občanov in njihovih stopnjah

Obiščite taborniški ples v Brežicah!

V Brežicah bo 5. februarja drugi taborniški ples. Zabava bo v Narodnem domu. Taborniki obetajo obiskovalcem bogat srečolov in prijetno razvedrilo.

Vreme

OD 27. JANUARJA DO 6. FEBRUARJA

Približno do 2. februarja bo prevladovalo oblačno vreme s pogostimi snežnimi padavinami. Od 27. januarja dalje močnejša ohladitev. Po 2. februarju jasno in hud mraz.
Dr. V. M.

Smrtna nesreča pri Mokrem polju

V torek, nekaj po 10. uri dopoldne, se je na cesti III. reda pri Mokrem polju smrtno ponesrečil 26-letni šofer Ivan Čvelbar, oče dveh otrok, iz Kočarije pri Kostanjevici. Pri srečanju na mokri cesti ga je zaneslo na desno, kjer se je prevrnil po nasipu. Obležal je v kabini pod kamionom, ker mu je stisnilo prsni koš.

RAZGOVOR OB STANOVANJSKI REFORMI

Za delavce ne gradimo stanovanj?

Predsednik ObSS Novo mesto Ludvik Kebe v razgovoru o novi stanovanjski zakonodaji — Sredstev ne kaže drobiti, gospodarjenja z obstoječimi stanovanji tudi ne, zato je najboljši; eno samo stanovanjsko podjetje v občini — Čas je, da začnemo graditi tudi cenena stanovanja, ki bodo dosegljiva delavcu

— Tov. predsednik, prosim, povej najprej stališče sindikata ob stanovanjski reformi!

— Stanovanjska reforma bo posegla na celotno torišče komunalnih dejavnosti in v življenjsko raven prebivalcev.

Jutri seja občinske skupščine Kočevje

Na jutrišnji seji bo občinska skupščina Kočevje razpravljala o občinskem proračunu za leto, sklepala o gospodarjenju z gozdovi in o likvidaciji »Vulkanizacije«. Sprejela program skupščine za leto in nekatere nove odloke.

Ker je zelo važno, koliko stanovanjskih podjetij bo delovalo v posamezni občini, se je predsedstvo ObSS odločilo za stališče, naj bo v naši občini eno samo takšno podjetje. Zakonodaja res dopušča več podjetij za gospodarjenje s stanovanji, vendar bi se v tem primeru precejšen del sredstev, ki so namenjena za vzdrževanje stanovanj in gradnje, porabilo za stroške uprave v delovnih enotah za stanovanjsko gospodarstvo. Upravni aparat teh enot bi poskušal živeti na račun sredstev za gradnjo stanovanj, pritiskal bi na povečanje stanarin in se usmerjal zavoljo zaslужkarstva v proizvodno dejavnost. Stara

stanovanja pa bi seveda ostala v stanovanjskem podjetju, ki ga je ustanovila občina. (Nadaljevanje na 5. str.)

3692 novih!

Se 313 novih naročnikov smo zapisali v vrste stalnih naročnikov našega lista v zadnjih 6 dneh! Tekmovanje pošt bo vsak čas zaključeno! Po 8 tednih imamo po občinah novih naročnikov:

BREŽICE:	408
ČRNOMELJ:	228
KOČEVJE:	155
KRŠKO:	892
METLIKA:	132
NOVO MESTO:	746
RIBNICA:	94
SEVNICA:	343
TREBNJE:	475
Razne pošte v SRS in SFRJ:	170
Inozemci:	49

KAM BO ODŠLA PRVA NAGRADA DOLENJSKEGA LISTA?

ŠE 4 ODLOČILNI DNEVI!

Dvomeščna akcija pismoš vseh pošt v 9 občinah se približuje uspešnemu koncu. Do torka opoldne smo pridobili 3692 novih naročnikov, s tem pa smo hkrati dosegli 23.720 izvodov redne tedenske naklade.

Za najboljše pismoš in uslužbenke pošt na našem področju smo razpisali 6 posebnih nagrad. Kdo jih bo dobil? Objavljamo uspehe tekmovanja najboljših pismoš, ki smo jih zabeležili do torka opoldne:

■ Franc Avguštin iz Leskovca je dobil 220 novih naročnikov in trenutno vodi!

■ Sledijo mu: Franc Stare, Krško — 143; Peter Gabrič, Senovo — 122; Anica Roštohar, Leskovec — 117; Jože Zupančič, Trebnje — 72; Tone Gorenc, Mirna peč — 70; tov. Glavan, Dobrič, — 57; tov. Rozman, Mirna peč — 55; Anton Juršič, Kostanjevica — 54; Jože Kerne, Trebnje — 48 novih naročnikov.

V prihodnjih 4 dneh pričakujemo še nekaj debelih kuvert — v njih pa velika presenečenja, ki bodo morda spremenila gornji vrstni red. Že dosedanj uspehi pa v celoti potrjujejo, kako priljubljen in potreben je naš domači pokrajinski tednik, glasilo SZDL devetih občin!

ZGODOVINSKI TRENUTEK: pooblaščen predstavniki 72 delovnih organizacij in občinskih skupščin Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje so 25. januarja 1966 izglasovali sklep o ustanovitvi DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO. Več o ustanovnem občnem zboru na 4. strani!

SOCIALISTIČNA ZVEZA IN ZBORI VOLIVCEV

Zadnja leta nešteto krat slišimo, da občani ne prihajajo radi na zbor volivcev. V manjših krajih se na njih zbere povprečno 20 do 30 odst. v volivne imenike vpisanih občanov. V večjih krajih pa je udeležba manjša. Če pride na zbor volivcev 10 odst. občanov s področja volivne enote, je že veliko.

Po ustavnih določilih in tudi po občinskih statutih so zbori volivcev tista oblika zbiranja občanov, prek katere naj bi delovni ljudje odločilno vplivali na različne sklepe in celotno politiko v komunih.

Ali so zbori volivcev ob taki, povprečno majhni udeležbi občanov še lahko učinkovito sredstvo za obravnavanje različnih zadev? Gotovo so. Najbrž pa je nekaj narobe, če večina občanov prek te samoupravne oblike ne sodeluje pri urejanju in upravljanju svoje komune.

Res je, kakor pravijo nekateri, da so se razen zborov volivcev v zadnjem desetletju razvile še številne druge oblike samoupravljanja. Res pa je tudi, da vsa naša zakonska določila še vedno obravnavajo edino zbor volivcev, katerega stališča so odločilna za vpliv na politiko občinskih samoupravnih organov.

Doslej smo lahko slišali že številna mnenja, zakaj zbori volivcev niso tako učinkoviti, kot bi morali biti.

Ta mnenja so zelo različna. Vsa pa se skladajo, da občani prek zborov volivcev ne morejo dovolj vplivati na politiko v komunih, zato raje prihajajo — deni-

Obvestilo bralcem in dopisnikom

Nekaj napovedanih sestavkov in poslanih dopisov zaradi pomanjkanja prostora v današnji številki žal nismo mogli objaviti — na vrsto pridejo prihodnji četrtek. Prosimo za razumevanje!

UREDNIŠTVO

mo — na javne tribune Socialistične zveze, kjer lahko bolj sproščeno govorijo, predloge in mnenja pa hitreje uresničujejo.

Take sodbje o zborih volivcev pričajo, da oblastveni in samoupravni organi v preteklosti niso imeli dovolj posluha za stališča volivcev, niso upoštevali njihovih predlogov, redko so ukrepali na upravičeno kritiko različnih pojavov, na vprašanja volivcev pa niso dajali pojasnil. Nova ustava in tudi občinski statuti so podrobneje določili naloge in pristojnosti zborov volivcev. Navzlic temu pa ni mogoče reči, da so se zbori volivcev v preteklih dveh letih prebili čez prejšnje pomanjkljivosti.

Mnenje občanov, da lahko na javnih tribunah Socialistične zveze več »dosežejo«, pričča, da se ponekod razgovori, posveti, javne tribune SZDL spremenjajo včasih v zbor volivcev ali da posegajo v njihove pristojnosti.

»Na sestankih se srečujemo vedno eni in isti,« tožijo ponekod. Zato pravijo, da ni nobene razlike, če se sestanejo kot člani SZDL ali kot volivci. Nekaj resnice je v tem. Vendar je upravičeno vprašanje, če je zaradi tega prav, da je razgovor ali javna tribuna v bistvu le zbor volivcev, le da nima tega imena.

Socialistična zveza združuje občane, da se laže in učinkoviteje udeležujejo pri samoupravljanju. S tem postaja tudi sama opora samoupravljanja. Njena naloga pa ni, da bi prevzemala pristojnosti posameznih samoupravnih oblik, pač pa, da jih pomaga razvijati.

V prenekanteri krajevni organizaciji SZDL so prenečevali, kje so vzroki za slabo obiskane zbor volivcev, marsikje so tudi pomagali odstranjevati vzroke, ki so hromili delo te oblike neposredne samouprave. V nekaterih krajih se pred zbori volivcev se-

Pretekli teden se je zvrstilo kar precej dogodkov, ob katerih se velja zadržati. Padla je italijanska vlada, afera okrog umora maroškega voditelja opozicije Ben Barka je dobila take razsežnosti, da se je spremenila v mednarodni spor med Francijo in Marokom, vietnamska vojna pa se nadaljuje.

Novica o padcu italijanske vlade Aldo Mora je prišla nenadno čeprav ne nepričakovano. Nenadna je samo zaradi povoda, ki je povzročil njen padec. Vlada je dobila nezaušnico ob na videz nedolžnem zakonu o državnih otroških vrtcih in ja padec vlade nenaden zato, ker so poslanci z večino glasovali od člena do člena. Ko so že mislili, da bo šel zakon skozi brez pretresljajev, jih je veliko odšlo iz dvorane, to pa so izkoristili tisti, ki so si že prej želeli padca vlade in tako zakon ni dobil potrebne večine. Predsednik vlade je naslednji dan sklical kratko sejo vlade, ki je sklenila, da odstopi.

Takšen je vnanji videz zadeve. V resnici pa so vzroki globlji. Slo je namreč za uresničitev zahteve Nennijeve socialistične stranke, naj bo šola laična, se pravi, da morajo priti vse vzgojne ustanove, ki so v rokah cerkve, v državne roke. Socialisti so to jasno zahtevali in je bil to tudi eden izmed pogojev, da so sodelovali v vladi levega centra. Vendar jim ni kazalo, da bi šli v svoji zahtevi tako daleč, da bi oni povzročili padec vlade. Tako se je zgodilo, da so vlado strmoglavili poslanci krščansko demokratske stranke, to se pravi Morove stranke, ki jim tak program vlade od vsega začetka ni všeč, niti njen program urejanja notranjih zadev niti njena zunanja politika.

stanejo krajevni odbori SZDL, se pogovorijo o propagandi zanje. To je gotovo koristno, čeprav pa so pri tem vlogo SZDL ponekod tudi napak razumeli. Nič kaj redko ni še danes v navadi, da pred zbori volivcev pokličejo na občinsko skupščino predstavnika krajevnega odbora SZDL, mu povedo, kdaj bodo zbori volivcev, izročijo lepake, vse ostalo pa potem prenesejo na krajevni odbor SZDL. Ti morajo poskrbeti za prostor, lepjenje plakatov, raznašanje vabil. Ponekod je tako nepravilno razumevanje vloge Socialistične zveze privedlo tako daleč, da dobe funkcionarji krajev-

Mandat za sestavo nove vlade je dobil spet Aldo Moro, sedanjo krizo pa bi — tako sodijo komentatorji — morale stranke vladne koalicije izkoristiti za to, da bi znova preverile in jasno oblikovale svoja stališča, poiskale stične točke in novi vladni program tudi uresničevale. To pa je namreč tisto, zaradi česar so že prej pričakovali krizo vlade, ker se prejšnja nika-

PADEC ITALIJANSKE VLADE

kor ne more pohvaliti, da bi uresničila katero izmed bistvenih točk svojega programa. Kakšno smer bo ubrala nova Morova vlada, pa bomo videli, ko bo predložil parlamentu spisek novih ministrov in ko bo prebral vladno deklaracijo.

Drugi dogodek, ki polni zadnje dni stolpce svetovnega časopisja, je afera Ben Barka, ki so ga bili ubili v začetku decembra sredi Pariza. Afera se je tako razpletla, da sta Francija in Maroko odpoklicala svoje diplomatske predstavnike, de Gaulle pa je zahteval od maroškega kralja, naj mu izroči svojega notranjega ministra Ufkirja, ker je dokazano, da je on neposredno sodeloval pri umoru opozicijskega voditelja Ben Barka, ki bi moral tudi predsedovati konferenci solidarnosti narodov treh celin v Havanu. Kaj takega ne pomni zgodovina.

pravljali na zborih volivcev. Na njem so potem lahko sklepali in priporočila občinski skupščini so bila bolj utemeljena.

Gradivo za predkongresno dejavnost navaja v poglavju »komuna in občane« tudi vlogo SZDL pri uveljavljanju zborov volivcev. Razprava o tem bo gotovo še odkrila nove vzroke, zakaj zbori volivcev niso taki, kot bi morali biti, obdelala pa tudi naloge Socialistične zveze, ki se ne more zadovoljiti z ugotovitvijo, da zbori volivcev, kakršni so zdaj, ne izpolnjujejo v celoti svoje samoupravne naloge.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

KATASTROFA NA MONT BLANCU — V sam vrh najvišje gore v Evropi — Mont Blanc se je zaletelo potniško letalo indijske letalske družbe. Vseh 117 potnikov in članov posadke je mrtvih. Med njimi je tudi predsednik indijske atomske komisije dr. Homi Bhabha, eden največjih atomskih fizikov sodobnosti. Kaže, da se je letalo pokvarilo visnemer, saj je pilot malo pred nesrečo sporečel z nevsakemu letalsku, da leti na višini čez 5500 m, torej visoko nad Mont Blanc, ki je visok 4810 m. Po drugi verziji pa je letalo v zraku eksplodiralo, ker so razbitine letala razmetane na široko okrog vrha Mont Blanca. Na kraj nesreče je takoj odletel helikopter, ki pa ni našel nobenega živca.

STISKA BRITANSKIH LABURISTOV — V četrtek bodo v ribiškem središču Velike Britanije — Hullu volili poslance za britanski spodnji dom, ker je sedanji laburistični poslanec umrl. Ta je na volitvah zmagal s komaj tisoč glasovi večine in se kaj lahko primeri, da bodo izvolili konservativca. Če bi se to zgodilo, bo imela laburistična vlada v parlamentu le glas večine, kar bi jo spravilo v skoraj nemogočo položaj. Vse ankete javnega mnenja sicer kažejo na to, da laburisti pridobivajo zaupanje britanskih volivcev, kar pa se, za čuda, ne kaže v volilnih rezultatih. Na trdnjavi nadomestnih volitev so dobili komaj pet poslancev in zato ne izključujejo možnosti, da bi pogoreli tudi v tem volilnem okrožju. Konservativcem je v tem reševnem kraju uspelo prevzeti pobudo v predvolilni kampanji in so po mnenju opazovalcev kar uspešno napadli vlado zaradi čedalje večje dragine.

NENAVADEN OGLAS — V »Stuttgarter Zeitung« je izšel oglas, ki ga je plačal nek zahodnonemški državljani, ki išče tistega, ki bi mu razložil, kaj je to »formirana družba«, o kateri je govoril kancler Erhard v svojem ekspoziciji v Bundestagu.

OGLEJTE SI VIETNAM — Saigonska turistična družba je razposlala po svetu prospekte, s katerimi vabi petične turiste, naj si ogledajo lepote Južnega Vietnama. Na svojo hvali vietnamsko sonce, čudovito pokrajino in svojevrstno domačo vietnamsko kuhinjo. Na eno specialiteto so razbili — na vietnamsko vojno.

SKROMNA ZELJA — Član ameriškega kongresa Robert Griffin iz Michigana je govoril, da je ameriška administracija doslej svojevrsten rekord: milijardno aktov v enem letu, državljani pa so morali izpolniti 18 milijonov formularjev. Ob koncu svojega govora je zahteval, naj število uslužbencev kmetijskega ministrstva ne bi bilo večje kot pa je vseh farmarjev? Skromno, kaj?

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● ZAPOSLOVANJE V TUJINI. V zveznem odboru SZDL Jugoslavije so nedavno razpravljali o problematiki zaposlovanja naših ljudi v tujini. Pri tem so ugotovili, da je to pojav, ki ni značilen samo za našo državo, temveč se srečujejo z njim po celem svetu. Migracijo (selitev) delavcev iz pokrajine v pokrajino, iz države v državo pogotovo sodobna gospodarska gibanja, ekonomska povezanost današnjega sveta. Zato je treba obravnavati ta pojav kot dolgoročnejši proces. Naša država je sklenila konvencijo o socialnem zavarovanju in sporazum o urejanju zaposlovanja z nekaterimi državami. Ti dokumenti so nedvomno velikega pomena za zaščito pravic in interesov delavcev, zaposlenih v tujini. Hkrati pa se je treba doma borovati za to, da bodo strokovnjaki in dobri, pridni delavci pošteno nagrajeni za svoje delo, zaradi česar bodo raje ostali doma, kakor pa da bi šli v tujino. Očitno je namreč, da marsikdo ne ostane doma tudi zaradi uravnilovke pri nagrajevanju, zavoljo težnje, da bi bili razločki med osebnimi dohodki majhni, čeprav so razločki med delovnimi učinki zelo veliki.

● SPREMENJEN ZAKON O BANKAH IN O KREDITNIH POSLIH. Zvezni zbor je sprejel spremenjen zakon o bankah in o kreditnih poslih. Po spremenjenem zakonu bodo sredstva odpravljenih kreditnih skladov federacije in vseh drugih teritorialnih političnih skupnosti izdvojená iz bančnih skladov, da bi tako omogočili političnim skupnostim, da ta sredstva usmerijo v že začete investicije, se pravi, da jih porabijo za kritje tistih investicijskih obveznosti, o katerih so odločale posamezne teritorialne politične skupnosti.

● BOLJ SE OBRNITI K VSEM OBČA-

NOM. V Sarajevu se je začel VI. kongres Socialistične zveze Bosne in Hercegovine. Uvodno besedo na njem je imel predsednik Esad Cerić. Med drugim je dejal, da mora postati Socialistična zveza tudi sama zmešanica bolj demokratična organizacija, če hoče biti politična osnova samoupravljanja. Socialistična zveza se mora bolj obrniti k vsem občanom in se znebiti forumskega dela.

ZAPOSLOVANJE V TUJINI

● TEZE ZA JAVNO RAZPRAVO. Nedolgo tega je dnevno časopisje objavilo Teze za javno razpravo pred VI. kongresom SZDL Jugoslavije, ki imajo naslov »Razvoj in demokratizacija družbenih odnosov v komunih«. V tezah je med drugim rečeno tudi tole:

»Z izvajanjem gospodarske reforme se še bolj krepí zavest, da za ustvarjanje splošnih življenjskih pogojev v komunih ni odgovorna samo občinska skupščina, marveč tudi vsi drugi samoupravni organi in organizacije. To vsekakor deluje proti zapiranju delovnih organizacij in v smeri razvijanja ustvarjalnega sodelovanja z drugimi samoupravnimi organi, z občinsko skupščino in občani.«

● AKTUALNI POGOVORI. V televizijskih aktualnih pogovorih je tokrat sodeloval zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov, ki je posredoval gledalcem tudi tole zanimivo

informacijo: leta 1964 smo imeli v plačilni bilanci primanjkljaj 233 milijonov dolarjev, lani pa smo ustvarili presežek 8 milijonov dolarjev. Malo, a vendar ohrabrujejo za začetek izvajanja gospodarske reforme!

● POMOČ TISKU. Na seji sekretariata izvršnega odbora glavnega odbora SZDL Slovenije so med drugim razpravljali tudi o materialnem položaju tiska po gospodarski reformi. Poudarili so nalogo organizacij Socialistične zveze, da se zavzemajo za ustvarjanje pogojev, ki naj omogočijo nadaljnje razširjanje tiska, in za ustrezno financiranje teh množičnih komunikacijskih sredstev skladno z družbenim pomenom in vlogo posameznega lista ter z njegovimi lastnimi finančnimi možnostmi.

● DODATNE OBRESTITI. Vsi lastniki hranilnih vlog pri bankah, poštinski hranilnicah in hranilnicah kmetijskih združenj (tisti, ki so naložili denar pred gospodarsko reformo in ga do konca lanskega leta niso dvignili) bodo dobili dodatne obresti v višini 23 odstotkov. Dodatne obresti na potrošniške kredite, najete od 28. junija do 31. julija, bodo znašale 25 odstotkov.

● UVOZ VINA. V kratkem bomo uvozili kakih 1000 vagonov vina, da bi tako intervenirali na domačem trgu, kjer domača vina neprestano neupravičeno dražijo ali pa jih proizvajalci sploh ne dajo v prodajo, ker računajo z višjimi cenami. Z uvozom vina bodo njihovi računi prekrizani.

● KREDITI ZA TERMoeLEKTRARNO IN RUDNIKE. Upravni odbor Jugoslovanske investicijske banke je nedolgo tega sklepal o udeležbi pri kreditiranju več termoelektrarn, med njimi tudi termoelektrarne Šošan B ter za razširitev rudnikov v Velenju in v Trbovljah.

Nobenih seznamov ni!

Zadnjič smo opisali zakone, ki govorijo o reelekciji, danes pa bomo poglobljeno govorili o tem, kaj je reelekcija. Če takoj moramo poudariti, da je reelekcija eno izmed zakonitih vodil kadrovske politike v sistemu samoupravljanja. Postati mora vsakdanji del naporov za razvijanje delovne organizacije in samoupravnih odnosov v njej, torej mora v pravem pomenu besede postati vsakodnevna praksa in se ne sme izroditi v kampanjo! Iz pravkar povedanega sledi, da reelekcije ne morejo in ne smejo jemati osebno ne prizadeži direktorji, pa tudi nihče drugi v delovnih organizacijah!

Reelekcija bo zajela v Sloveniji 29 odst. delovnih organizacij z manj kot 100 zaposlenimi, 40 odst. delovnih organizacij z več kot 100 zaposlenimi in 18 odst. delovnih organizacij iz družbenih služb. To je torej zelo pomembna naloga, v sodelovanju pa jo morajo uresničevati samoupravni organi in družbeni činitelji v občinah in delovnih organizacijah. Zveza komunistov in sindikat bosta kot družbeni organizaciji morali opraviti pri tem največ.

Vsi tisti, ki govorijo o nekakšnih »seznamih« direktorjev, ki pridejo pod reelekcijo, se motijo! Reelekcija je predvsem in v prvi vrsti dolgoročna naloga v kadrovske politiki in kot takšna torej stvar prizadetega kolektiva in njegovih pobud.

Reelekcija ni zgolj formalnost, s katero bomo zadovoljili načelom ustave in določilom zakonov. Zatorej je ne moremo prepustiti dobri volji posameznikov. To je dolgotrajen proces, ki ga šele začnemo uveljavljati, izkušnje pa žal še nimamo. Uresničujemo novo vodilo, s katerim bodo organi samoupravljanja in kolektiv sodelovali pri izbiri direktorja in vodilnih delavcev ter hkrati s tem prevzeli tudi odgovornost za

to izbiro. To pomeni, da v bodoče ne bo odgovoren samo direktor za svoje delo kolektivu in samoupravnim organom, pač pa bo odgovornost tudi obratna: ves kolektiv bo s samoupravnimi organi vred odgovoren za izbiro direktorja, saj v izbiri dejansko sodeluje! S tem bodo interesi delovne organizacije zelo neposredno povezani s sposobnostjo direktorja in prav zato je ob uveljavljanju novih gospodarskih ukrepov nujno potrebno dosledno uveljavljanje reelekcije.

Statutarna določila v statutih delovnih organizacij so glede reelekcije zelo pomanjkljiva, površna in nejasna. V kolektivih je treba začeti čimprej z javnimi razpravami o tem, kaj je reelekcija. Precej statutow o njej sploh ne govori, pač pa se mnogi zgolj sklicujejo na zakon. Najmanj, kar moramo storiti v statutih je to, da moramo povzeti vsaj osnovna določila zakona in kar najbolj natančno določiti razpisne pogoje.

Ribolov na Kolpi

Na sestanku koordinacijskega odbora Ribiških druženj Brod na Kolpi, Kočevje in Čabar so določili nove članarine in prispevke, ki jih bodo plačevali ribiči za lov na delu Kolpe od Slavskega laza do izvira, cene dnevnih ribolovnic (za inozemce 20 novih din, za domačine pa 10), o številu lovskih dni za člane in sploh o gospodarjenju z reko Kolpo.

Ugotovili so tudi, da so vložili lani v Kolpo in priroke skoraj 7000 dvoletnih postrvi v vrednosti 1.698.000 starih din in preko 100.000 mladice, vrednih okoli 860.000 starih din. Na tem delu Kolpe je bilo prodanih 663 ribolovnih dovolilnic (od tega 178 inozemcem) v vrednosti 712.000 starih din.

JANEZ PENCA, dipl. inž. gozdarstva:

GOZDOVI, KMETJE IN GOZDNO GOSPODARSTVO

2

Pravilnik GG o določitvi količin za domačo porabo pa predvideva tudi kritje večje potrebe po lesu, če je ta ugotovljena po gozdarskih organih ali dokazana z dovoljenjem za adaptacijo poslopj ali za novo gradnjo.

Za les, ki ga lastnik gozda porabi v svojem kmečkem gospodarstvu, ni potrebno plačati gozdne takse (sedaj imenovane biološke amortizacije). Za les, porabljen v obrti, je takso treba plačati.

2. Pravica pasti v svojem gozdu živino, grabiti listje in mah ter izkoriščati druge gozdne proizvode pod določenimi pogoji (kolikor to ni škodljivo za gozdno mladje).

3. Pravica do opravljanja gozdnogospodarskih del v svojem gozdu (proti plačilu).

4. Pravica do cene lesa na panju za posekan les, ki ga lastnik odda gozdnemu gospodarstvu. Cena lesa na panju mora znašati najmanj toliko, kolikor je predpisal izvršni svet.

Če lastnik gozda les sam poseka in ga pripelje na skladišče, dobi seveda plačano tudi to delo.

5. Pravica sodelovanja pri odkazovanju drevja za posek in drugih delih ter dajati pripombe k osnutku gozdnogospodarskega načrta za njegov gozd.

Pravice lastnika gozda torej z novim zakonom niso okrnjene. Les za domačo porabo mu je zagotovljen celo brez plačila biološke amortizacije, medtem ko mu je bila po prejšnjem zakonu gozdna taksa znižana le za 4000 din.

Lastnik gozda, ki ni kmet, bo za lastno porabo sicer les dobil, vendar bo moral plačati biološko amortizacijo. Biološko amortizacijo je določilo gozdno gospodarstvo za vsak m posekanega lesa v skladu z odredbo o določitvi biološke amortizacije (Ur. list SRS št. 33/65), ki obvezuje gozdno gospodarstvo, da v letu 1966 zbere približno 40 % več biološke amortizacije iz zabeleženih gozdov, kot so jo zbrali občinski gozdni skladi v letu 1964.

Večletna praksa, ki jo zahtevamo v vseh razpisih za vodilna delovna mesta, je postala že skorajda nekakšna »zaščita« direktorjev in drugih vodilnih uslužbencev. Videti je, kot da ne bi mogel biti direktor ali vodilni uslužbenec ta, ki se ni bil nikdar na takšnem delovnem mestu...

Prav bo torej, če bomo v statutih glede razpisnih pogojev kar se da natančno predpisali izobrazbo, ki jo naj ima prijaviteljec (vrsta fakultete ali srednje šole, morebitna specializacija v stroki itd.), pa tudi praksa. Ni namreč dovolj samo reči: zahtevamo visokošolsko izobrazbo. Povejmo raje, katere vrste šol zahtevamo od prijaviteljev in kakšno prakso ter kje naj bi jo imeli! Zaradi splošnosti razpisov bi v dosedanjih pogojih kaj lahko (če bi bil edini prijaviteljec) postal nekdo s filozofsko fakulteto, direktor strojne tovarne, nekdo s strojno fakulteto pa direktor kemične tovarne...

O odprtih vratih v delovne organizacije bomo nekaj več napisali prihodnji četrtak na tem mestu.

POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV CESTNIH PODJETIJ SLOVENIJE V NOVEM MESTU 18. JANUARJA

Samoupravni organi želijo odločati

Oblika združevanja podjetij ne more imeti dolgega življenja, če združenje ne zastopa interesa podjetij in če hoče tehnokratsko odločati mimo organov upravljanja podjetij!

Sedanja mala skizma notranjih odnosov med cestnimi podjetji Slovenije ima globlje korenine v neurejenem načinu financiranja te službe. Se ostreje pa se obično v kolektivih zaradi njihovih neurejenih odnosov z Združenjem cestnih podjetij Slovenije in z nezaupanjem družbe do gospodarjenja cestnih podjetij. Udeleženci posvetovanja so bili enotnega mnenja, da morajo vsa cestna podjetja pošteno delati, da bodo opravičili zaupanje. Potrebujemo strokovno združenje, ki bi vsakla jevalo delo in zastopalo interese članov — cestnih podjetij. Današ-

nje združenje jim tega ne daje in odnos podjetij — združenje niso pravilno urejeni. Združenje je hotelo vse voditi mimo organov samoupravljanja cestnih podjetij in je celo razpravljalo o reorganizaciji cestne službe, ne da bi cestna podjetja za to karkoli vedela. Poleg tega so bila podjetja v upravnem odboru združenja premalo zastopana.

Vse to je vzbudilo odpor članov in začeli so se zanimati za možnost izstopa, kar jim zvezi zakon, ki je močnejši od ostalih pravnih aktov, dovoljuje. Postalo je jasno, da je praksa prerasla moči kreditov) gornje naloge in hkrati ne bi preveč prizadeli življenjske ravni občanov.

Kolikšni komunalni prispevki?

Udeleženci razgovora z zveznim poslancem Ludvikom Golobom, ki je bil 13. januarja v Novem mestu na pobudo ObSS, so načeli razen drugega tudi vprašanje gradnje stanovanj in uporabe mestnih zemljišč. Na področju ožje Dolenjske bo ostalo delovnim organizacijam iz 2 odst. prispevka za stanovanjsko izgradnjo na voljo v te namene okoli 220 milijonov din. Prispevek od mestnih zemljišč (zbralo bi se ga okoli 90 milijonov) pa je odvisen od urbanistične ureditve, ki bo kmalu končana tudi v Novem mestu. Samo urbanistična ureditev (postavitve kanalizacije, vodovoda, transformatorskih postaj, ureditev ulic in javne razsvetljave itd.) bi veljala za 4 dolenjske občine 7 milijard din. Zelo resno je torej vprašanje: kakšni naj bodo komunalni prispevki, da bi z njimi zmogli (seveda ob po-

moči kreditov) gornje naloge in hkrati ne bi preveč prizadeli življenjske ravni občanov.

Kako in kaj naj dela sindikat?

Predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je v decembru 1965 ustanovilo več delovnih skupin, ki obiskujejo sindikalne podružnice po podjetjih in zavodih. Na teh obiskih ugotavljajo, s čim so se podružnice lani največ ukvarjale, kako so uresničevale stališča svojih letnih občnih zborov in priporočila ObSS ob posameznih stvarnih nalogah in akcijah. Ko bodo skupine predsedstvu posredovale svoje ugotovitve, bodo na ObSS zbrali gradivo za prihodnji plenar, ki bo govoril o metodah dela sindikatov.

(Nadaljevanje s 1. str.)

veznih otrok so torej zdaj nepotrebni.

Osnovno zdravstveno zavarovanje kmetov je po novem zakonu splošno, obvezno in enotno za vse kmete v SRS. Zakon določa oblike brezplačnega zdravljenja in oblike, v katerih je del stroškov zdravljenja dolžan prispevati zavarovanec.

BREZPLAČNO ZDRAVLJENJE: pravico do brezplačnega zdravljenja v kateremkoli zdravstvenem domu in na bolniškem domu imajo zavarovanci, če zbolijo za temi boleznimi: akutna otroška ohromelost, davica, griza, koze, nalezljiva zlatenica, meningitis, oslovski kašelj, ošpice, paratifus, porodna mrzlica, smrkvost, steklina, šen, škrlatinka, trahom, trebušni tifus, vrančni prisad in še nekatere druge nalezljive bolezni, ki niso tako pogostne, ter če zbolijo za aktivno tuberkulozo katerekoli vrste.

Brezplačno se zdravijo v ustreznem zdravstvenem domu, če zbolijo za duševno boleznijo in je

bolnik pri tem nevaren okolju. Pravico do brezplačnega ambulantnega zdravljenja v zdravstvenih zavodih in na domu imajo, če se zdravijo za rakom, levkemijo in podobnimi malignimi boleznimi. Razen tega imajo noseče zavarovanke pravico do brezplačnih pregledov, svetovanj in zdravljenja v zdravstvenih zavodih in na domu ter do zdravniškega obiska na domu.

Solski in predšolski otroci do 15 let imajo v kmečkem zdravstvenem zavarovanju enake pravice kot otroci zaposlenih staršev. Učenci srednjih šol imajo pravico do brezplačnega ambulantnega in bolniškega zdravljenja, brezplačno so za kmečke zavarovance obvezna cepjenja, sanacije klicenoccev, dezinfekcija, dezinfekcija in deratizacija stanovanj, kadar gre za nalezljivo bolezen. Brezplačno so tudi zdravljeni, kadar se zdravijo zaradi bolezni, ki smo jih malo prej našli, in za tuberkulozo.

ZDRAVLJENJE: V vseh drugih primerih plača za-

varovanec 50 odst. cen zdravstvenih storitev, prav tako pa 50 odst. stroškov zdravljenja (splošnega in specialnega) v ambulantah. Za izdiranje zob plača 50 odst. stroškov. Samo 25 odst. plača zavarovanec za poročniško pomoč doma in v bolnišnici in za zdravljenje v bolnišnici, ki je v zvezi s porodom. Zavarovanec plača samo 25 odst. stroškov zdravljenja v ustreznem zdravstvenem zavodu, če zbolijo za mumpsom ali gripo, ki se nista pojavila kot epidemija.

ZDRAVILA: zavarovanec plača 50 odst. cene zdravil, toda samo 25. odst. cene zdravil v primerih, kadar se zdravi za sladkorno boleznijo, srčnimi obolenji ali epilepsijo.

BOLNIŠNICA: zavarovanec plača 50. odst. stroškov zdravljenja v bolnišnici za prvih 14 dni, 25 odstotkov pa od 15. dneva dalje. Izjema so naslednji primeri: samo 10 odst. stroškov zdravljenja v bolnišnicah plačajo študenti visokih in višjih šol in pa zavarovanci, ki se zdravijo za rakom, levkemijo in podobnimi malignimi obolenji. Samo 25 odstotkov stroškov oskrbe v bolnišnici plačajo doječe matere, ki so v bolnišnici pri otroku, ali pa zavarovanci, kadar se zdravijo zaradi življenjsko nevarnih poškodb in obolenj.

Zavarovanci imajo pravico do prevoza z reševalnim vozilom, kadar je tak prevoz nujno potreben.

Še vedno malo prometa na novomeškem sejmišču

Kljub izboljšanju vremena na novomeškem sejmišču v ponedeljek, 24. januarja, ni bilo posebnega prometa. Na prodaj je bilo 337 prašičkov, od katerih je bilo 302 prodanih. Manjši so veljali od 10.500 do 17.000 din, večji pa od 17.500 do 27.000 starih dinarjev.

V Brežicah 340 prašičkov na sejmu

V soboto, 22. januarja, je bilo na tedenski sejem za prašiče v Brežicah pripeljanih 340 pujskov, prodanih pa je bilo 85. Kupcev je bilo zelo malo, verjetno zaradi precejšnjega mraza. Manjši prašički so veljali okoli 900 din kg, večji pa 550 din kg.

SPET SEJMI V SEVNICI

Skupščina občine Sevnica obvešča vse prebivalstvo občine in okolice, da so od 1. februarja 1966 na področju občine Sevnica zopet redni

živinski in svinjski sejmi kakor tudi dogoni.

KLOPOTEC

Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto

25. januarja 1966 je 72 ustanoviteljev s področja občin Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje ustanovilo novo poslovno banko. Gospodarske organizacije in družbeno politične skupnosti tega področja so z ustanoviteljskim aktom pokazale zrelo presojo potreb dolenjske regije, saj so s svojimi deleži omogočile ustanovitev komercialno-investicijske banke, ki bo imela v kreditnem skladu nad 5 milijard, v depozitih pa nad 2 milijardi dinarjev. Ustanovitelji nove banke so posebej podčrtali tudi pomen hranilne službe na svojem področju.

V dvorani sindikalnega doma v Novem mestu so predstavniki družbeno političnih skupnosti ter večine gospodarskih organizacij s področja občin Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje 25. januarja dopoldne ustanovili DOLENJSKO BANKO IN HRANILNICO NOVO MESTO. Tovariš Franjo Švent je v imenu pripravljalega odbora pozdravil ustanovitelje banke, goste in predstavnike občinskih skupščin, nakar so zbor vodili Franjo Švent, Stane Nunčič in Miloš Jevšek.

V imenu ustanovnega odbora nove banke je tovariš Švent v zgoščenem poročilu opisal priprave za ustanovitev nove banke, pri čemer je poudaril, da je usklajevanje organizacije bank z novimi spremembami hkrati tudi uresničevanje gospodarske reforme. Ustanovni zbor je za nadaljnji gospodarski in družbeno politični razvoj dolenjske pokrajine pomemben dogodek. Delovne in druge organizacije ter politično-teritorialne skupnosti prevzema jo s tem celotno organizacijo in delovanje dosedanje KB v Novem mestu, ki je že 10 let uspešno delovala. Hkrati je to delo zdaj usklajeno z določili novega zakona.

Nova banka, je poudaril tovariš Švent, bo razvijala poslovno tudi z drugimi bankami, kot poslovna banka pa bo sposobna sprejemati tudi svobodnejše ekonomske odnose na področju kroženja ter usmerjanja denarnih sredstev. Zda lahko delovne in druge organizacije kakor tudi politično-teritorialne skupnosti svobodno izbirajo zveze s poslovnimi bankami. Dosedanje stalne reorganizacije so

povzročile tudi občutna nihanja v kreditni zmogljivosti banke; KD Novo mesto pri tem ni bila izjema. V novih pogojih bodo svobodne odločitve, ki so že potrdile potrebo po obstoju osrednjega dolenjskega denarnega zavoda, enostavnejše, na nje pa bo predvsem vplivala kvaliteta dela banke in njena poslovnost. To omogoča tudi nadaljnje vključevanje novih ustanoviteljev ter komitentov nove banke.

Tovariš Švent je nato opisal pripravljena dela upravnega odbora KB Novo mesto za ustanovitev nove banke. Obrazložil je različne pogoje za pridobitev enega glasu za ustanovitev banke, opisal pogodbeno obveznost in predvsem poudaril načrt nove banke, ki naj bi bila komercialno-investicijska banka.

Zelo izčrpno, kvalitetno in tehtno pripravljeno gradivo za ustanovni zbor je omogočilo ustanoviteljem, da so skoraj brez razprave sprejemali predložene osnutke sklepov, začasni statut Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto, predlog začasne poslovne politike banke za leto 1966 in začasni pravilnik o obrestnih merah, tarifi plačil in nadomestil za bančne posle.

Izvoljen je bil tudi začasni izvršilni odbor banke, imenovan v. d. direktorja banke in kreditni odbor. Prav tako so ustanovitelji sprejeli sklep v članjenju Dolenjske banke in hranilnice v združenje poslovnih bank Slovenije, hkrati pa so pooblastili izvršilni odbor nove banke, da bo odločal o včlanjenju banke v druge poslovne banke. Sklenili so še, da bo ustanovni odbor obravnaval in potrdil zaključni račun Medobčinske komunalne banke Novo mesto za leto 1965. Nova

skupščina ustanovila DOLENJSKO BANKO IN HRANILNICO NOVO MESTO.

Pogled v dvorano sindikalnega sveta v Novem mestu, kjer so predstavniki 72 delovnih organizacij in 4 občinskih skupščin ustanovili DOLENJSKO BANKO IN HRANILNICO NOVO MESTO.

va banka bo prevzela stanje dosedanje KB Novo mesto po potrjenem zaključnem računu za leto 1965.

Z veseljem lahko ugotovimo, da tako zglede enotnosti pri ustanavljanju nove banke v drugih slovenskih pokrajinah v zadnjem času skoraj nismo zasledili. Sklep o ustanovitvi Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto pa hkrati potrjuje čvrsto odločitev delovnih in drugih organizacij ter vodstev družbeno političnih skupnosti tega področja, da hoče pokrajina s svojim denarnim zavodom in z nadaljnjim pove-

zovanjem vseh razpoložljivih sredstev na vsak način zagotoviti načrtno rast gospodarstva ter družbenih služb na svojem področju.

Ustanovni zbor je potrdil znano resnico o zaokroženosti dolenjske regije; lahko nam je samo žal, da vsi njeni naravni deli še niso organizirano vključeni v naravno celoto pokrajine. Hkrati upravičeno pričakujemo, da bo že bližnja prihodnost pripomogla, da se bo število ustanovnih članov nove banke in hranilnice povečalo z vsemi tistimi, ki so dijo sem po vseh gospodarskih, geografskih, kulturno prosvetnih, demo-

grfskih, socioloških, prometnih ter vseh drugih činiteljih.

Ivo Novšak - v. d. direktorja nove banke

Na ustanovnem zboru nove banke je bil imenovan za v. d. direktorja nove banke Ivo Novšak, dosedanji direktor Medobčinske komunalne banke Novo mesto.

Člani začasnega izvršilnega odbora nove banke so takoj po ustanovnem zboru izvolili za svojega predsednika Zdravko Petana, direktorja LABODA v Novem mestu.

BANKA — poslovni partner delovnih organizacij in družbenih skupnosti

Ustanovitelji nove DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO so v torko sprejeli tudi okvirni načrt začasne poslovne politike novega zavoda za leto 1966. O tem bo naš teden občasno poročal še več, tu pa podajamo zgoščen pregled glavnih nalog, ki so pred novo domačo banko.

Banke kot gospodarske organizacije, katerih dejavnost ima poseben družbeni pomen, upravljajo v imenu družbene skupnosti skupna sredstva družbene reprodukcije v skladu s splošnimi družbenimi interesi in v okviru, ki jih določajo zakoniti predpisi. Zda banke niso več navezane samo na določena omejena področja, niti ne na meje politično-teritorialnih skupnosti.

Ze doslej so komunalne banke kot temeljne organizacije neposredno kreditirale gospodarstvo. Novi zakon o bankah in kreditnih poslih banke pa se bolj poudarja, da kreditni in bančni mehanizem ni le sestavni del gospodarstva, temveč tudi njegov produkt, ki je nastajal vzporedno in se razvijal z vsemi temeljnimi značilnostmi gospodarskega razvoja pri nas.

S sedanjo organizacijo bank hočemo predvsem doseči najustrežnejšo obliko zbiranja in razporeditve vseh razpoložljivih sredstev za ekonomično in rentabilno preskrbo gospodarskih in drugih dejavnosti s krediti.

Za nadaljnji skladnejši razvoj gospodarstva našega področja

gažirana likvidna sredstva gospodarstva. Sredstva za dolgoročno kreditiranje bo banka zbirala iz štirih znanih virov: — iz deležev gospodarskih organizacij, ki ustanavljajo banko; — iz razlike med aktivnimi in pasivnimi obrestmi; — z vezanimi depoziti na rok, daljši kot eno leto, ter — z obveznicami.

Odločilni pomen bodo pri tem imela seveda sredstva, pridobljena z vezanimi depoziti — pri dolgoročnem kreditiranju banka z zbranimi in lastnimi sredstvi ne bo samo razdeljevalec ter izvajalec tehničnih uslug, marveč bo predvsem poslovni partner delovnih organizacij ali družbenih skupnosti.

Zbiranje hranilnih vlog
Pomemben činitelj za nadaljnji razvoj stabilizacije gospodarstva je vsekakor tudi zbiranje hranilnih vlog. Banka bo s primerno propagando skušala zbrati čim več vlog, zlasti pa se vezanih vlog nad eno leto; tako zbrana sredstva so pomembna osnova za dajanje kreditov vseh vrst.

Dolgoročnim kreditom za trajna obratna sredstva bo treba prav tako posvetiti posebno skrb. Banka jih bo dajala iz kreditnega sklada banke in iz oročenih depozitov z odpovednim rokom preko enega leta ter iz sredstev, ki jih bo v ta namen dobila iz zato sposobnih kreditov. Potrošniške kredite bo banka dajala na podlagi in v razmerju zbranih hranilnih vlog, pri čemer bo upoštevala osnovne pogoje, predpisane s posebnimi zveznimi predpisi.

Pereč problem trajnih obratnih sredstev

Iz sredstev emisije in depozitov na vpogled, med katere spadajo tudi oročena sredstva oz. depoziti z odpovednim rokom do enega leta, banka lahko daje samo kratkoročne kredite, ne pa tudi kredite za trajna obratna sredstva, ki spadajo med investicijske kredite. Tako je problem trajnih obratnih sredstev, ki ga doslej nismo načrtno reševali, postal eden izmed najbolj perečih nerešenih problemov, ki ga bo morala nova ustanovljena banka reševati s tesnim sodelovanjem gospodarstva.

Gospodarskim organizacijam in zavodom, ki opravljajo gospodarsko dejav-

nost, se smejo odobravati kratkoročni krediti

— za blagovni promet, — za določene zaloge in — za določene posle.

Družbeno političnim skupnostim, zavodom, družbenim službam in skladom bo banka dajala kratkoročne kredite, če ne bodo njihovi dohodki enakomerno dotekali.

S kratkoročnimi krediti bo banka vplivala na povečanje proizvodnje za izvoz in pospeševanje proizvodnje tistih izdelkov, ki jih domaći trg predvsem zahteva. Z dolgoročnimi krediti bo predvsem treba zagotoviti dokončanje začetih in rekonstruiranih objektov iz prejšnjih let, da bi zagotovili čim hitrejšo aktiviranje že vloženih sredstev. Z dolgoročnimi krediti bo banka pomagala tudi pri nadaljnjem razvoju gradbeništva, prometa, gospodarstva, obrti, domačega in inozemskega turizma, prav tako pa tudi komunalni dejavnosti in družbenim službam. Kmetijskim organizacijam bo v okviru razpoložljivih sredstev odobravala kredite za udeležbo pri specializiranih bankah in pri njih tudi najemala kredite za potrebe kmetijstva. V skladu z razpoložljivimi sredstvi bo omogočala razširitev in modernizacijo poslovnih prostorov.

Pri zahtevkih po sredstvih iz skupne družbene reprodukcije, ki so jih družbene politične skupnosti vložile v kreditni sklad banke, bo banka upoštevala smer-nice teh skupnosti.

Z razpoložljivimi sredstvi se bo banka udeleževala poslov tudi pri drugih bankah, kjer bo iskala dopolnilna investicijska sredstva za razširjeno reprodukcijo.

Pomembna naloga: kreditiranje stanovanjske izgradnje

Na tem področju čaka Dolenjsko banko in hranilnico Novo mesto pri uveljavljanju novih predpisov o stanovanjski izgradnji veliko zelo pomembnih nalog. Banka bo prevzela sredstva ukinjenih skladov ter obveznosti, predvsem pa se bo kar najbolj naslonila na mobilizacijo vseh nosilcev decentraliziranih sredstev. (O teh nalogah bomo v našem pokrajinskem tedniku v kratkem obširneje še poročali, kakor tudi o obsegu deviznega poslovanja nove banke.)

(Iz predloga začasne poslovne politike Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto za leto 1966)

Začasni izvršilni odbor Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto

Ustanovni zbor nove banke je izvolil 17-članski začasni izvršilni odbor, v katerem so pooblašenci delovnih organizacij ter Obs:

Lado Trampuš — za Tovarno papirja Djuro Salaj, Krško; Anton Javorič — za Obs Krško; Stane Nunčič — za Agrokombinat Krško; Anton Avsec — za Kovinarsko Krško; Peter Vujčić — za BETI Metlika; Slavo Prevoljšek — za Obs Metlika; Franc Zidar — za Obs Trebnje; Rado Rome — za Tovarno šivalnih strojev Mirna; Zdravko Petan — za LABOD Novo mesto; Boris Andrijanič — za Tovarno zdravl KRKA Novo mesto; Stane Suln — za NOVOLES Novo mesto; Andrej Grča — za Obs Novo mesto; Anica Jazbec — za SGP PIONIR Novo mesto; Franjo Kelner — za NOVOTEKS Novo mesto; Ivan Ferkolj — za IMV Novo mesto; Jože Unetič — za NOVOTEHNO Novo mesto; Miha Hrovatič — za Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo Novo mesto.

150 članov DIT v Krškem se sprašuje: »Kaj delati?«

Vsi se načelno strinjajo s tem, da bodo lahko posodobili proizvodnjo samo strokovnjaki — Od kod mačehovski odnos do strokovnjakov v mnogih podjetjih? — Zakaj iznenada manj štipendij? — Mlademu strokovnjaku je treba pomagati do izkušenj!

Marjan Zupan, dipl. inž. agronomije, je na nedavni občinski konferenci SZDL v Krškem sodeloval v razpravi s prispevkom o strokovnjakih v proizvodnji in o nezdružljivosti odnosov, kakršni so mnogokje do njih. Ko smo ga naprosili, nam je svojo razpravo z občinske konference napisal, za kar se mu zahvaljujemo. Objavljamo nekoliko skrajšan povzetek njegove razprave.

V sodobni, pospešeni proizvodnji bodo strokovnjaki vedno pomembnejši. Oboje je hkrati tudi namen reforme, saj želimo s povečanjem storilnosti izboljšati tudi življenjsko raven občanov. O tem govorimo v delovnih organizacijah in drugod, se strinjamo z namenom reforme, jih v besedah priznavamo kot najbolj pravne, toda v praksi na vse to kaj radi pozabljamo.

Brez oklevanja lahko rečemo, da strokovnjakov v proizvodnji in pri družbenem delu ne cenimo dovolj. S tem pa nedvomno zmanjšujemo pomen njihovega dela. Opisal bom stvaren primer:

Občinsko društvo inženirjev in tehnikov Krško, ki šteje 150 članov, je tudi lani izdelalo načrt svoje dejavnosti. Hoteli smo pomagati k hitrejši rasti gospodarstva in k smotnejši komunalni uredit-

vi v občini. O tem smo osebo in pismeno obvestili merodajne činitelje in delovne organizacije v občini. Pričakovane odzive nisimo doživeli. Skoroda nihče nas ni povabil, naj sodelujemo pri reševanju zapletenih tehničnih vprašanj, kot so na primer: urbanistična ureditev Krškega in drugih naselij, razni komunalni problemi, izmenjava stališč pri pripravljanju družbenega plana, problemi rekonstrukcije v proizvodnih obratih, izboljšanje organizacije dela v proizvodnji in podobno.

Več kot 150 strokovnjakov v DIT bi lahko zagotovilo precejšnjo strokovno pomoč. Tudi predlogi in mnenja, ki jih je dalo društvo k urbanističnemu programu Krškega po posebni komisiji, so ostali brez odziva. Nič čudnega, če se torej člani DIT vprašujejo: kaj delati in če

smo kot organizacija tehničnih strokovnjakov v naši občini sploh potrebni? Ob vsem tem pa nimamo za delo organizacije na voljo niti najosnovnejših sredstev, čeprav v tujini takšnim organizacijam kot je naša (ker pač vedo, da bo imelo gospodarstvo od njih samo korist) nudijo sredstva na pretek!

Vprašanje zase je odnos do strokovnjakov v podjetjih. Niso redki primeri, ko strokovnjaki z višjo in visoko strokovno izobrazbo opravljajo v podjetjih popolnoma nepomembna, nestrokovna in nemalokrat zgolj mehanična opravila. Mlade strokovnjake, ki so komaj prišli iz šol pa zapostavljamo, jim ne

omogočamo strokovnega izpopolnjevanja in jim očitamo, da nimajo izkušenj.

V takšnem gledanju so koronine nezrelih in škodljivih stališč kot na primer: da so strokovnjaki »nesposobni«, da od njih ni haska, da jih zlahka nadomestijo mojstri itd. Za podobnimi stališči pa se skriva ljubosumnost neukih, ki se boje za svoja delovna mesta in zato spodbujajo tla strokovnjakov. Ne bi škodilo, ko bi ugotovili, koliko je v naši občini v podjetjih in drugod na vodilnih delovnih mestih ljudi, ki nimajo ustreznih strokovnih izobrazb. Toliko potrebneje bi bilo to zato, ker je odpor proti zaposlovanju novih strokovnjakov vedno večji: lani je bilo v vsej občini razpisanih samo 10 štipendij (samo 3 v podjetjih), trije štipendisti, absolventi strokovnih šol, pa so ostali brez zaposlitve! MARJAN ZUPAN

Stanovanja za delavce?

(Nadaljevanje s 1. str.)

na, to pa si z njimi ne bi moglo veliko pomagati.

— Kako torej meniš o stanovanjskih podjetjih?

— Na to vprašanje ne smemo gledati preozko in iz stališč, ki so trenutno vabljiva. Upoštevati moramo dolgoročni razvoj gradnje stanovanj in stremeti za tem, da bi v občini v bodoče reševali stanovanjsko problematiko enotno in z združenimi močmi. Ne smemo pozabiti, da je glavni namen novega zakona poenotiti gospodarjenje s stanovanji in bodočim stanovanjskim podjetjem zagotoviti sredstva za vzdrževanje stanovanj in za gradnjo novih.

— Ali bodo hišni sveti izgubili dosedanje vloge?

— Hišni sveti do zdaj niso zaživel, ker smo jih prepustili same sebi, namesto da jih razvili v širše samoupravno telo. Novi predpisi hišnih svetov ne odpravljajo. Nova stanovanjska podjetja jim bodo morala v svojih statutih natančno določiti vlogo, prdve: pa jim prepustiti tudi del materialnih pristojnosti, ker sicer ne bodo zaživel.

— Kako pa bo s hišnimi sveti v delovnih enotah za stanovanjsko gospodarstvo, ki jih bodo ustanovila podjetja?

— V podjetjih utemeljuje

jo ustanovitev svojih delovnih enot največ s tem, da bo vse delo gospodarjenja s stanovanji lahko opravljal en službenec zaposlen honorarno po nekaj ur na dan. Če zadevo tako poenostavimo, se je bati, da hišni sveti delovnih enot podjetij ne bodo zaživel. Razen tega imajo v podjetjih kopico proizvodnih nalog in se pač ne bodo imeli časa ukvarjati še s to problematiko, ki bo za njih prav gotovo postranska.

— Financiranje gradnje novih stanovanj bo v bodoče najbrž potekalo drugače, kaj misliš?

— 4. odst. prispevek od bruto osebnih dohodkov, ki so ga podjetja do zdaj odvajala v sklad, se bo v bodoče delil tako: 2 odst. odvajajo podjetja za subvencioniranje najemnin, 2 odst. pa lahko v okviru svojih skladov skupne porabe uporabljajo za gradnjo stanovanj. Ker teh sredstev ne bo dovolj, bo treba povsod stremeti za tem, da bi kar najbolj pomagali zasebnim graditeljem s krediti. Razen tega bodo nove stanovanjska podjetja morala začeti graditi tudi cenena stanovanja namenjena delavcem, saj ta, ki smo jih gradili do zdaj, za življenje

raven delavcev niso bila dosegljiva. Podjetja bodo morala o tem, kako bodo načeljala gradnjo stanovanj in kredit ranje, izdelati posebne pravilnike.

Enkrat drugače: »Kaj pa je tebe treba bilo!«

Janezek je dve leti in pol star fantek in njegov nedolžni otroški smehljaj ne ve za zgodbo, ki jo je že prestal in ne za to, da bi bila njegova mati kriva, če ne bi nekoč postal fant. Odslej mu bo krušno mati rezala kruh in ga vodila v življenje, čemur se je odrekla lastna mati.

Zrastla je v pošteni kmečki družini, a vendar ne zna poiskati poštene poti v življenju. 25 let ji je in življenje pozna le s krute strani, beži pred njim in ne prizna načel, ki vladajo med ljudmi. Postala je mati nezakonskega otroka — sinka, ljubše od materinstva pa ji je bilo potepanje. Vzela je otroka in se napotila z njim izsiljevat čustvenost ljudi in prodajati svoje telo. Družba ji je dvakrat preskrbela delo in dala Janezka v režo stari mami.

Le dva meseca je zdržala. Povrnila se je na stara pota. Dva meseca se je skrivala brez odgovornosti z otrokom po vlakih in železniških postajah. Z njim je vzbujala sočutje in prosila za denar. Ubogi otrok ji je spal na ramenih. Ljudje so dajali, kdo pa ne bi! Toda ni ji bilo tega treba. Z milico so jo iskali, saj ni bil fantek prav nič kriv za grehe. On je le trpel in bil lačen in neprespan. Družba je storila svojo dolžnost, mati pa je ni bila pripravljena sprejeti. Tutila je, ko so ji morali nasilno vzeti otroka. Če bi ga res materinsko ljubila, ga ne bi pustila skoraj umreti, ko je imela možnost normalnega življenja. Duševno in telesno je zdrava, osebnostno pa neuravnovešena in zaprta vase. V ljudeh vidi sovražnike, ki ji želijo samo slabo. Ne želi si pomoči, ne želi se zaupati nikomur. 25 let ji je in ni še vse zamujeno.

Janezek pa je vesel, da ima dom, kruh in mamo. Ne briga se za drugo. V tlika se vidno popravlja. Premlad je za razmišljanje. Svet je zanj lep in dober. Ko bo dorasel in doumel — ali bo lahko ljubil svojo pravo mater?

PISMA UREDNIŠTVU

Za stare noge ni najti čevljev

Tovariš urednik!

Ze več let sem si želel kupiti za zimo tople čevlje ali škornje, ki bi bili znotraj obšiti s kožuvinno ali kakšno drugo toplo podlago. Zaman sem povpraševal po trgovinah in gledal po izložbenih oknih. Pred dobrim mesecem se mi je končno le nasmehnila sreča, tako vsaj se mi je zdelo, pa sem se tudi tokrat bridko zmotil in doživel razočaranje.

V trgovini s čevlji v Krškem sem videl čevlje, kakršne sem želel. Bili so znamke Astra, veljali pa so 9.700 starih dinarjev, kar niti ni pretirano. Prodajalec jih je medtem, ko sem izbiral, znošil na pulit za kar cel kup, toda vsi so bili izdelani po najnovejši modi — bili so koničasti. Jaz pa sem želel čevlje, ki bi bili na koncu bolj široki, kar je za nogo bolj ugodno in praktično. To velja zlasti za starejše ljudi, še posebej zame, ko imam na nogah ozeble prste prav po zaslugi modnih čevljev...

Naj čevljarški industriji zaupam in ji na tihem povem na uho, da starejši ljudje, takšni, ki imajo že celih pet križev na ramah, nič več ne gledajo toliko na najnovejšo modo! Pri obutvi iščemo modo toliko manj, kadar izbiramo zimske čevlje, ko si želimo predvsem ugodja in praktičnosti obnove v skrbi za zdrave noge!

Odslej sem iz trgovine razočaran in praznih rok, ne da bi kaj kupil. O tem sem povedoval sosedom in marsikdo mi je pritril, da bi rad kupil zimsko obutev, pa je ne more, ker so naprodaj samo koničasti čevlji. V teh so prsti na nogah stisnjeni in kljub kožuvinni ozebejo. Nič me ne moti, če čevljarška industrija dela čevlje po najnovejši modi, če to terjajo potrošniki (menda mlajši), toda na starejše ljudi le ne bi smeli pozabiti! Upam, da se bo s to ugotovitvijo strinjalo precej ljudi in da moj glas ne bo ostal osamljen, ter da ga bo čevljarška

industrija upoštevala! Prihodnjo zimo bi želeli dobiti v trgovinah tudi tople obutev, primerno za stare noge!

ALOJZ SRIBAR

Ardo pri Raki

Polom je preveč odrezan od sveta

Tovariš urednik!

Polom je vasica v kotlini pod Črnim vrhom v Rogu. Precej prebivalcev dela na tamkajšnjem obratu KGP iz Kočevja. V okolških gozdovih živi veliko divjadi, ki privablja lovce iz tujine. Cesta do vasi ni najboljše; pozimi v snegu ostaja pozabljena, vas pa odrezana od sveta. Če kdo zbolí ali če je kakšna druga nujna ne preostane nič drugega kot zapreči sani in oditi po zdravniška v 14 km oddaljeno Kočevje! Vaščanom bi bilo zato zelo ustrezno, ko bi bil v vas napeljan telefon. Morda bi bil lahko na obratu KGP.

Poleti so velike težave z vodo, saj je v sušnih mesecih popolnoma »manjka«. Voziti jo morajo v sodih iz Kočevja. Na hribu v bližnjih Prevolah je vodovodni zbirnik, odkoder bi v dolino do Poloma brez večje muje lahko položili cevovod. Včasih bi pri postavljanju telefonske napeljave in pri polaganju vodovoda radi pomagali z delom in vožnjami, pa tudi denar bi prispevali.

Po vseh, tudi najmanjših nakupih, moramo hoditi do bro uro daleč peš v trgovino v Hinje. Zelo bi nam bilo ustrezno, ko bi tudi pri nas uvedli potujočo trgovino: tovarnjak, založen z najnujnejšim blagom, ki bi se od časa do časa ustavljal v odročnih vaseh. Da ne bo preveč želja, naj omenimo samo še eno: včasih nas je obiskoval potujoči kino iz Kočevja. Te predstave so nam veliko pomogle, saj razen radija in televizorja nimamo prav ničesar. Iz neznanik verokov pa potujočega kina ni več k nam. Zakaj nam delavska univerza iz Kočevja odreka njegove obiske?

ALOJZ VIDIC

Polom 16

NOVA OBLIKA DELA OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK V KOČEVJU

O SKUPNIH ZADEVAH - SKUPNA RAZPRAVA

Šest osnovnih organizacij bo na skupnih sestankih obravnavalo zadeve, ki so skupne za vse mesto. Nova oblika dela komunistov je edinstvena. Skupni sestanki bodo morali biti predvsem aktualni, komunisti pa naj bi se šele na njih odločili o enotnih stališčih. Na sestanke bodo vabili tudi druge občane, da bo prišla javnost dela Zveze komunistov čimbolj do izraza.

Pred kratkim se je prvič sestel sekretariat nove osnovne organizacije Zveze komunistov za območje krajevne skupnosti mesta Kočevje. V mestu bo tudi šest naprej šest osnovnih organizacij, ki bodo na ločenih sestankih razpravljale o sprejemu novih članov, disciplini in drugih organizacijskih zadevah, pa tudi studij bodo imeli še naprej ločeno. Na skupne sestanke vseh šestih osnovnih organizacij, se pravi na sestanku vseh komunistov z območja krajevne skupnosti mesta Kočevja, pa se bodo komunisti sestajali, kadar bodo sprejemali enotna stališča do družbenega plana občine, dela družbenih organizacij, družbenih služb in drugega ali kadar se bo pokazala potreba, da bodo komunisti enotno informirani o nekaterih zadevah. Zdj se je namreč dogajalo, da so bili zaradi ločenih sestankov komunisti v vsaki osnovni organizaciji o istih stvareh različno informirani ali pa so zavzemali do istih zadev različna stališča.

Na sestanku sekretariata so sklenili, da bodo za vsak skupni sestanek zadolžili posebno grupo komunistov, da bo pripravila analizo zadeve, ki bo na dnevnem redu. Predvidoma naj bi bili na leto trije

taki skupni sestanki in 6 ločenih sestankov po osnovnih organizacijah. Sekretariat programa dela še ni pripravil, člani pa so predlagali, naj bi na prvem skupnem sestanku razpravljali o problemih mladine oziroma reorganizaciji SZDL ali da bi člani informirali o vsej stanovanjski problematiki (stanarina, nova podjetja itd.), ki je prav zdaj aktualna. Menili so, naj bi predlagale teme za skupne sestanke tudi osnovne organizacije.

Člani sekretariata pa so poudarili, da naj na sestankih vedno obravnavajo le aktualne teme. Zaostajanje za dogodki, obravnavanje dogodkov, ki so se že zgodili in razprave o že drugje sprejetih stališčih je za komuniste v glavnem nezanimivo, razen tega pa vzbuja pri njih prepričanje, da na oblikovanje in sprejemanje enotnih stališč ne morejo vplivati, ker je že nekdo namesto njih vse premislil, odločil, sklenil oziroma sprejel. Predlagali so tudi, naj bi zato bilo poročilo o obravnavani zadevi na skupnem sestanku kratko (trajalo naj bi največ do pol ure), nakazovati pa bi moralo, kadar je le mogoče, tudi več variant za rešitev posameznega problema. Tako bi se namreč lahko komunisti na sestanku po te-

meljiti razpravi odločili za najboljša stališča. Le tako bi prišla kar najbolj do izraza borba mnenj, razen tega pa bi res komunisti sami sprejeli enotna stališča, ki bi bila potem za vse obvezna. Ker bi stališča razčistili na sestanku, bi jih potem le zagovarjali in izvajali, ne pa le različno komentirali, kakor jih običajno zdaj, ko so o stališčih obveščeni šele, ko jih sprejemajo razni višji organi ali morda celo posamezniki.

Taka oblika dela komunistov, kot so jo uvedli za področje mesta Kočevje, je povsem nova. Zato so nekateri komunisti menili, da morda ni povsem v skladu s statutom ZKJ. Vendar je večina komunistov, ki so o tej novi obliki dela razpravljali na nedavnih letnih konferencah osnovnih organizacij menila, da je vse, kar spodbuja aktivnost komunistov, izboljšuje njihovo delo in tako krepi tudi organizacijo, vsekakor tudi v skladu s statutom.

Na prvem sestanku je 13 članski sekretariat nove osnovne organizacije za področje krajevne skupnosti mesta izvolil za sekretarja Tovieta Križa, za namestnika pa Julija Pluta. Sklenili so še, da bodo v kratkem sestavili program dela nove osnovne organizacije, pogovorili pa so se tudi o nekaterih organizacijskih zadevah (način sklicevanja sestankov, vodenje evidence prisotnih itd.), ki so povezane z novo obliko dela. Nova oblika dela je poskusna. Komunisti jo bodo seveda še izpopolnjevali tako, da bo njihovo delo najbolj uspešno.

OPICA

»Pa bi mu vendar dali, doktor, pomirjevalno sredstvo. To rjovenje je strahotno!«

Doktor Pasquel me je rado vedno meril prav s tistim samozadovoljnim, nepremičnim pogledom, s katerim je v laboratoriju opazoval mikrobe, in vzkliknil:

»Vidva sta bratranca, kaj ne? Dovolite mi torej, da vam povem: to je pa res najčudovitejši simulant, kar sem jih kdajkoli poznal... Pravi pesnik! Res je, prav dobro vem, petkrat ali šestkrat je bolehal za tvorbi v jetrih; bolezen si je bil nakopal ob Amazonki, ampak zdaj mu ni čisto nič več. Nič, razen »pragozdne bolezni!« — kakor pravi sam. Kakšna bolezen neki?! Strasten morfinist je, to je vse! Laže kot stara babura, kako pa zna hliniti živčne napade, to je zares znamenito... Sicer pa, če že tako tiščite, recite bolničarki, naj mu da injekcijo. Bomo vsaj imeli mir pred njimi...!«

Ga je bolnik mar slišal? Najbrž, zakaj zdravnik se ni več brigal zanj, ker se mu je, odločnemu možaku, studilo ta silni koščeni korenjak s prsteno blede poltjo, rdečkastimi okrvavljenimi in solzečimi se očmi, ki je moledoval za ubod kakor ženska v porodnih krčih. Kako naj bi le človek dokazal zdravniku, da je ta bolnik sekal pota skozi divje goščave, sredi med kačami in ljudžerci, skoraj sam v boju z razpaljenim pragozdom, ki se mu ni mogoče izviti in ki se brani s svojimi zvermi, močvirji in mrzlico. Saj, to je bil ta mož, ta sijajni inženir od Amazonke. Njemu se moramo zahvaliti za prvo pot, utro naravnost skozi ovijalke in orjaške cedre, kamor je prodiral s sekuro v rokah, da je z njo pobijal opice, kadar so pošle konserve in je bil čas za kosilo — in tako opicjo zgodbo mi je pripovedoval tisti dan, ko mu je odleglo po injekciji.

»Prav o duhovnih stvarih tile tvoji zdravnik ne razumejo prav nič. Ker si tak, kakor okostnjak in si postal kronično bolan ter se braniš umreti, te zaničujejo kakor staro babo. Ah, rad bi ga bil videl, tega tvojega doktorja, takole kakih trideset dni hoda daleč od vsakega, vsaj napol civiliziranega naselja, s kakimi osmimi malo zanesljivimi možmi, ki so sicer pripravljeni in sposobni veslati po hudournem toku, da se ti čoln ne prevrne, ki pa so tako tesno odvisni od čarodejnih moči zemlje in neba.

Njihova neobčutljivost je presenetljiva: strupeno ovijalko odrežejo in sovražnika ubijejo ti ljudje prav s istim gorjanskim nožem, ki jim rabi, ko si režejo živež. Za sedaj je še vse v redu! Toda dovolj je, da se kačji bog v reki razjezi, ali pa da se od daleč prikaže sam hudič v podobi rdečega jelena, ali da najdejo bolnika, ki ga je vrgla kuga, in že so, kakor da jih je pobilo ob tla; vse popuste, celo zlata zrnca, ki so jih nabrali ali pa nalovljeni kavčuk. Zbeže, in celo prav lepo je, če ti poprej ne prerežejo žil, da jih gospodar, ki

ima revolver, ne bi kaznoval.

Tistikrat sva se zbudila čisto sama. Natalicio in jaz, pošteno spočita in naspana, saj sva po najinem računu prespala nepretrganih štirin dvajset ur. Pragozdna uspa vala so odlična, a razume se, da si misva sama odmerila napoja. Kot moža, slepo vdana v usodo, sva kar se dá hitro ugotovila položaj in najino premoženje. Ostala sva sama samcata v tem strahotnem paradižu, ob bregu plovne reke, toda brez čolna in brez priprav, da bi si ga izdoblila iz mehkega debla. Dvoje sekiric, dva samokresa, skoraj nova puška, pet škatel konserviranega lososa, nekaj posušenega mesa, vrša za ribolov, ki nama pa za sedaj ni mogla koristiti, in najkrasnejše orhideje tega sveta, ki sva jih bila nabrala pred dvema dnema — to je bilo vse. Prestalo nama skratka torej ni nič drugega, kakor da se kar najhitreje peš vrneva; pri tem naj bi nama pomagala žepna kompas, z živčevim bi pa morala hudo varčevati.

K sreči je zmerom zadosti nepredvidnih opic, ki se upajo preblizu k ljudem ali pa divjih merjascev, pekarijev, ki so izvrstna pečenka, če niso presuhi. Sladkosnednost me je pogubila. Dobro sem vedel, da so to najbolj maščevalne živali na svetu, zelo nevarne, kadar se pojajo v krdelih z najstarejšim sam-

cem na čelu, tesno zgnetene kakor čreda ovac, toda zmogni vseh mogočih bojnih zvijač. Razvijejo se v krogu s čekani navzven, da branijo mladiče pred zvermi, ali pa se spuste kakor divji v napad, podobno kot lovski psi. Spričo človeka malce izgubé glavo. To je nenavaden sovražnik z nepoznanimi pripomočki, ki meče strela. Vsakdo, ki se spozna v pragozdu, ti bo nujno svetoval, da nikar ne napadi vodnika, zakaj vsa čreda se tedaj vrže nate. To je lahko reči! Največja nepredvidnost v pragozdovih ob Amazonki je, da ostaneš skoraj sam.

Spreten in odločen, kakor so hribovci sploh, se je Natalicio že oprijel najbližjega debla in mi s prestrašenim glasom zaklical:

»Le brž na drevo, gospod!«

Pokazal mi je precej debelo cedro, na kateri so se grozne opice že zabavale, opazovaje dogodke in pri tem tenko kričale, kakor mlade ptice. Kadar je človeka strah, je vslej malce akrobata v njem. Bil sem že precej visoko, kjer sem zajahal vejo, ko zagledam pekarije. Zdelo se je, da se posvetujejo, ker jih je zmedla ločitev sovražnikov, ki sta se rešila na drevesih, nekaj deset metrov vsakebi. Koga naj napadejo prvega? Od veselja so krulili, ko so ovohavali, kar sva pustila na tleh, zlasti konserve s pisanimi ovoji, katere so skušali načeti s porumeneli mi čekani, ostrimi kakor bodala. Njihove majcene besne oči, prave človeške oči so se obotavljale med obema drevosoma. Na koncu so se odločili za tisto, na katerem je čepel vrli Natalicio; samo da je prva nevarnost minila, se je že postavil s prikupno nesramnostjo perujskega mestica. Zmerjal je zveri kakor bike v areni in jih obspaval z burkastimi psovskami, spakovaje se pri tem od veselja.

»Kar gor, kar gor, vlaču-gin sin... dragi prašček, srček moj mili!... Kateri bo najboljši za pečenko?«

Kar mu je prišlo pod roko, trhle veje, preperela gnezda, ključ od konservne škatle, vse jim je zmetal v rilce, kakor velik otrok, ki ga zabava koncert godrnjavih glasov, dvigajočih se od tal hkrati z oblaki svinjakovega smradu. Ker mu je ostal revolver, je previdno vzel na muho največjega merjasca in ga pogodil, da se je zgrudil na tla. Vse hkrati so se zverri, kolikor jih ni bilo ranjenih, in ki so še stikale za ostanki najine južine, zbrale okrog drevesa in ga kakor glodalci pričele žagati. Trdno je tako drevo od Amazonke in teža odraslih opic in muhavost ovijalk ga ne moreta podreti.

To drevo pa je bilo osamljeno, nekakšna predstraža gozda, ki se ne bi moglo nasloniti drugim na hrbet in ostati, čeprav napol pohabljen, še pokonci, če bi tresčilo vanje ali če bi ga izvotlile mravlje. Saj, te orjaške mravlje, te si hkrati s črni mi čebelami, ki zbirajo stru-

pen med, dele skrito srčico dreves. To je boj, ki mu nihče ne vé konca, počasno umiranje, tako razpotegnjeno, da ni moči slutiti, kdaj pride trenutek pogina. V kateri soparni, z dišavami prepojeni noči, v kateri noči, ki vsa dehti po poganjkih in medu, bo življenjski sok nehaj vreti iz tal skozi drevo?

V trenutku mi je vse to postalo jasno, ko sem zagledal, kako je odletel roj razumnih čebel in so v popolnoma urejenih vrstah mravlje začele zapuščati votlo drevo, ki je po njihovem odhodu postalo zvočnejše, kakor izpraznjena skrinja. Pekariji so se malce razmahnili, da so mravljam odprli pot — z nepreštevno vojsko mravelj se nihče ne vojskuje — in tedaj sem hipoma razumel vso dalekosežnost žaloigre. Stisnilo me je pri srcu.

Da bi se pomiril, sem začel napeto ogledovati drevo, zasledoval sem v močvirni zemlji njegove razumne korenine, ki so se nabrekli natezale kakor kite na telovadčevi roki in rile globoko v zemljo, da bi se tam zadržale za vekomaj. Uro za tem se je izpolnilo, kar je bilo neizbežno. Medtem sem kakor norec streljal na posamezne pekarije, ki pa se niti obrnili niso, da bi si ogledali moje orožje. Drevo se je zrušilo s trščem pragozdovinskega potresa. Opice, občutljive kakor fonografi strahu, so kričale od žalosti in srda. Kar odtrgati nisem mogel oči od obupanca, ki se je na tleh branil s sekirico, oblit s krvjo. Ah, to zverinsko zadovoljstvo pekarijev, ko so lokali rdečo kri!

In zdaj sem prišel jaz na vrsto. Enak boj se je po ena-

kem bojnem načrtu razvil pod menoj, in ker me je nenadoma prevzel brezumen strah, sem splezal še višje v krošnjo, kakor da bi zveri ne mogle doseči mojega zavetišča. No, čemur sem se najbolj čudil, je bilo to, da nisem obdržal revolverja, da bi se ubil v pravem trenutku. Taka cedra je odporna, toda spominjam se — se mi je morda že malce bledlo? — spominjam se, kako sem si navel uro, da bi mogel meriti čas, koliko mi je še ostalo življenja. Dvanajst ur, štirinajst ur čakanja z upanjem, ki nikakor ni hotelo zamreti, in z neutrudljivo jasnovidnostjo, da ne smem zaspati, če si hočem rešiti življenje. Morda pa se masčevalne zveri navsezadnje le utrudijo? Časih se to zgodi. Naj bi bil skočil na eno izmed bližnjih dreves? To bi bila mogla storiti samo opica. Na cedri, kjer sem čepel, so drobni posmehljivi makaki, ki jim pravijo »frellecitos«, meniškiki, ker imajo brade kakor kapucini, s priljudno pozornostjo opazovali vse, kar se je dogajalo. Njihove oči, ki so se odpirale in spet napol zapirale, da je bilo videti, kakor da mi navihano pomežikujejo, so me domala pomirile. Čutil sem se manj zapuščene in povsem istih misli z njihovimi pogledi. To so vam nekakšni idealisti, te razkričane opice, ki ne čofotajo kakor druge živali po pragozdnem blatu, marveč se pozibavajo v svojih zračnih dvorcih, kjer srkajo roso in se hranijo s sa-deži, ki jih sonce prve pozlati.

Ah, nisem računal s to neznanu združeno silo: z živim gozdom! Iznenada je pridirjalo drugo krdelo merjascev — po naključju, kdo ve? Morebiti zaradi presunljivo odmevajočega trušča čekanov, ki so neutrudno obdelovali deblo. Lasje so se mi ježili ob tem hrupu. Drevo, ki je bilo že načeto, se je začelo majati. In najradovednejše opice so bile že zavihale svoje repe, kakor mečeje rešilne pasove, na bližnje veje, da se tam čvrsteje oprijejo, ko je drevo začelo padati. Nenadno pokanje se je zaslislalo od vznožja cedre.

Ko sem že zamišljal, da se sam vržem med krvoločno krdelo žrel in tako pospešim smrt, sem zagledal najbolj nenavadno stvar na svetu: velikanška opica, sanica vrste maquisapa, se mi je urno približala in mi naglo na vso moč, skoraj po človeško klepetaje z nepoznanimi, globoko iz grla prihajajočimi jedratimi glasovi kazala sedenje drevo. Z nenehnim mežikanjem me je bodrila, naj skočim tja, kakor potnik, ki odrevenelega spremljevalca opozarja na bližnjo nevarnost in ga priganja, ogorčen, da se je le-ta že vdaj v usodo, kar je zoper pragozdne zakone. Tedajci se je hipoma odločila, z rokama me je pograbila, nežno, kakor bi človek vzel bolno dete v naročje, in me z enim samim skokom odnesla stran, dalj in dalj, z ene drevesne krošnje na drugo. Sledila nama je vsa ta posmehljiva družina mladih opic, ki so hotele videti, kako se bo prigoda končala.

Odložili so me na tla nekaj milj od tam, ob koči nekga nabiralca kavčuka, prav na meji, ki loči zveri od ljudi...

Kako? Tudi ti dvomiš? Seveda, zgodilo se je vse to že zdavnaj, takrat, ko sem bil še človek in si še nisem vbrizgaval morfija, častna beseda!

Jezičaste misli

Brata Ciril in Metod sta ustvarila cirilsko abecedo in postala nesmrtna. Nekateri pisatelji z isto abecedo napišejo na tisoče strani, pa se jih po smrti živ krst ne spominja.

Če gledaš v življenje skozi črne naočnike, je prav tako nevarno, kakor če gledaš skozi rožnate.

So pisatelji, ki ne prebero nobene knjige, iz strahu, da ne bi prišli pod tuj vpliv.

BREZ BESED

LJUDSKA MODROST

Zmernost je mati zdravja (Anglija)

Kdor svojo bolezen skriva, zanj ni zdravila (Etiopija)

Bolni ne prihrani drugega kot svoje čevlje (Anglija)

Bolezen daje okus po zdravju (Madžarska)

Vdržljivost je dobro zdravilo (Indija)

Razpisna komisija pri

OSNOVNI ŠOLI STOPIČE

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

RAZPISNI POGOJI:

— profesor, predmetni učitelj ali učitelj z najmanj 5-letno prakso in strokovnim izpitom.

Ponudbe z življenjepisom, dokazili o strokovni izobrazbi in praksi je treba dostaviti razpisni komisiji pri osnovni šoli Stopiče do 18. marca 1966. Kandidat mora nastopiti delovno mesto najkasneje z novim šolskim letom 1966/67.

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE TELČE

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA ŠOLE

POGOJI:

Za mesto lahko prosi, kdor ima srednjo, višjo ali visoko izobrazbo s strokovnim izpitom, najmanj pet let prakse.

Imeti mora moralne in organizacijske sposobnosti.

Razpis velja do 20. marca 1966.

Stanovanja ni!

Kandidati naj pošljejo kratek življenjepis in dokazila o strokovni izobrazbi ter praksi razpisni komisiji osnovne šole TELČE, p. Tržišče.

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

ODDELEK ZA ODRASLE V NOVEM MESTU,

sporoča:

prošnje za

sprejem v I. razred ESŠ —

oddela za odrasle,

oddajte do 5. februarja 1966. Prošnja mora biti kolokovana s 50 starimi dinarji drž. takse in ji priložite zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige in dopisnico z vašim naslovom. Prvi sestanek vseh vpisnikov bo 7. februarja 1966 ob 16. uri v prostorih ekonomske šole.

RAVNATELJSTVO

Srečanje filmskih amaterjev v Krškem

Na delovno srečanje ustvarjalcev amaterskega filma so vabljeni vsi snemalci z Dolenjske in Spodnjega Posavja

DPD Svoboda, fotoklub in turistično društvo v Krškem so se odločili, da pripravijo letošnje srečanje filmskih amaterjev iz Posavja in Dolenjske. Do tega jih je napotila želja omogočiti raznim priložitostnim snemalcem, da vsaj drugim amaterjem pokažejo svoje delo, če si ga ne upajo širši javnosti. Razveselili bi zlasti odziv amaterjev iz vrst pionirjev, ker bi lahko pripravili srečanje

ustvarjalcev pionirskega amaterskega filma. Udeleženci srečanja ne bodo videli samo amaterskih izdelkov, temveč se bodo pogovorili o delu, poskušali kritično oceniti to dejavnost. Koristne napotke bodo dobili v pogovoru z znanimi ustvarjalci kratkih filmov in filmskih kritikov, v kolikor se bodo odzvali vabilu na srečanje znanih, manj znanih in popolnoma neznanih

filmskih snemalcev, zato želijo organizatorji, da bi se za isto mizo našlo in izmenjalo izkušnje čimveč tvojcev amaterskega filma.

K sodelovanju so povabljeni vsa prosvetna društva dolenjskih in posavskih občin, fotoklubi in kinoklubi, občinski sveti kulturnoprosvetnih organizacij, klubov in društev bodo prej našli in spodbudili k srečanju v Krškem vsakogar, ki se resneje ukvarja z amaterskim filmom.

Srečanje filmskih amaterjev v Krškem ima razen tega še en važnejši namen: dokazalo naj bi, da področje amaterskega filma do zdaj ni bilo primerno vrednoteno, ter da je ta dejavnost povsem enakovredna glasbi, petju in dramatik. Na reviji kulturnih dejavnosti, ki bo predvidoma v maju, bodo nekaj najboljših amaterskih filmov dolenjskih in spodnjeposavskih ustvarjalcev prikazali z namenom, da se krog amaterjev poveča.

Filmski amaterji: sporočite svoj naslov filmski komisiji pri Občinskem svetu kulturne prosvetne organizacij Krško!

Maribor obnovil znanstveno revijo za zgodovino in narodopisje

Svet združenja visokošolskih zavodov, zgodovinsko društvo in druga strokovna društva v Mariboru so se že 1964. znenili, da bodo obnovili znanstveno revijo »Časopis za zgodovino in narodopisje«, ki je izhajala pred 60. leti. Uredniški odbor, izvoljen te dni, je v krog sodelavcev revije pritegnil mnoge znane akademike, univerzitetne profesorje in znanstvenike ter že pripravlja prvi letnik »Časopisa za zgodovino in narodopisje«. Izšel bo marca letos, vendar bo imel letnico 1965. Drugi letnik pa bo izšel oktobra z letnico 1966.

Obnovljena znanstvena revija bo objavljala razprave s politično, zgodovinskega, literarno, zgodovinskega, etnografskega, arheološkega

ga in pravnega področja. Pri objavi bodo imele prednost razprave, ki bodo govorile o območju severovzhodne Slovenije. Razen tega bo revija objavljala ocene, poročila in druge prispevke o kulturno znanstvenih ustanovah v Mariboru ter drugih krajih severovzhodne Slovenije.

»Časopis za zgodovino in narodopisje«, ki je začel v Mariboru izhajati leta 1904, si je pridobil evropski sloves in so ga zamenjavali kar za 75 domačih in tujih znanstvenih publikacij. Tudi koncept nove oziroma obnovljene revije kaže, da bo serija novih letnikov opravila pomembno poslanstvo na področju, ki je bilo do zdaj znanstveno slabo raziskovano ali celo zanemarjeno.

Kultura brežiške občine ne bo živetarila

Podpredsednik ObS Franc Bukovinsky je predlagal, naj delovne organizacije v svojih statutih določijo, kolikšna sredstva bodo namenile kulturi

V prostorih brežiške delavske univerze je bila 15. januarja konferenca občinske Zveze kulturno prosvetnih organizacij. Udeležili so se razen 23 delegatov tajnik republiške zveze Zakonjšek, podpredsednik obč. skupščine Franc Bukovinsky, predsednik obč. odbora SZDL Janez Volčanšek, predsednik ObSS Ivan Živič, Miloš Kovačič, Vlado Podgoršek in drugi.

Predsednik občinskega sveta Jakob Dernač je izčrpno poročal o uspehih, težavah

in pomanjkljivosti na kulturno prosvetnem področju v občini. Navedel je, da ima občina 21 knjižnic, da pa jih uspešno dela le 16, da je pri društvih 5 moških, mešani in več mladinskih pevskih zborov, 6 zabavnih ansambllov in 3 pihalni orkestri. Odrska dejavnost na splošno nazaduje. Na zavidljivo mesto se je povzpela le dramska skupina DPD »Bratov Milavceva«, o čemer govori tudi nedavna uspešna prireditev v Brežicah. Vlado Podgoršek

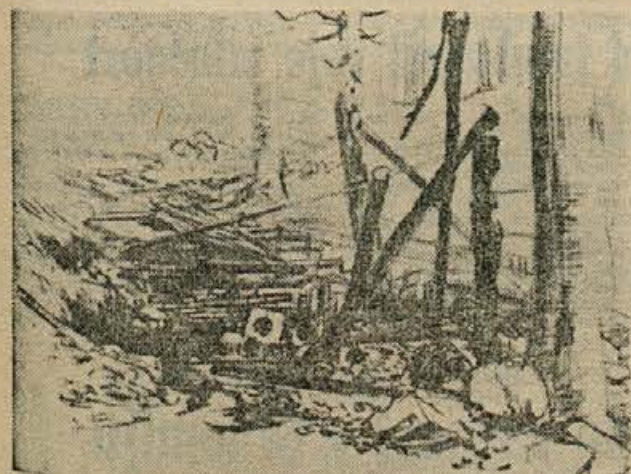
je povedal, da bo Zavod za kulturo še nadalje vabil v goste celjsko gledališče. Zavod bo 3. februarja pripravil večer domačih ansambllov z morebitnim gostovanjem Ljubljancev. Delavska univerza bo nadaljevala s četrtkovimi večeri. Dobovčani nameravajo tudi na gostovanjih dokazati, da so dobri lutkarji.

V razpravi so predstavniki občinskih organov navedli, da bo kultura še nadalje deležna primerne pomoči. Franc Bukovinsky je predlagal, naj bi delovne organizacije v svojih statutih določile, kolikšna sredstva bodo namenile za kulturno prosvetno dejavnost. Ob 20. obletnici obnove kulturno prosvetnega dela v Spodnjem Posavju bo medobčinska kulturna revija in to bo priložnost, da se tudi društva brežiške občine primerno izkažejo.

D. V.

Slovenščina v ribniški predavalnici

Delavska univerza v Ribnici je pripravila tečaj slovenskega jezika. Prične se 27. januarja v predavalnici delavske univerze. Tečaj je bil zelo potreben!

FRANCE MIHELIC, Požgana bolnica Pugled, črna kreda 1944

Jerebovci z odličjem za dvajset let

5

Kolajno je skupini izročil predsednik žirije Zveze amaterskih gledališč Hrvatske — festivala dramskih amaterjev Jugoslavije na Hvaru, ko je v jeseni 1963 prišel v Novo mesto na ponovitev tako uspešne drame.

Ob koncu tega leta so začeli igralci študirati Budakove ljudsko komedijo »Klobučica«, na odor pa je prišla še le naslednje leto, ker se je bilo treba spet pripraviti za tekmovanje na dramski reviji. Vaje Budakove komedije je skupina opustila in se začela učiti kriminalke »Dovršeni umor«, s katero je nastopila na reviji. Zatem je začela znova pripravljati »Klobučica« in ga uprizorila je-

seni. Komedija je doživela sedem repriz in je gledalcem zelo ugajala. Zaradi prezahtevne scene so bila gostovanja onemogočena. Hkrati je sekcija začela študirati Mikelinove »Samorastnike«, dramatisirano povest Prežihovega Voranca. Z velikim uspehom so dramo odigrali doma in v gosteh kar devetkrat.

V počastitev 600. obletnice ustanovitve Novega mesta in 20. obletnice osvoboditve je dramska skupina nastudirala in 21. ter 22. aprila 1965 igrala Schillerjevo tragedijo »Kovarstvo in ljubezen«. Ker je bila dramska revija predvidena tudi lani v Novem mestu v počastitev obeh obletnic, v aprilu in maju, si je ocenjevalna komisija predstavlo ogledala in dramo pred-

lagala za republiško tekmovanje na Jesenicah.

Orkester in moški pevski zbor sta ves ta čas trdo delala. Pevci so nastopili v letu 1955 s koncertom v Ravnu pri Kopru, in za uspeh prejeli od koprskih študen-

Piše Polde Cigler

tov diplomov. Sledilo je priznanje od Sveta Svobod in prosvetnih društev Slovenije, na pevskem festivalu, ki je bil to leto v Novem mestu na Grmu, pa je zbor spet dosegel prvo mesto. 1958. leta so pevci obiskali delovne brigade na avtomobilski cesti, izvedli več koncertov na raznih delovnih odsekih ter dobili zahvalo in priznanje

V tišem, zbranem miru in zimskem čaru gozdov pod Gorjanci je pretekli teden prior kartuzije Pleterje dr. Josip Edgar Leopold-Lavov dosegel 85 let življenja. On in njegovi sobratje v samostanu so bili med prvimi, ki so v najtežjih letih preizkušnje v zadnji vojni obsojili križarske pohode proti ljudem drugačne ideologije. Spoštovani predstojnik kartuzije Pleterje je s svojim življenjem in s plodnim delom napravil veliko tega, kar danes predstavlja reformne težnje sodobne Cerkve. — Na sliki: Fr. Škodler-Čoro: Prior dr. Josip Edgar Leopold-Lavov (umetniško delo je fotografiral Hugo Rožnik v Pleterjah).

„Moja mlada leta“

Dalmatince po očetu in po materi Slovenec je JOSIP RIBIČIĆ, nestor slovenske mladinske književnosti, pred svojim osemdesetim letom pripravil spomine na svojo mladost, ki mu jih je Mladinska knjiga v Ljubljani pred dnevi izdala z opremo akademskega slikarja Vladimira Lakovića po programu za 1. 1965. Presenetljivo je, kako prepičeno je Ribičić, sicer eden najbolj izrazitih piscev za slovensko mladino, popisal svoja mlada leta. Ko knjigo preberemo, zvedemo, da pisateljeva mladost res ni bila posuta z rožicami; bila je tepepa, marsikaj hudega je bilo naščuvano nanjo, pa mestoma vedra in razpoložena.

Otroška leta je prestopal na otoku Krku, pa v slovenski Furlaniji, na Vipavskem, Koprskem in še kje, kjer je kot fant, ki komaj dojameta svet okrog sebe, spoznaval, kako trda prede Slovence pod takratno italijansko oblastjo. Popis razmer, ki jih je pisatelj dojemal kot otrok in v knjigi pristopno razložil in vpletel med popisovanjem

doživetij, daje delu še visjo ceno.

Pisatelj je našel ključ, kako je treba rodu, za katerega piše, prikazati nekdanjo stvarnost, da pa popisovanje njegove odisejske mladosti ne izgubi privlačnosti. Tako pisana Ribičičeva »Moja mlada leta« bodo s knjižnih poltic radi jemali tako mladi prijatelji knjig kot tudi starejši.

K ocenam filmov

Tovariš urednik,

v predzadnjem Dolenjskem listu borem na kulturni strani tudi tole: »En krompir, dva krompirja je angleški črnobeli film. Zakaj je tako naslovljen, ne vemo niti tedaj, ko zapustimo dvorano. Gre za ljubzensko melodramo, kakršne zadnje čase čisto vidimo v kinu.« — Zanimiv način, vendar ne vem česa, ali kritike ali reklame ali pljuvanja v neko skledo. Kljub nemamljivemu vabilu sem si film ogledal. Moram takoj povedati, da sem bil v nekem smislu močno razočaran. Film je namreč zelo dober, trdo realističen, preprost in niti najmanj zgolj »ljubezenska melodrama, kakršne zadnje čase čisto vidimo v kinu«, še manj pa tak, da bi na ne vedel, čemu se tako imenuje.

Tovariš urednik, ali ne bi k re-

Učitelji na seminarjih

Učitelji in profesorji, ki poučujejo v šolah dolenjskih občin biologijo, kemijo, glasbeni pouk, matematiko, fiziko, geografijo ter druge predmete, so imeli prve dni v semestrskih počitnicah strokovne seminarje o pouku posameznih predmetov. Pogovorili so se o načinu poučevanja in izmenjali izkušnje. Seminarje prireja vsako leto Medobčinski zavod za prosvetno in pedagoško službo v Novem mestu.

Občni zbor Svobode Senovo

15. januarja je bil redni občni zbor DPD Svobode na Senovem. V proclih in razpravah so ugotovili, da je senovska Svoboda dosegla lepe uspehe pri kulturno prosvetnem delu, v katerem so sodelovale vse sekcije. Sprejeli so program dela za 1966, s katerim bodo dejavnost društva še izboljšali. R. K.

Ravnatelji usklajujejo statute

V torek se je začel, jutri, 25. januarja, pa bo končan seminar o administrativnem in finančnem poslovanju ter usklajevanju statutarov šol v novomeški, črnomaljski, metliški in trebanjski občini. Seminarja se udeležujejo ravnatelji in tajniki vseh šol ter predstavniki republiškega sekretariata za prosveto in kulturo. Seminar je organiziral Medobčinski zavod za prosvetno in pedagoško službo v sodelovanju z Zavodom za izobraževanje kadrov in poučevanje produktivnosti dela v Novem mestu.

Šola za duševno prizadete v Krškem je potrebna

Duševno prizadeti otroci težko sodelujejo v šolskem pouku. Obvezno šolanje komajda navadno v nižjih razredih osnovne šole in si zato ne morejo izbrati primerne poklice. Največkrat ostanejo, ko odrastejo, v breme skupnosti. Tudi s Senovega obklesujejo trije duševno prizadeti otroci oddalek posebnih šol v Krškem, na dopolnilno šolanje pa čaka na Senovem še devet takih otrok. Prav zato na Senovem z veseljem pozdravljajo pobudo občinske skupščine Krško za ustanovitev posebne šole v Krškem, v kateri bi se šolali duševno prizadeti otroci treh spodnjeposavskih občin. R. K.

FILIP ROBAR-DORIN

Špekulantom z lesom bo odklenkalo...

»Gozd so nam vzeli,« pravijo kmetje v Beli krajini, kadar nanese pogovor na novi zakon, ki ureja gospodarjenje z gozdovi. Ali pa so res kaj na slabšem glede potov, stroškov in pravic? Tone Fabjan, upravitelj GG Črnomelj, je izjavil: »Novi zakon prizadene edinole špekulante in prekupčevalce z lesom!«

Kljub temu, da so decembra lani na sestankih po nekaterih vaseh črnomaljske občine pojasnjevali novi zakon o gozdovih, ljudem še vedno ni jasno, za kakšne novosti pravzaprav gre. Več ali manj so prepričani, da do lastnega gozda nimajo več nobenih pravic, zato so nejevoljni. Če so do jeze upravičeni ali ne, pa se da razbrati iz našega razgovora s Tonetom Fabjanom, upraviteljem GG Črnomelj:

kmetovalci pri tem prizadeti? — Spremembe v ceni lesa za odkup so nastale zaradi vračunane gozdne takse in poenostavljenega postopka za sečnjo. Cena lesa v I. vrednostnem razredu je za okoli 3.000 din nižja kot v VI. razredu. To je za izravnavo stroškov s prevozi iz oddaljenih krajev in drugo. Če pa kmet računa novo ceno ali pa prejšnjo skupaj z gozdno takso, lahko ugotovi, da ni na slabšem, kot je bil.

Občani imajo manj potov

— Koliko potov je moral občan opraviti prej in koliko po novem zakonu, če hoče sekat v svojem gozdu?

— Za izdajo sečnega dovoljenja je moral kmet prositi na občini in prošnjo kolkovati. Po novem tega ni treba, pač pa mora logarju ali pri nas oddati prijavnico za posek lesa brez vsakih vrednotnic. V prijavnici mora navesti, koliko lesa potrebuje zase in koliko za prodajo. Če namerava več lesa posekati zase za gradnjo hiše ali za kurjavo, mora to na nek način dokazati. Ker je gozdna taksa po novem vračunana v odkupni cent, tudi ni treba posebej plačevati prispevka za gozdni sklad. Se pravi, da ima občan po novem precej manj potov kot prej.

Stroški so približno enaki

— Kako pa je s stroški in odkupno ceno lesa? Ali so

Kam gredo sredstva kmetovalcev, vplačana kot gozdna taksa?

— Za obnovo gozdov! Letos razpolagamo z okoli 115 milijoni dinarjev iz družbenega in zasebnega sektorja v gozdarstvu. Na področju naše občine nameravamo pogozditi 245 hektarov novih površin, kar bo veljalo najmanj 280 milijonov dinarjev. Se pravi, da bomo letos vložili v naše gozdove neprimerno več, kakor bomo od njih dobili. Dodatna sredstva bomo dobili v okviru podjetja GG.

Precej lesa gre na tih čez Kolpo

— Koliko lesa je na področju vaše občine določeno za vsakoletni posek?

— Vsako leto lahko posekamo le okoli 5.000 m³ iglavcev, od tega pa odkupimo največ 1.000 m³ lesa, predvsem borov jamski les, medtem ko nam hlodovina, celulozni ali gradbeni les uhajajo izpod rok po raznih črnih kanalih.

nalih. Kam? Ves karloški bazen nima nobenih iglavcev, znano pa je, da tam zelo veliko gradijo... Najbolj neumno je, da glavni dohodek od tako prodanega lesa ne pobere lastnik gozda, temveč prekupčevalec.

— Kakor je slišati, je črni posek v zadnjih letih precej padel. Ali res?

— Pred dvema letoma je bilo že zelo malo črnih sečenj, pač pa so zelo narasle minulo jesen, ko se je razvedelo, da bo prišlo do nove zakonodaje. Največ sekajo brez dovoljenja v okolici Črnomlja in to venomer isti ljudje. Na kazni pri sodniku za prekrške že računajo in jih navadno že kar vračunajo v ceno lesa.

Prekupčevanje ne bo več tako cvetelo

— Kakšne možnosti vam daje novi zakon, da bi špekulantstvo z lesom zatrl?

— Vodili bomo evidenco odkazanega in odprodanega lesa. Razliko bomo iskali. Graditelji zasebnih hiš, ki so morali doslej les kupovati pri kmetih, bodo preskrbljeni. Za njihove potrebe smo ustanovili obrat za maloprodajo lesa, ki ima na zalogi gradbeni les in hlodovino. Vprašanje je, če se bo komu še ljubilo stikati po vaseh za prekupčevalci z lesom, če bo lahko les dobil sredi Črnomlja. Vse to bo vplivalo, da se bo prekupčevanje malo zatrl.

Novi zakon v ničemer ne prizadene kmetovalcev, ki potrebujejo les zase ali tudi za prodajo, če to povedo, pač pa bo privel špekulante in bo verjetno nekoliko zamašil poti, po katerih je les odhajal na Hrvaško in drugam brez dovoljenja oz. plačanih zakonitih pristojbin.

Socialistična zveza bo dajala obračun

V soboto, 29. januarja, bo v Črnomlju občinska konferenca Socialistične zveze, na kateri bo okoli 100 izvoljenih delegatov iz vseh krajevnih organizacij ugotavljalo dosežke uspeha dela, razen tega pa bodo govorili o bodočih nalogah organizacije.

Predvsem bodo obravnavali gospodarsko in druge dejavnosti v pogojih reforme, vloge samoupravljanja raznih oblik ter problematiko obveščanja občanov. Prav tako nameravajo odkrito spregovoriti o kadrovske in organizacijskih problemih, o gibanju osebnih dohodkov in skladov, o zaposlovanju in novi stanovanjski zakonodaji ter o izpadu iz dela zaradi bolezni in nesreč in končno še o varnosti pri delu.

Konferenca bo ob 8.30 v sejni sobi občinske skupščine.

Jutri občinska seja v Črnomlju

Odborniki obeh zborov občinske skupščine Črnomelj bodo na seji 28. januarja obravnavali predpise s področja stanovanjskega gospodarstva in komunale ter razpravljali o sestavi proračuna za 1966.

Koliko so zbrali lani?

Svet za družbeni plan in finančno pri občinski skupščini Črnomelj je na seji 26. januarja razpravljalo o zbranih dohodkih občinskega proračuna lani ter o dohodkih, predvidenih v letošnjem letu. Prav tako so pretresali možnosti za sofinanciranje šolstva II. stopnje s pomočjo gospodarskih organizacij ter obravnavali predlog spremenjenega odloka o prispevkih in davkih občanov.

Sani so bile še pred leti zelo udomačeno in množično prevozno sredstvo, zadnja leta pa postajajo že redkost v cestnem prometu. V Črnomlju smo pred dnevi še lahko fotografirali kmeta, ki je s sanmi peljal žito v mlin. (Foto: Ria Bačar)

TESNI PROSTORI ONEMOGOČAJO NAPREDEK DEVIZE IMAJO PREDNOST...

Vse, kar izdelata 160-članski kolektiv obrata BETI II. v Črnomlju, gre sproti v Nemčijo ali na Vzhod — Če bi se v naših trgovinah pojavile te jopice, kompleti in pletene dvodelne obleke, bi ženske planile nanje kot lačni na kruh! — Lepih pletenin bi lahko izdelali še več, tudi za domači trg, če bi imeli več prostora

Kaj so povedali delegati in gostje?

To, kar dobimo izbere v naših najboljših mestnih trgovinah, kadar kupujemo pletenine, se v splošnem ne da primerjati z izdelki tovarne BETI, ki gredo v tujino: modernejši kroji, različne barve od pastelnih do temnih in črne, 100 odstotna volna, krila podložena s prvovrstno sviljo itd.

V tovarni so povedali, da teh lepote na našem trgu ni mogoče kupiti za noben denar, ker imajo devize pač prednost. Tuji kupci bi najraje kar izpod rok Betinih delavk pokupili vse do zadnjega izdelanega kosa!

Zanimivo pa je, da stane

krasna dvodelna obleka, iz 100 odstotne volne, ob kateri bi se našim potrošnikom cedile sline, v tovarni le dobrih 13.000 din. Podobne, a največkrat mnogo slabše izdelke, pa kupujemo v trgovinah po najmanj 25.000 dinarjev.

Eden drugemu napoti

160 članov kolektiva BETI v Črnomlju je lani preseglo 450 milijonov din zastavljene letnega proizvodnega plana kljub precejšnjim težavam, ker je v kolektivu zaposlene 98 odstotkov ženske delovne sile in navzlic temu, da

so proizvodni prostori že davno pretesni.

Kupci venomer priganjajo, zato je včasih zelo težko do postavljenega roka dobaviti blago, ker so delavke ena drugi napoti. Do aprila letos morajo na primer izdelati 11.000 kosov 7 različnih modelov pletenin za vzhodno tržišče. Ponujajo pa se že nove pogodbe za nadaljnjih 20.000 izdelkov. Toda v nedogled tako na tesnem ne bodo mogli delati.

Kolektiv je že lani začel razmišljati o razširitvi obrata, v katerem bi uredili tudi lastno barvarno za volno. Barvarno volno dobivajo zdaj iz Novega Sada, iz Karlovca in drugod. Vemo, da je prevoz zelo drag, zato gredo zanj težki milijoni. Lahko bi svoj obrat razširili in uredili barvarno v prostorih Belšada. Kolektiv te tovarne pa se ni hotel odločiti za preusmeritev proizvodnje, četudi je Betino tržišče mnogo bolj vpeljano in kljub temu, da bi bila s tem zagotovljena trdna bodočnost obeh kolektivov. Če s to možnostjo ne bo nič, kakor zdaj kaže, bo pač morala Beti poiskati drugo — in to kmalu.

Od prostorov je odvisen napredek

Dohodki delavk, ki izdelujejo tako lepe pletenine, so bili

do pred kratkim zelo nizki, lani pa so se izboljšali in zdaj so v kolektivu zadovoljni. Povprečni mesečni zaslužek se vrti okoli 60 tisočakov.

Da pa bi bilo življenje zaposlenih v tem kolektivu vsaj na zadovoljivi ravni, bi morali poskrbeti predvsem za tople malice, ki jih zdaj nimajo, potreben bi bil še vrtec za njihove otroke itd. Rešiti bi morali še kup problemov, o katerih v sedanjih premajhnih in pretesnih prostorih ni ne govore dosti.

- — Letos se moramo izkopati iz sedanjih razmer
- na ta ali oni način, — je povedal upravnik obrata
- v Črnomlju, Slavko Šiler.
- — Ko bomo imeli prostoro, se bo pri nas marsikaj spremenilo — seveda
- na boljše!

Svet za stanovanjske zadeve

Je na včerajšnji seji razpravljalo o ustanovitvi stanovanjskega podjetja na območju občine Črnomelj ter predložilo novih odlokov s katerimi se stanovanjsko gospodarstvo prilagaja novi zakonodaji. Razen tega so obravnavali še predlog o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, predvideni odlok o odvažanju smeti ter predlog odloka o komunalnih takсах. Mnenje sveta bo podano odbornikom občinske skupščine, preden bodo za ta ali oni novi odlok glasovali.

Še enkrat: med tamburaši veje mlačnost

Članek »Med tamburaši veje mlačnost«, objavljen v Dolenjskem listu št. 3, popravljam. Za lani ustanovljeno glasbeno šolo v Črnomlju bi bila precej slabša reklama, če bi zanimanje zanjo še zelo splahnelo. Kaj kmalu se utegne javnost vprašati, zakaj se potemtakem zapravljajo družbeni denar za te namene.

V lanskem šolskem letu je bilo v glasbeni šoli 40 redno vpisanih učencev, letos pa je vpisanih

56. Še več bi jih vpisali, a jih ni smogli, ker trije učitelji ne zmoremo vsega dela.

Naša šola podpira in krepi tudi glasbeno amaterstvo, ki je sestavni del naše splošne kulture. V ta namen je zveza Svobod kupila instrumente za tamburaški orkester. Krivde, da med tamburaši veje mlačnost, pa ni zvaliti le na starše, temveč tudi na dejstvo, da so tamburaši dva meseca vadili v nezakurjenem mladinskem klubu. Vodstvo šole in zveza Svoboda si

je ves ta čas zaman prizadevalo rešiti ta problem. Torej niso krivi samo starši, pač pa tudi nerazumevanje, ker se v mirnem ne da brenkati.

Glede na pisanje, da so tamburaši tudi že nastopili na domačih odrih, pojasnjujem, da so tamburaši doslej nastopili samo enkrat, pri prvem nastopu glasbene šole.

SILVESTER MIHELČIČ, ravnatelj nižje glasbene šole, Črnomelj

Z OBČNEGA ZBORA GASILSKEGA DRUŠTVA ČRNO MELJ

Slaba požarna varnost v Črnomlju

Na nedavnem občnem zboru gasilcev so v Črnomlju razpravljali o dotrajanosti gasilskih napravah, o zastarelih sredstvih za gašenje lahkovnetljivih snovi itd., o gasilskem avtomobilu, ki ima že 13 let stare gume in je sploh v takem stanju, da ga komisijska za registracijo vozil verjetno ne bo spoznala za uporabnega. Razen vsega tega je orodjarna pretesna.

Gasilsko društvo Črnomelj bi moralo biti kot matično gasilsko društvo v občini opremljeno z vsemi sodobnimi napravami za gašenje požara, ker s takimi napravami, kakršne imajo zdaj, ne bi mogli dosti pomagati, če izbruhne ogenj v tovarni ali v stanovanjskem blohu.

Na občinskem zboru so bili tudi mnjenja, da bi moral požarnovarstveni referent na občini skrbeti samo za požarno varnost in se jim ne zdi prav, da se mora ukvarjati še s prometom in prometno varnostjo. Sklenili so,

da bodo merodajne forum obvestili o sedanjem klavrnem stanju gasilske opreme in slabih možnostih za posredovanje v požaru. Gasilci

menijo, da so storili vse, da bi se stanje popravilo ter da v prihodnje ne nosijo več samih odgovornosti, če bi prišlo do usodnih posledic.

ČRNO MALJSKI DROBIR

■ PISARNA AVTO MOTO DRUŠTVA je večkrat zaprta, stranke pa se jezijo, ker pridejo na urad zaman. Da pa ne bi kdo mislil, da uslužbenec odhaja med delovnim časom po zasebnih opravkih, vidi na društvenem stensku pojasnilo. Tam piše, da imajo uslužbenec AMD med delovnim časom tudi pouk v avto moto tečajih izven mesta, zato naj se stranke zglašijo pri Leopoldu Korevcu na upravi za dohodke, kjer bodo prav tako opravili kot v pisarni AMD.

■ 18. JANUARJA popoldne so v prosvetnem domu predvajali film »Sprehodi po Beli krajini«, v katerem so prikazane vse lepote domačih krajev in jurjevanje v letu 1964. Predstavo si je ogledalo precej domačinov, lahko pa bi bila udeležba še večja, če bi predstavo javno napovedali. Škoda, da ni bilo nobenega lepaka!

■ NOVI DINAR po Črnomlju le malo kroži. Kakor so povedali prodajalci v nekaterih trgovinah,

kjer je promet največji, so doslej le tu in tam od posameznih strank prejeli kak avzorec novega denarja, sicer pa stranke še vedno plačujejo v stari valuti.

OB PRVEM POLETJU je na črnomaljski gimnaziji z uspehom izdelalo 51,4 odst. dijakov. Ob novembrski konferenci je bilo še slabše, kajti tedaj je imelo pozitivne ocene le 42 odst. dijakov. Ko so učenci videli, da gre zares, se je šolski uspeh sicer popravil za okoli 10 odst., najbrž pa so tudi merila za ocenjevanje dokaj stroga, ker na vsaj gimnaziji ni niti enega odličnjaka, prav dobrih dijakov pa je samo 8.

■ CETRTKOV ZIVILSKI TRG ni bil posebno dobro založen. Zaradi mraza tudi ni dolgo trajal. Cena jajc pa se je nekoliko odražala v veliko veselje gospodinj. Ob kupčijah se je dalo za jajca zgledati tudi na 60 din, sicer pa je bilo napredaj največ zelja, koruzne in navadne moke, čebule, česna ter fižola.

NOVICE
črnomaljske komune

Prvič po vojni v Metliki trije zdravniki

Metlika je znana po zelo nizkem staležu bolnikov v vsej Sloveniji — Zadnje mesece imajo mnogo manj dela z bolniki s hrvaške strani, na preglede pa prihaja vedno več domačih kmečkih zavarovancev — Gospodarska reforma se pozna tudi v metliškem zdravstvu

Ukrepi novega gospodarskega sistema so posegli na vsa področja gospodarskega in družbenega življenja. Da bi izvedeli, kako se njihove posledice odražajo v zdravstvu metliške občine, smo zaprosili upravnik Zdravstvenega doma v Metliki dr. Eugena Bienenfelda za odgovore na naslednja vprašanja:

— Ali je po lanskem juliju manj navala bolnikov v vaših ambulantah?

— V drugem polletju 1965 smo imeli okoli 1.800 bolnikov manj kot v prvem polletju lani. Zmanjšanje bolnih pa gre zelo malo na račun vpliva gospodarske reforme, temveč smo ga dosegli predvsem

zato, ker bolniki s Hrvaške ga ne prihajajo več v naš zdravstveni dom v tolikem številu kot prej. Na Hrvaškem so namreč že aprila lani sprejeli novi zakon o kmečkem zavarovanju, po katerem morajo zavarovanci zdravila plačati sami, prav tako pa nositi 60 odstotkov stroškov za zdravniški pregled.

V nasprotju s tem pa so se pravice naših kmečkih zavarovancev lani občutno povečale, zato so domači kmetje začeli česče zahajati na preglede. Potrebe so nas prisilile, da smo pred kratkim razširili svoje poslovanje. Prvič po vojni ima Metlika spet tri zdravnike, zato smo uvedli

tudi neprekinjen delovni čas od 7. do 17. ure.

— Kljub temu, da je pri vas število bolnih zelo nizko, je verjetno med temi še vedno nekaj simulantov. Ali se ne bi dalo s tesnejšim sodelovanjem med delovno organizacijo in zdravstveno službo priti na sled prav vsakemu, ki skuša izkoristiti zdravstveno varstvo?

— Zdravniki vsakega bolnika, ki pride v ambulantno, smatramo za bolnega, ker je to naša dolžnost. Vsekakor pa bi lahko z boljšim sodelovanjem med zdravstveno službo in delovnimi organizacijami mnogo več dosegli. Navadno pa bolnik — simulant že sam postavi diagnozo, zato bi morali na te pojave posebno v kolektivih bolj paziti in ne pogledati skozi prste.

— Kakšnih varčevalnih in drugih ukrepov se je po reformi lotil kolektiv vašega zdravstvenega doma?

— V zadnjih šestih mesecih smo že mnogo naredili. Tako smo ukinili vse nadurno delo in uvedli nagrajevanje po delu; honorarnih moči nimamo več. Produktivnost zdravstvenih delavcev je s povečanjem delovnim časom v ambulanti se narasla pri istem številu zaposlenih in enakem delovnem času posameznika, zmanjšali smo potne stroške, varčujemo pri dnevnicaht itd.

Vsega, kar smo se namenili, seveda še nismo uresničili, ker nekatere stvari niso odvisne samo od našega kolektiva, temveč od širše družbene skupnosti.

R. B.

Lep večer v metliškem kinu

V soboto, 22. januarja zvečer, je bila v metliškem kinu majhna svečanost ob 20-letnici ustanovitve metliškega Fotokino podjetja. Pred polno dvorano, ki je bila za to priložnost svečano dekorirana, je občinstvu spregovoril začasni upravnik kino podjetja Silvo Mihelič st., ki se je hkrati zahvalil metliškim podjetjem, ki so zadnja leta gromotno podpirala kino. Nato je prof. Jože Dular kratko orisal razvoj kinematografije v Metliki, katere začetki segajo pravzaprav že v leto 1934, ko je Alojz Cvelbar v nekdanji čitalnici pričel vrtili prve neme filme. V spomin na ta prvi kino v Metliki je obiskovalce že v veži opozarjala vitrina, v kateri so bili

razstavljeni zanimivi kinematografski dokumenti iz tistega časa.

Nato so obiskovalci videli kratki barvni film »Sprehodi po Beli krajini«, ki je bil tokrat prvič predvajan širšemu občinstvu. Film, ki sta ga financirali črnomaljska in metliška občinska skupščina, je po scenariju Dušana Prebila izdelalo podjetje Filmservis iz Ljubljane. Prikaže predvsem naravne, folklorne in turistične zanimivosti Bele krajine in bo verjetno uspešno opravil svojo vlogo pri razvoju turizma v krajih med Kolpo in Gorjanci.

Za zaključek so gledatelji večer videli še mojstrsko delo ameriške kinematografije film »V vrtincu«.

Občani vedo na katera vrata potrkati!

V minulem letu so se poravnalni sveti v obeh belokranjskih občinah zelo lepo uveljavili z delom — Od 189 obravnavanih zadev je bila večina sporov poravnanih — Občani so si prihranili mnogo nepotrebnih potov po sodiščih in tudi stroškov

V občinah Črnomelj in Metlika delujejo poravnalni sveti že vse od leta 1960. Prva leta občani niso vedeli, čemu pravzaprav so in kakšen pomen imajo. V zadnjih letih pa so se poravnalni sveti v obeh belokranjskih občinah zelo lepo uveljavili. Zdaj vsakdo ve in če ni spor med dve-

ma strankama le prehud in zakoreninjen, ga urejajo poravnalni sveti, namesto da bi ljudje hodili po sodiščih ter zapravljali čas in denar.

V črnomaljski občini deluje 9 poravnalnih svetov, v metliški pa 3. Koliko so imeli lani dela in kakšne uspehe

so dosegli, povedo naslednji podatki:

poravnalni svet v Metliki je obravnaval 31 zadev, od tega je bilo 22 poravnanih. V Gradcu se je od 16 sprtih strank 11 pobotalo, na Suhorju pa je od 5 obravnavanih zadev le ena prišla pred pravo sodišče.

Na področju črnomaljske občine je bil vsekakor najuspešnejši poravnalni svet na Vinici. Lani je imel v obravnavi kar 62 zadev, od tega jih je rešil s poravnavo 50. Pred dragatuškim poravnalnim svetom je bilo uspešno rešenih 16 zadev od 25, v Starem trgu so razpravljali o 10 primerih — 8 je bilo poravnanih, v Adlešičih se je od 9 sporov 7 končalo s spravo. V Črnomlju so imeli člani poravnalnega sveta razmeroma najmanj uspehov. Od 16 zadev si je le 7 sprtih strank podalo roke, vsi drugi pa so gnali spor dalje na sodišču. Vzrok, da je bilo prav tu najmanj doseženih poravnanih, je verjetno v tem, ker imajo ljudje sodišče pred nosom.

Ugotovljeno je, da največ sporov med ljudmi nastaja iz osebnih razprtij, kamor sodijo žalitve in obrekovanja, spori zaradi slabih sosedskih odnosov itd. Po številu obravnavanih zadev sledijo premoženjski spori in drugi.

Ker pa so v nekaterih krajih člani poravnalnih svetov isti že od ustanovitve, prosijo, naj bi jih letos zamenjali.

Občinska konferenca SZDL

V nedeljo, 30. januarja, bo ob 9. uri v metliški kino dvorani redna občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva. Na to konferenco bo prišlo okoli 70 delegatov iz krajevnih organizacij SZDL in iz vrst kolektivnih članov. Pregledali bodo delo zadnjih dveh let in si zastavili nove naloge za prihodnje obdobje. Izvolili bodo tudi nov občinski odbor SZDL, obenem pa tudi delegate za kongres SZDL Slovenije.

Zanimanje za krajevne skupnosti narašča

Zadnje čase med občani metliške občine zelo narašča zanimanje za ustanavljanje krajevnih skupnosti. Občinska skupščina je predvidela, da bo na njenem področju ustanovljenih le 5 krajevnih skupnosti, medtem pa je bilo ustanovljenih že 7. Kakor kaže, bodo v kratkem na Lokvici ustanovili osmo, govori pa se, da jih bodo zahtevali še drugod.

Uspeh umetnega osemenjevanja ni slab

Na očitke občanov glede osemenjevalne službe odgovarja v imenu Veterinarske postaje Črnomelj vodja te ustanove, veterinar Danilo Rus: »Kvaliteta dela ni slaba, pač pa je kritike vreden odnos osemenjevalca do strank. Predlagali smo disciplinski postopek! Edinole umetno osemenjevanje lahko pripomore k povečanju staleža govedi.«

— Kmetovalci na terenu, zlasti se na področju metliške občine, se na sestankih pritožujejo nad slabo osemenjevalno službo, ni jim všeč odrezavost in nevljudnost vašega osemenjevalca. Kaj, kot vodja veterinarske postaje, menite o tem in kaj boste ukrenili, da bi pomankljivosti odpravili?

— Prve pritožbe zaradi nevljudnosti in slabega odnosa našega osemenjevalca do strank na področju občine Metlika je veterinarska postaja dobila novembra lani. Drugih pritožb, razen tu in tam s strani posameznikov, nismo dobili.

Na področju občine Metlika je popisanih okoli 1100 plemenic. Umetno osemenjevanje je bilo lani kar 918 plemenic. To število je za 41 večje kot eno leto prej. Lani se je pregonilo 30,5 odstotkov plemenic, vštete pa so tudi druge in tretje pregonitve, zato dosežen uspeh ne predstavlja slabega povprečja. Ti podatki, s katerimi razpolaga naša veterinarska postaja, so točni.

Mnenja smo, da povod za kritiko ne bi smela biti toliko slaba kvaliteta dela kot nevljuden odnos osemenjevalca do strank. Precejšnjo vlogo pri nezadovoljstvu občanov pa igra tudi meja s Hrvaško (Žumberak), kjer plemenijo še vedno biki in so usluge dosti cenejše. Kvaliteta telet pa je zato toliko slabša, kar ugotavlja naš veterinar na odkupih.

Da bi se stanje izboljšalo, je veterinarska postaja sklenila osemenjevalca disciplinsko kaznovati, od 1. januarja dalje pa odhaja na osemenjevalno progo o veterinar, ki hkrati kontrolira kvaliteto dela osemenjevalca, njegovo vedenje do strank ter pregleduje in zdravi plemenice zaradi jalovosti.

Znano je, da pravočasno odkrivanje in zdravljenje jalovosti v veliki meri zmanjšuje napotkov za nadaljnje delo.

Več napotkov za nadaljnje delo

Pretekli teden se je v Metliki sestel občinski komitej ZKS skupno z izvršnim odborom SZDL in sekretarji nekaterih osnovnih organizacij Zveze komunistov. Razpravljali so o minulih letnih konferencah po terenu ter na podlagi mnenj in predlogov članstva sprejeli več sklepov, ki bodo organizacijam napotek za delo v prihodnje.

VEČ GLAV VEČ VE!

V Metliki je več krajevnih zanimivosti, ena izmed teh pa je vedno polna točilnica v bifeju pred avtobusno postajo. Okoli točilne mize navadno na tesnem modrujejo možaki, medtem ko je sosednja lepa in dobro kurjena soba vedno prazna...

*

■ Lanska Industrijska proizvodnja v Sloveniji je bila za 4,3 odst. večja od predlanske, kar je za 1,7 odst. manj kot so predvideli. Najbolj je lani presežala plan proizvodnja nafte — za 17 odst., takoj za njo je proizvodnja električne energije s 11 odst., prav za toliko je proizvodni plan presežala kemična industrija, ki je v tem zaporedju tretja.

metliški tednik

Manj zaposlenih in večji dohodki

Namesto ljudi bodo več delali stroji — Končno vsi v primernih stanovanjih
— Letos bodo porastli osebni dohodki za 24 odstotkov

Splošno gradbeno podjetje Zidar je že sprejelo svoj gospodarski načrt do leta 1969. Po tem planu bosta celotni in čisti dohodek razmeroma hitro naraščala, medtem ko bo

število zaposlenih celo občutno padlo.

Po podatkih tega plana so se v preteklih oziroma se bodo v naslednjih letih gibali zaposlenost, celotni dohodek in čisti dohodek tako:

Leto	Zaposleni	Celotni dohodek v milijon din	Čisti dohodek v milijon din
1964	556	1.673	500
1965	489	1.720	532
1966	470	2.100	711
1969	420	2.700	960

Razmerje med osebnimi dohodki in skladi bo za lani (zaključni račun seveda še ni gotov) predvidoma 83:17, v naslednjih letih pa se bo povečalo za okoli 5 odstotkov letno v korist skladov. Osebnih dohodkov bodo za letošnji porastli za 24 odstotkov v primerjavi z lani.

Zidar ima delovništvo v Kočevju, Ljubljani in na Reki. Kočevsko delovništvo bo ustvarilo letos predvidoma 790 milijonov starih din celotnega dohodka, ostali dve delovništvi po 615 milijonov din, obrati pa 80 milijonov din.

Največja investicija, katere izvajalec je Zidar, je v Kočevju nova osemletka. Razen tega bodo zgradili še več deset stanovanj za trg, preuredili bivšo rudniško ambulanto za stanovanja in drugo. Podjetje bo moralo nameniti vedno več za obratna sredstva, predvsem še ker ne dobi več kreditov za gradnjo stanovanj za trg.

Letos namerava podjetje vse člane kolektiva iz barak preseliti v sodobna stanovanja. Zgradili bodo še 20 družinskih stanovanj in tako končno rešili stanovanjski problem svojih delavcev. Računajoč, da bo zaradi tega porastla produktivnost, zmanjšala se bo fluktuacija, pa tudi bolniških bo prav gotovo manj.

V podjetju bodo potrebovali tudi iz leta v leto manj ne-kvalificiranih delavcev. Celotni dohodek in čisti dohodek bosta sicer iz leta v leto naraščala, število zaposlenih pa

bo celo padalo. Namesto ljudi bodo več delali stroji.

Gospodarsko reformo in njene vplive, predvsem z ozirom na omejevanje investicij, je začelo podjetje čutiti že jeseni 1964. Vendar so se znašli, saj so začeli prevzemati tudi manjše gradnje in adaptacije.

V preteklem letu je oviralo uspešnejšo gradnjo tudi pomanjkanje nekaterih gradbenega materiala. Preskrba je bila slaba predvsem z betonskim železom, parketom, steklom in pločevino. Obrtni storitve (v glavnem tudi zaradi pomanjkanja materiala) niso bile vedno v redu ali pravočasno opravljene.

Kaj pa skrajšani delovni čas?

Mnoge delovne organizacije v kočevski občini preveč odlašajo s pripravi za prehod na skrajšani delovni

čas, ki morajo biti zaključene do letošnjega aprila. Če ravno je bilo potrebno v zadnjem času reševati v delovnih organizacijah številne druge naloge, bi bilo vseeno prav, da se tudi tem pripravam posveti večja skrb. Lahko se bo zgodilo to, da bodo zaradi pomanjkanja časa marsikje izdelane analize površne in samo zato, da se bo ugodilo predpisom.

V Kočevju se je začela VPŠ

Te dni se je začela v Kočevju Večerna politična šola, ki bo trajala do 22. marca, medtem ko bodo 25. in 29. marca ter 1. aprila še zaključni razgovori s slušatelji in razprava o seminarskih nalogah. Pouk je v sejni dvorani občinskega komiteja ZK dvakrat na teden po 4 ure. Slušatelji bodo poslušali predavanja o samoupravljanju, dohodku in njegovi delitvi, osnovah znanstvenega socializma, vlogi družbeno političnih organizacij, gospodarskih in političnih problemih občine ter ostalem. Predavatelji so iz Ljubljane in Kočevja. Šola sta organizirala občinski komite Zveze komunizma in domača delavska univerza.

Novi direktor »Pugleda«

Pred kratkim je delavski svet gostinskega podjetja »Hotel Pugleda« imenoval za direktorja Matijo Praznika iz Kočevja.

OSILNICA: je gasilsko društvo nepotrebno?

Gasilsko društvo v Osilnici šteje le 9 članov. Ker tudi v prihodnje ni pričakovati, da bi to društvo doseglo večje število članov, meni Občinska gasilska zveza Kočevja, da bi bilo najbolje, da zgradbo, ki jo uporabljajo za gasilske namene v tem kraju prodajo in da se članstvo razide. Prav bi bilo, da bi končno besedo o tem izrekli sami prebivalci Osilnice in okolice.

Le polovica kandidatov opravila šoferski izpit

Pri izpitnem centru v Kočevju, ki dela za področje občin Kočevje in Ribnica, je delal lani šoferske izpite 1101 kandidat. Uspešno ga je opravilo 531 kandidatov (ali 47 odstotkov), 570 pa jih je padlo. Iz območja Ribnice je bilo 345 kandidatov. Največ jih je delalo izpit za B kategorijo (osebni avto) — kar 537, najmanj pa za E kategorijo (voznja s prikolico) — le 17. Na izpite so prišli najslabše pripravljeni mopedisti, saj jih je padlo kar 83 odstotkov.

Zapostavljena požarna varnost

Na seji gasilskega društva Kočevje so razpravljali o delu v preteklem letu in o priporočilih na občini zbor, ki bo v soboto, 29. januarja. Menili so, da so bili navzlic nekaterim težavam doseženi kar lepi uspehi. Člani upravnega odbora so bili za to, da bi začeli z gradnjo in ureditvijo garaž, ki jih gasilci v Kočevju nujno potrebujejo. Poudarili so, da bi moralo biti podjetjem več do izboljšanja požarne varnosti v Kočevju in do vključevanja novih članov v gasilske vrste.

Tudi letos je mladina izkoristila prvi led na Rinži in vsak dan vneto drsa. Pričakovati je, da se jim bodo v kratkem pridružili na ledu še starejši mladinci in odrasli, ki bodo kegljali oziroma balinali in poizkušali igrati hokej (Foto: Prime)

S SEJE SVETA ZA KULTURO OBČINSKE SKUPŠČINE

Kulturi 6 odstotkov več kot lani

Na zadnji seji za kulturo občinske skupščine Kočevje so predložili teden razpravljal predvsem o financiranju kulturnih dejavnosti, o ustanovitvi zavoda za pospeševanje kulturne dejavnosti in letošnjem programu dela sveta.

Ljudska knjižnica je predlagala, da bi dobila letos 5,8 milijonov din dotacij ali 700.000 din več kot lani. Večja sedstva potrebuje predvsem za pomoč manjšim knjižnicam, za naročnino za 26 domačih časopisov in revij (naročnine za inozemske časopise zaradi gospodarske reforme in varčevanja si v predlog niso upali vnesti) ter za vezavo vseh letnikov vsaj enega časopisa (Dela). Malo nerazumljivo je, da je precej občanov lahko naročenih na inozemske časopise in revije, ena naših glavnih kulturnih ustanov, ki je hkrati tudi čitalnica in štu-

dijska knjižnica, pa se boji (zaradi reforme!) to vnesti v plan.

Zavod za pospeševanje kulturne dejavnosti (ki je nastal iz Pokrajinskega muzeja in Uprave Šeško-vega doma) je zaprosil za 4,8 milijona din dotacije ali za 600.000 din več kot lani. Več sredstev potrebuje predvsem za zbiranje zgodovinskega materiala po občini (za muzej), za odkup raznih diplomskih nalog, ki obravnavajo Kočevje in Kočevsko, za vodniško službo in drugo.

Zveza kulturno prosvetnih organizacij je zaprosila za 21 milijona din več kot lani. Ta denar bi porabila za organiziranje gostovanj raznih gledališč, zabavnih in glasbenih prireditev in likovnih razstav v Kočevju, za obisk kulturnih prireditev izven občine, za pomoč društvom in potujočemu kinu.

Več mrtvih kot rojenih

Na matičnem uradu v Kočevju je bilo lani 78 porok ali 9 več kot leta 1964. Največ porok je bilo v poletnih mesecih in v dneh pred večjimi prazniki. Na istem območju je umrlo lani 57 ljudi ali 5 manj kot predlanskim, rodilo pa se jih je 54 ali 13 manj kot leto prej. Še pred šestimi leti je bilo na območju matičnega urada približno dvo-tretjini rojstev več kot smrti, zdaj pa sta že dve leti obe številki približno enaki, oziroma je bilo lani število rojstev (prvih v zgodovini) celo nižje kot število umrlih.

V teh podatkih pa niso vštete poroke, smrti in rojstva prebivalcev, ki so se poročili, umrli ali se rodili izven območja matičnega urada.

Avto pod cesto

15. januarja ob 12. uri se je na cesti med Livoldom in Stalcerji prevrnil avto fiat Campagnola, ki ga je upravljal Stane Pišler. Do nesreče je prišlo, ko se je avto srečeval s tovornjakom. Pišler je začel zavirati, ker pa je bila cesta zasnežena in neizpluzena, ga je začelo zanašati, naku se je prevrnil pod cesto. Na tistih je škoda za okoli 150.000 din, poškodovan pa ni nihče.

KOČEVJE OKOLI NOVEGA LETA

Dedek Mraz imel več izdatkov kot dohodkov.

Negativna bilanca dedka Mraza — Primanjklaj je krila Zveza prijateljev mladine iz svojega proračuna — Nekateri prispevali za dedka Mraza denar, drugi račune...

Za organizacijo prireditev v zvezi s praznovanjem dedka Mraza so prispevale kočevske gospodarske organizacije Občinski zvezi prijateljev mladine 705.000 starih dinarjev, Zveza prijateljev mladine pa je imela skupno 816.620 starih dinarjev izdatkov, tuja pa ni všteta še okoli 30.000 din izdatkov za dedka Mraza, darila itd. Razlika med dohodki in izdatki, ki znaša preko 140.000 din, je ZMP krila iz občinske dotacije (lani jo je dobila 750.000 din), ki je sicer namenjena predvsem za organizacijo pionirskih oziroma otroških kolonij, za dotacije društvom, za po-

moč pionirskim odredom in za drugo.

Za organizacijo prireditev ob praznovanju dedka Mraza so prispevali: SGP Zidar 40.000 din, Trgopromet 150.000 din, Kemična tovarna 200.000 din, kino Jadran 20.000 din, Računovodski biro 5000 din, Kmetijsko gozdarsko posvetstvo 120.000 din, Rudnik rjavega premoga 50.000 din, INKOP 20.000 din, Komunalna banika 50.000 din, Vodna skupnost 15.000 din, Lekar- na 5000 din, Avto 20.000 din in Usluga Rudnik 10.000 din. Skupno so delovne organizacije prispevale 705.000 din.

Zveza prijateljev mladine pa je imela za dedka Mraza naslednje izdatke: Elektro je računal 94.819 starih din za električno napeljavo na 9 smrek po mestu, GKP je računal 29.120 din za 10 smrek na panju, gradbeni servis Zavoda za stanovanjsko in komunalno izgradnjo pa je računal 362.681 din za dovoz in postavitve smrek, za žar-nice in pakete za na smreke in drugo v zvezi z okrasitvijo smrek. Razen tega je zveza prispevala 200.000 din za tri lutkovne predstave; Vozilno varstveni ustanovi v Kočevju je prispevala 60.000 din, Posebni osnovni šoli 20.000 d.n, os-

novni šoli Vas-Fara 50.000 din in za druge stroške okoli 30.000 din. Skupni izdatki so znesli preko 845.000 din.

Dedek Mraz je imel torej primanjklaj. Zanimivo pri vsej zadevi pa je, da so nekatere delovne organizacije za dedka Mraza prispevale, druge pa storitve bolj ali manj zaračunale.

Nosači drv obrtniki?

Pri gozdnih obratih KGP Kočevje je in posvetva SNEZNIK iz Kočevske Reke je zaposlenih več nosačev drv. Doslej niso bili v rednem delovnem razmerju, pa tudi za obrtnike jih ni nihče smatral. Republiški organi menijo, naj bi nosače drv, ki so lastniki konj za prenašanje tovorov, smatrali za obrtnike. Ko so te dni nosači o tem sami razpravljali, so menili, da bi bilo za njih boljše skleniti redno delovno razmerje z gozdničnimi obrati. Vsekakor se bodo morali odločiti ali za eno ali za drugo, ker s prijavo za obrtno dejavnost ne gre odlašati.

Novi odlok o davkih v Kočevju

Osnutek novega odloka o davkih in prispevkih občanov občine Kočevje uvaja plačevanje davščin iz kmetijstva po proizvodnih okoliših. Občina je razdeljena v tri proizvodne okoliše: v drugega spadajo katastrske občine Kočevje, Črni potok, Livold, Kolbarji, Mahovnik, Stara cerkev in Zeljna (Sela), vse ostale katastrske občine pa spadajo v tretji in četrti proizvodni okoliš. Udeleženci NOB in aktivisti, ki jim je priznana dvojna delovna do-

ba za čas prebit v NOB, bodo oproščeni plačila davščin. Udeleženci iz 1941 so oproščeni 100 odst., ostali manj, tako, da so udeleženci iz 1944 deležni 30 odst. oprostitve plačila prispevkov. O odloku bo razpravljala še občinska skupščina in bo verjetno začel veljati 1. februarja 1966. S podrobnimi določili odloka se bodo lahko občani seznanili v Uradnem vestniku Dolenjske, ki je redna brezplačna priloga Dolenjskega lista.

NAD 50 ODDST. IZ PRORAČUNA ZA ŠOLSTVO

Velike zahteve — malo denarja

Delovne organizacije iz kočevske občine, ki se ukvarjajo z izobraževanjem, so že predložile občinski skupščini svoje potrebe po sredstvih iz občinskega proračuna. Po njihovih predlogih naj bi šolstvo dobilo iz proračuna okoli 440 milijonov starih din ali nad 50 odstotkov vseh sredstev predvidenega letošnjega proračuna. Lani je bilo šolstvo udeleženo v proračunskih izdatkih občine s 43 odstotki. Pričakovati pa je, da bo dobilo šolstvo le okoli 400 milijonov starih din ali 50 milijonov več kot lani.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ POSKUS, DA BI V KOČEVJU imeli restavracijo, ki bi bila odprta do jutranjih ur, se pravi, da bi poslovala non-stop, se ni obnesel. Kolodvorska restavracija postuje zdaj spet vsak dan do 23. ure. Kaj je dejansko vplivalo, da so non-stop poslovanje opustili, še ni znano. Kot smo zvedeli in sišali, so se stanovanci in sosede pritoževali nad nočnim razgrajanjem, vpitjem in tepeži, saj se je dogajalo, da so nekateri gostje ostali v lokalu vse do jutranje ure. Verjetno je tudi to vplivalo, da so nočno poslovanje v kolodvorski restavraciji opustili.

■ ZA DRSLALNO REVIZIJO v Celovcu je med kolektivni tukajšnjih podjetij in organizacijami veliko zanimanje. Pravo tekmovanje se je razvilo med podjetjema SAP, KOMPAS in drugimi, katero bo imelo več pravičencev za Celovec. Ljudje se za razvedrilno, kot ga nudi drsalna revija, navdušujejo. Seveda nas tudi zanima, koliko ljudi se bo prijavilo za ogled hokejskih tekem v Ljubljani in prireditve ob Planinski teden, če bo izlete sploh kdo organiziral...

■ IZGUBE DELOVNIH DNI za-

radi bolezenskih izostankov so od meseca do meseca večje in že tako občutne, da pride na vsakega zaposlenega nad 13 izgubljenih dni. Skoraj 65 odstotkov nadomestila za bolezenske plačila podjetja, drugo zavod za socialno zavarovanje. Vse to nam da veliko misliti in se bo treba tudi o tem vprašanju pogovoriti, ko bo govora o izjavljanju gospodarske reforme v podjetjih.

■ TUKAJŠNJA MLADINA je brez zdravstva in koristnega razvedrila, če izvažamo tiste, ki delajo v kulturnih in telesno vzgojnih organizacijah ter v šahovskem klubu. Občinski komite ZMS si sicer prizadeva, da bi kaj organiziral, vendar se mu ne posreči. Mladinski klub je bil lepa zamisel, vendar je delo zamrlo že takoj po ustanovnem sestanku. Mladini je preostalo le še ples ob nedeljah popoldne. Ples je slabo obiskan in kaže, da ga bodo ukinitili.

■ IZGOVORI »NIMAMO PROSTOROV« dandanes nimajo nobene smisla, zato z njimi tudi ne gre opravičevati mladičnosti v mladinskem društvu življenju. Kaže, da je vzrok drugje, saj ima kočevska mladina prostore, kakršnih ni v Sloveniji.

Kako žive naši delavci v tujini?

Stiki z delavci, ki so začasno zaposleni v tujini, naj bodo stalni!

Iz ribniške občine je precej ljudi zaposlenih v tujini, predvsem v Zahodni Nemčiji. Dvakrat na leto — pozimi in poleti — se vrnejo za dalj ali manj časa v domače vasi. V tujini so začasno zaposleni pri gradbenih podjetjih, opravljajo pa tudi težakša dela. Manj jih je v tovarnah. Zenske delajo kot pomožne delavke, strežnice, kuharice v bolnišnicah, domovih za onemogle in v tovarnah. Mnogi delajo tudi ob sobotah, čeprav je to v Nemčiji dela prost dan. Delajo v nadurah, samo da več zaslužijo. Toda marke si je treba prislusiti s trdim delom.

Da bi imeli z ljudmi, ki delajo občasno v tujini, tesnejše stike, je občinski odbor SZDL v Ribnici sklenil organizirati občasne posvete z njimi. Prvega posveta, ki je bil 19. januarja v Ribnici, se je udeležilo blizu 50 delavcev, od tega tudi nekaj žensk. Sestanek se je udeležili tudi predstavniki Slovenske izseljenske matice. Predsednik občinskega odbora SZDL Dušan Lavrič je uvodoma pojasnil namen posveta, ki naj bi postal trajna oblika sodelovanja s sezonskimi izseljenci. Povedal je, da nameravajo v Ribnici ustanoviti pododbor izseljenske matice.

Uslužbenec zavoda za socialno zavarovanje je seznanil udeležence posveta s predpisi pokojninskega in socialnega zavarovanja oseb, ki so začasno na delu v tujini. Tudi razprava je spregovorila pred-

vsem o tem. Delavci plačujejo prispevke za socialno zavarovanje v Nemčiji, če pa hočejo imeti ugodnosti socialnega zavarovanja kot delavci doma, morajo posebej plačevati. Zato je splošna želja, naj bi čimprej prišlo do sporazuma med Zahodno Nemčijo in našo državo, da bi se te zadeve uredile.

Na posvetu so obravnavali tudi druge reči. Spregovorili so o prehrani (navedli so, da si sezonski izseljenci v glavnem kuhajo sami), o razvedrilu in drugem. Želeli so tudi, da bi se znižala carina na uvoz kmetijskih strojev. Marsikateri delavec se namerava po povratku v domovino zaposliti na kmetiji, zato bi rad s seboj pripeljal tudi stroje.

Tistim, ki delajo v tujini, so priporočili, naj bi se naročili na časopisje Slovenske izseljenske matice in na Dolenjski list.

Prihodnji posveti s sezonskimi izseljenci bodo v začetku julija v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku.

Ponekod so odpuščali le delavce

Osebnih dohodki so se v delovnih organizacijah v ribniški občini po reformi dvigali predvsem na račun odpuščanja zaposlenih. Pri tem pa so podjetja večkrat pozabila, da odpuščajo ljudi, ki so že ali pa bodo v kratkem socialni problem. Tako so odpuščali tudi očete enega ali dveh

otrok, ki niso imeli zadostnih drugih dohodkov. V nekaterih delovnih organizacijah so odpuščali le delavce, uslužbenec pa ne, čeprav imajo premočno administracijo.

Namen reforme seveda ni, da je treba odpustiti čimveč ljudi in tako zagotoviti drugim večje dohodke, pač pa organizirati delo tako, da bodo vsi člani kolektiva kar najbolj produktivni in da si bodo tako sami ustvarili tudi večje osebne dohodke. Nekateri kolektivi kot Kovinsko podjetje, Gradbenik in INLES so namerno reforme v glavnem pravilno razumeli in že izdelali posebne proizvodne plane; od tega, kako jih

kolektivi dosega, pa so odvisni osebni dohodki zaposlenih.

Težnja po odpuščanju zaposlenih je bila razumljiva, če so podjetja odpuščala slabe in nedisciplinirane delavce. Težko pa je razumljivo, da so podjetja odpuščala tudi druge delavce in zapirala vrata za sprejem novih delavcev. Delovne organizacije bi morale vedeti, da tako zapiranje vrat novim delavcem ni v skladu z gospodarsko reformo ter razumnim gospodarjenjem. Zato bi morale čimprej prilagoditi svojo proizvodnjo tako, da bodo napredovale in zaposlovale tudi iz leta v leto več občanov.

Nekaj sprememb v INLESU

V ribniškem obratu INLES so z novim letom prenehali proizvajati galanterijo. Proizvodnja ni bila več rentabilna. V prostorih, kjer so do novega leta delali galanterijo, so zdaj uvedli serijsko proizvodnjo oken. Ta okna so doslej izdelovali v dolnjevaškem obratu.

V Dolenji vasi pa bo INLES organiziral proizvodnjo stavbnega pohištva, ki ga običajno izdelujejo po naročilu. INLES je doslej izdeloval le serijsko stavbeno pohištvo (okna, vrata), ni pa izdeloval tega pohištva po naročilu oziroma stavbnega pohištva posebnih mer (n. pr. vrata za garaže ali razne druge vrste oken in vrat). To so zanj delali kooperanti po vsej Jugo-

slaviji, ki pa so vse prepogosto zamujali dogovorjene roke dobav ali pa so kako drugače kršili dogovore. INLES bo z lastnim obratom stavbnega pohištva po naročilu še boljše izpolnjeval obveze do kupcev, ki vedno žele kupiti vse vrste stavbnega pohištva le pri enem dobavitelju. V reorganiziranem obratu v Dolenji vasi bo ostalo zaposlenih le okoli 60 ljudi, medtem ko se jih bo 40 vozilo na delo v Ribnico.

Krajevna skupnost Sodražica zahteva les ali denar

Prebivalci Sodražice menijo, da so oškodovani zaradi tega, ker je gozdni obrat KGP Kočevje spravil in odpeljal les z gozdnih površin, ki so last družbenega premoženja in v upravi njihove krajevne skupnosti. Gre za drevje, ki ga je neurje v juliju preteklega leta porušilo in ga je bilo potrebno spraviti. Les je bil vreden več kot 1 milijon dinarjev, ki jih je spravilo KGP Kočevje. Zastopniki krajevne skupnosti v Sodražici pravijo, da so oškodovani in da denar nujno potrebujejo za dokončno ureditev domačega pokopališča. Upajo, da bo spor rešen v njihovo korist.

Zaprta stranišča v Žlebiču

Železniško postajo v Žlebiču so zgradili pred nekaj leti in ima, kar je razumljivo, tudi stranišča. Žal je v stranišču večkrat nemogoče priti, ker imajo vrata zaprta. Menijo, da bi morala biti vrata v stranišča odprta vsaj ob prihodu in odhodu vlakov.

Zemlja prehaja v roke nekmetov

V ribniški občini se iz leta v leto povečujejo kmetijske površine, ki zavoljo odmiranja kmetij, dedovanj in podobnega prehajajo v posest nekmetov. Zemljišča kmetov se ne prestopajo manjšajo. Nekmetje na tako pridobljeni zemlji pridelujejo le zase, ker jim zemlja ne pomeni glavnega vira dohodkov. Če tako majhne kmetije se manjšajo in niso vabljive za donosno pridelovanje. Pri današnji stopnji narodnega dohodka so še donosne tiste kmetije, ki imajo 5 do 10 ha obdelovalne zemlje.

Kako preprečiti nadaljnje drobljenje kmetijske posesti? Mogoče bo to naredila davčna politika. Prav gotovo se bo morala občinska skupščina kmalu spoprijeti s tem vprašanjem.

Še o vključevanju hribovskih kmetov v kooperacijo! Kmet, ki bi v kooperaciji z zadrugo redil 20 glav živine, bi pridobil pravico do socialnega zavarovanja in vseh ugodnosti, ki jih imajo redno zaposleni. Ponekod bi s tem preprečili izumiranje hribovskih kmetij. Za organizacijo kooperacijske proizvodnje tega načina se zadruga zanimajo.

Združitevna konferenca v Sodražici

Krajevni odbor ZB v Sodražici je nedavno obravnaval tekoče naloge. Združiti se morajo krajevne organizacije ZB, ZVVI in ZROP, kar bo narejeno 6. februarja, medtem ko se bodo občinske organizacije združile na konferenci 26. marca. Odbor je razpravljal tudi o vlogah za priznanje posebne delovne dobe, nekaterim prošnje rešil, drugim pa zavrnil. Sekcija internirancev pri krajevni organizaciji ZB je anketirala bивše internirance, podatke pa bo porabila za zgodovinsko gradivo.

V Sodražici prvi koraki na smučeh

Občinska zveza za telesno vzgojo v Ribnici je organizirala 23. januarja smučarski tečaj v Sodražici in Loškem potoku. V Sodražici je 60 tečajnikov, v Loškem potoku pa 70, od tega 42 iz Ribnice. V Sodražici in na Travnici gori je vedno smučarjev iz ljubljanskih šol. 27. januarja bo v Sodražici tekmovanje, ki se ga bodo razen domačinov udeležili tudi ljubljancani. Tega dne bodo tekmovali tudi v Loškem potoku tečajniki in gostje na Travnici gori ter tečajniki iz Pestojne, ki bodo prišli iz Cerknice.

V Ribnici več dečkov kot deklic

Na območju krajevnega urada Ribnica so se lani rodili 104 otroci — 63 deklic in 41 dečkov. Umrlo je 58 ljudi — 33 žensk in 25 moških, poročilo pa se je 27 parov.

Na območju krajevnega urada v Dolenji vasi so bili v večini dečki. Rodilo se je 45 otrok — 27 dečkov in 18 deklic. Umrlo je 16 ljudi, od tega 9 moških in 7 žensk. Porok je bilo 7.

31.000 čestitk

Pošta v Ribnici je imela v decembru lani za 44 odstotkov več prometa kot v novembru lani in tudi precej več kot decembra 1964. Predvsem je bilo letos več čestitk, saj jih je bilo skoraj 31.000, oziroma nekaj tisoč več kot predzadnje leto. Seveda je imela pošta letos več prometa tudi s paketi in z drugimi pošiljkami.

REŠETO

Mojster Zajc je zadovoljen z učenci

V prostorni delavnici poklicne kovinske šole v zgradbi Kovinskega podjetja v Ribnici je bilo zelo živahno. Mladim fantje so pilili, budno oko mojstra in inštruktorja Franca Zajca pa je skrbno pazilo, da je delo teklo po učnem načrtu.

20 mladih fantov (trije iz obrata ŽIČNICE, drugi iz Kovinskega podjetja) se pripravljajo na kovinarski poklic. Zda so v prvem letniku. Mladim kovinarjem gre v domači šoli precej bolje kot nji-

hovim predhodnikom, ki so morali podobne tečaje obiskovati v Ljubljani. Ugodnosti veljajo samo za učence 1. letnika, saj se je šola začela v Ribnici šele lanske jeseni.

Pouk traja 5 mesecev, tako da bo prvi letnik končan te dni. Učenci imajo vsak dan 4 ure teoretičnega in 8 ur praktičnega pouka, ob sobotah pa prosto. Pouk je kvaliteten, kar dokazujejo tudi izdelki, ki so jih naredili vajenci. Sodimo, da bo tudi uspeh dober.

Ribniško kovinsko podjetje nudi šoli precejšnjo pomoč, saj jo poleg ŽIČNICE tudi vzdržuje. Šola ima dovolj osnovnega orodja, ki ga učenci uporabljajo pri praktičnem delu.

Mojster Zajc si prizadeva, da bi učence čim več naučil. To pa ni lahko. Čeprav ima Zajc za sabo bogate izkušnje in je zelo sposoben ter razgledan (tega se je naučil v prvih povojnih letih v Pragi), pravi, da zahteva delo z mladimi samo pravilne prijem-

Štiri ure se uče, osem ur pilijo. Tako vsak dan razen sobote že pet mesecev. Med njimi je vedno izkušen mojster Zajc. (Foto: Drago Mohar)

Dušan Lavrič spet predsednik

Na prvi seji novo izvoljene občinskega odbora SZDL v Ribnici so 19. januarja izvolili izvršni odbor (sedem članov) in predsednika, kar je znova postal Dušan Lavrič. Podpredsednik je Rudi Brinšek, sekretar pa Karel Oražem.

Na seji so obravnavali na-

Jožeta Kušlana ni več

V zadnjem času je imela smrt v Ribnici bogato žetev. Izbirala je v glavnem spet samo med nekdanjimi partizani. Trojica znanih in zasluženih, nedavno umrlih dr. Janena Oražmu, Jožetu Pelcu in Jožetu Ovnu, se je pridružil še četrti — Jože Kušlan iz Hrovače pri Ribnici.

Jože Kušlan se je rodil 17. septembra 1915 v Podsedri pri Krškem v družini logarja. Ko mu je bilo 13 let, se je družina preselila v Laze pri Planini blizu Rakeka. Že kot otrok si je Jože začel služiti kruh kot delavec na žagi. Okupacija ga je našla na strani borcev za svobodo in pravico. Za OF je začel organizirano delati že avgusta 1941. Bil je obveščevalec, zbiral je orožje, ita-

ljanom pa ga je nekdo izdal, da so ga 1942 aretirali, mučili in obsodili na dosmrtno ječo. Februarja 1944 je bil iz zapore izpuščen, ker je bil bolan in telesno oslabil. Miroval pa ni, temveč je osvobodilnemu gibanju pomagal, kjerkoli je mogel. Nemoj so ga spet aretirali in ga poslali na prisilno delo v Nemčijo. Iz Nemčije je pobegnil in odšel k partizanom. Po vojni je končal gozdarsko šolo. Najprej se je zaposlil pri ribniškem gozdnem gospodarstvu, kamor je bil po vojni na odgovorna mesta v podjetjih. Delati je nehal kot upravnik KZ Ribnica. Tedaj so ga upokojili. Družbenemu delu se Kušlan niti zdaj ni odpovedal. Kot član političnih organizacij je bil priključen in spoštovan.

Na zadnji poti ga je spremljalo veliko ljudi, v imenu katerih se je od njega poslovil France Levstek.

Stalna telefonska zveza

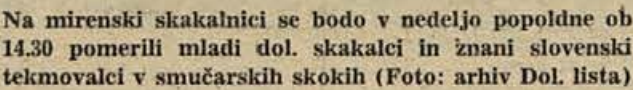
V Ortnoku so na zadnji seji turističnega društva razpravljali o telefonu. Ugotovili so, da bi kaj potreboval stalno telefonsko zvezo, ki bi delovala tudi takrat, kadar je pošta zaprta. Zgodbi se namreč, da je ponoči ali ob praznikih potrebna zaradi nesreče, bolezni ali česa drugega nujna pomoč, pa je ni mogoče priklicati po telefonu. Sklenili so uvesti stalno telefonsko zvezo brez posredovanja pošte. Telefonski aparat bo nameščen v hišici, kjer je občinska tehnična. Tam bo pod ključem in nadzorstvom. Ortnek bo s tem veliko pridobil, okoličani pa bodo radi prispevali za uresničitev zamisli.

V Loškem potoku manj rojstev

V Loškem potoku se je pred leti rodilo 60 in več otrok v enem letu, zdaj pa je naravni prirastek precej manjši. Po podatkih krajevnega urada se je lani rodilo le 32 otrok, od tega 15 dečkov. Umrlo je 18 otročev, od tega 13 žensk. Zensk je na območju Loškega potoka več kot moških.

Novo avtobusno postajališče

Tudi Podpoljanci zahtevajo za svoj okoliš avtobusno postajališče. V anketi se je večina odločila, naj bi stalo ob cesti pod Dolnjimi Podpoljanci. To je približna sredina poti od že obstoječih postajališč v Ortnoku in Dvorski vasi. Vaščani bodo sodelovali pri gradnji s prostovoljnim delom. Upamo, da bodo do spomladni odpravili manjša nesoglasja in da bo postajališče nato vsem v korist.

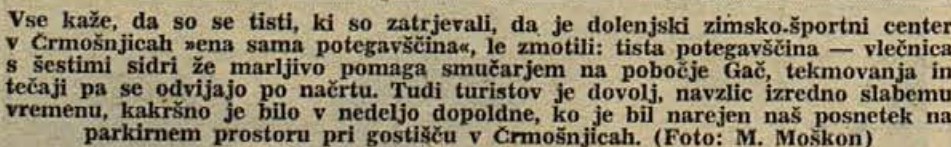

Mirnenska škakalca, je pokrita s tekočo pričakovanim snegom in pripravljena za boj. Na njo, ki je redkosti za te kraje, so Mirnenci, ki so jih v preteklih 20 letih 200 obiskovalci na vsakoletni predvidi je dokaz, da znajo orodja, ki jih imajo, uporabiti na najboljše tekmovalce Slovenije, ki se jim domaći fantje s pogumom posvajajo po robu, čeprav nimajo nobenih sredstev.

Organizator tekmovalstva je telovadno društvo Partizan Mirna, organizacijo pa vodi Bojan Kolenc, ki je bil v preteklih letih tudi sam pravi čakaško na tekmovalce. Sam pravi, da rad dela, ker mu velja pomagajo. Kot lani in pred leti, tudi letos, so Mirnenci pripravljeni izkoristiti pred tekmovalcem 4-6 dnevni smučarski tečaj, ki ga bo vodil znani smučarski kakelec in trener Rudi Pinžgar. Mogoče bo letos zruden rudi, ki ga bodo vodili tudi znani smučarski kakelec in trener Rudi Pinžgar. Mogoče bo letos zruden rudi, ki ga bodo vodili tudi znani smučarski kakelec in trener Rudi Pinžgar. Mogoče bo letos zruden rudi, ki ga bodo vodili tudi znani smučarski kakelec in trener Rudi Pinžgar.

Organizacija tako velikega tekmovalstva nikakor ni enostavna, saj so priprave na tekmovalce velike smučarske polete. Da ne bi bila organizacija dobra se ni bati, saj Mirna ob tekmovalstvu živi za skakalci. M. LEGAN

V Zürichu je 26-letna tajnica odgriznila svoje-
mu šefu vršilec jezika.
Kakor je sporočila žiri-
ška policija, jo je šef, ki
jo je zaposlil kot tajnico
in kot fotografski model,

**Kmalu naša nova, zanimiva
slikanica!**

V VIKU (NORVESKA)
IMAJO 2E CELIH STO LET
 zapor, le da je ostal po no-
 voletnih praznikih prazen.
 Mestni očetje so s tem »suspe-
 home« zadovoljni, še posebej
 ker gre za stoletni jubilej
 »mestne jetnišnice«.

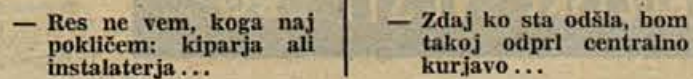
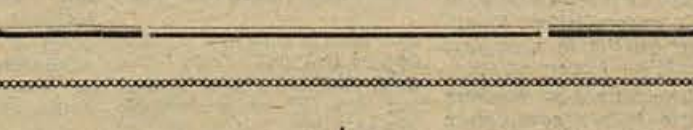
Kolektiv pošte Leskovec pri Krškem nam je prejšnji teden poslal tole pismo:

»Tovariši urednik! Zdaj vam pošiljamo še 50 novih naročnikov, za drugi teden bomo pa poskrbeli še za eno tako pošiljko. Moped mora priti v Leskovec pri Krškem! — S tovariškimi pozdravi, KOLEKTIV POSTE LESKOVEC PRI KRŠKEM.«

POHITITE — naročite si Dolenjski list na svoj domači naslov tudi vi, če morda domačega pokrajinskega tednika še ne dobivate na svo jnaslov! Sve-tujte to tudi znancom, prijateljem in sorodnikom — hvaležni vam bodo za pozornost!

Ko so berlinskega zdravnika Virchowa povabili v goste, so mu ponudili tudi pijačo, ki ji slavní zdravnik ni bil sovražen. Gostitelj mu je natočil polno čašo posebno dobrega vina in ko je videl, da jo je učenjak s slastjo izpraznil do dna, ga je vprašal: »No, ali poznaš še kaj boljšega, kot je časa takšnega vina?«

Virchow je dejal brez premišljanja: »Poznam: polna steklenica takšnega vina...«

Črne pike v inšpektorjevi beležnici

Tržna inšpekcija v Brežicah o najpogostnejših prekrških v trgovini in gostinstvu — Kupci pogrešajo pojasnila ob spremembah cen — Trgovska podjetja pridno obnavljajo zastarele lokale — V Brežicah sploh ni prenočišča za tuje goste

Vsako leto sledimo ugotovitvam tržne inšpekcije v občini in tudi zdaj smo se pozanimali, koliko črnih pik je inšpektor zabeležil na lanskih obhodih. Dela je imel veliko, saj je v občini Brežicah kar 379 gospodarskih enot. Zabeleženih ima 293 pregledov, od tega 39 komisijskih v sodelovanju z veterinarsko in sanitarno inšpekcijo. Javno tožilstvo je prejelo 19 prijav, sodnik za prekrške

pa 30 prijav. Na mestu je tržna inšpekcija izterjala tudi za 65.000 starih dinarjev mandatnih kazni.

Prehudi pri tožbi inšpektor sicer ni izrekel, opozoril pa je na najznačilnejše pomanjkljivosti, s katerimi se je srečeval ob pregledih poslovanja v trgovinah, gostinskih lokalih in obrtniških delavnicah.

Trgovska mreža je dokaj zadovoljiva. Za preskrbo prebivalstva skrbita dve trgovski podjetji s 33 poslovalnicami. Lani so bile preurejene 4 trgovine, v prejšnjih letih 7, to pa dokazuje, da se KRKA in LJUDSKA POTROŠNJA trudita za modernizacijo svojih lokalov. Zaloge zadnje čase niso zadovoljive, do bava je neredna in potrošniki zaradi tega večkrat ne godujejo. Trgovina skuša ustreči željam kupcev, vendar to ni vedno mogoče, ker tudi industrija nima dovolj izdelkov za vse odjemalce.

V trgovinah je inšpekcija zasledila predvsem kršitve predpisov o cenah, kakovosti blaga, maržah in ostalih predpisov, ki urejajo tržišče. Potrošniki so največkrat premalo seznanjeni z razlogi za spremembo cen. Včasih ima odobritev za zvišanje že industrija, ljudje pa potem zvale vso krivdo na trgovino. V gostinstvu je inšpekcija ugotovila precejšen napredek. Gostinci so pridno obnavljali svoje obrate, da bi privabili več gostov. Več gostišč je bilo na novo odprtih in zdaj je gostilna skoraj v vsakem večjem kraju. Odpirajo jih zasebniki.

Pri pregledih gostišč je vsakokrat sodelovala sanitarna inšpekcija, zadnje čase pa tudi enolog, ki je ugotavljal kakovost vina. Pokvarjenih vin ni bilo v prometu. Inšpekcija je zabeležila več manjših prekrškov. Pri pregledovanju je bila zelo stroga in bo tako postopala tudi v bodoče, kajti gostje morajo biti povsod dobro postreženi. Ugotovila je, da v Brežicah sploh ni prenočišča za tuje goste. Nekaj sob imajo zasebniki, vendar ti ne nudijo gostinskih uslug. Motel je postal že zdavnaj premajhen in bo prej ali slej le treba urediti načrt za povečanje. Tam bi morali dobiti tudi prenočišča.

V ponedeljek seja Obs

V ponedeljek bo v Brežicah redna seja občinske skupščine, na kateri bodo odborniki med drugim sklepali o spremembah v prispevkih in davkih občanov. Sprejeti bodo tudi več odlokov o gospodarjenju s stanovanji. O vrsti zelo zanimivih vprašanj s seje bomo obširneje poročali prihodnji četrtak.

Sestanek predsednikov KO SZDL

V Brežicah se bodo danes popoldne srečali predsedniki krajevnih odborov SZDL. Pogovorili se bodo o pripravah za volitve kmetov v skupščino socialnega zavarovanja in o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

Loška tovarna hladilnikov je sklenila s dansko firmo DAN. FOSS kooperacijsko pogodbo, ki letos omogoča izvoz za 500.000 dolarjev loških izdelkov.

Preskrbovalne organizacije v Sloveniji potrebujejo za prodajo okoli 60.000 ton sadja in povrtnin iz domačega pridelka na leto.

ČATEŠKE TOPLICE NA RAZPOTJU

Kolektiv zdravilišča daje prednost razvoju zdravstvene službe — Njegovi predstavniki zatrjujejo, da turistom ne bodo zaprli vrat — Občinska turistična zveza se ogreva za drugo pot

Delavski svet zdravilišča Čateške Toplice se je minuli teden sestal na izredni seji, na kateri je tekla razprava o nadaljnji usmeritvi zdravilišča. Kolektiv namestila predvsem razviti zdravstveno službo, ki je v zadnjem letu že močno napredovala. Na ta način si skuša zagotoviti reden priliv zavarovancev, teh pa ne bo, če se zdravstvena služba ne bo povzpela še višje. Direktor zdravilišča tov. Mitja Leber je izjavil, da to še ne pomeni, da se zavzemajo za zaprti tip zdravilišča, kot jim očita občinska turistična zveza. Trdi, da se Toplice ne bodo odpovedale niti domačemu niti inozemskemu turizmu, saj ga bodo kvalitetne zdravstvene usluge nevsiljivo pospeševale.

Z izgradnjo novega zdravilišča so Toplice temeljito spremenile nekdanjo podobo in ta preobrazba je ugodno vplivala na njihov razvoj. Ker pa je turizem v občini šele na začetku poti, si zdravilišče ne upa tvegati, da bi mu dalo prednost pred gosti socialnega zavarovanja, ki prihajajo tja skozi vse leto. Da bi jih zadržali tudi v prihodnje, bodo skušali čimbolj razviti medicinsko rehabilitacijo z uporabo najsodobnejših fizioterapevtskih metod zdravljenja. Z željo si, da bi zdravilišče strokovno čimbolj napredovalo in da

bi vplivalo hkrati tudi na razmah turizma v občini. Privabiti želijo predvsem goste, ki bi preživeli v Toplicah daljše obdobje, ne le dan ali dva. Bojijo se torej tvegati, da bi sprejemali preveč prehodnih gostov, ker so prepričani, da na tak način ne bi mogli napolniti vseh zmogljivosti. To je razumljivo, saj gre tu za obstoj, trenutno pa mora zdravilišče kriti še obveznosti za odplačevanje anuitet.

Turistična zveza prav tako želi, da bi Toplice napredovale, vendar do sedaj njihovih načrtov ni odobraval. Zamišlja si precej drugačno razvojno pot, ki naj bi temeljila na turistični osnovi. Kolektiv zdravilišča pa se za njihov predlog nikakor ne more ogreti, ker se boji za kruh. Zato se je raje naslonil na zdravstvo, kjer so viri dohodkov stalnejši.

Po svoje je bojazen turističnih delavcev sicer razumljiva, ker bi radi dali prednost turizmu in se boje, da bi v Toplicah turistom zaprli vrata. V zdravilišču zagotavljajo, da se to ne bo zgodilo in da takšen strah ni opravičljiv. Jim bo uspelo najti skupna izhodišča za nadaljnji razvoj zdravilišča ali ne? Besedo o tem bo gotovo še izrekla občinska skupščina, ki pozna zdaj težnje obeh strani.

Cerkljanski učenci na snegu

Tik pred zimskimi počitnicami so imeli učenci osnovne šole v Cerkljah športni dan. S smučmi in sankami so odšli v okolico Bušče vasi, kjer so lepa smučišča. Pomerili so se med seboj v smuku, teku in skokih. V smuku je zmagal Franc Kuntarič iz tretjega razreda, drugi je bil Ivan Veličević (6 r.) in tretji Maks Kodrič (7 r.). Skakalci so se razvrstili: 1. Kuntarič, 2. Veličević, 3. Kaver. Najzanimivejši je bil tek na 1 km, na katerem je zmagal Ivan Tomše pred Veličevićem.

V Pišecah bo nova gostilna

Na Medvedovem v Pišecah bodo kmalu odprli novo gostilno. Trenutno je tam še zadržana pisarna, a jo bodo preselili v stavbo, kjer je zdaj krajevni urad. Za gostilno se najbolj zavzema turistično društvo, ker si obeta od dobrega gostinskega obrata več turistov. V Pišecah sicer eno gostilno že imajo, vendar turisti v njej niso dobili toplih obrokov in so se zaradi tega večkrat pritoževali. Novo gostilno bo prevzela domačinka Marjanca Ogorc.

6 avtobusov v Celovec

Dunajsko drsno revijo v Celovec bo februarja obiskalo precej brežiških občanov. Poslovalnica SAP TURIST je do sedaj prejela toliko prijav, da bo organizirala potovanje s šestimi avtobusi. Potovanja v Celovec so napovedana za 5., 8., 9., 12., 15. in 18. februar. Za ples na ledu je torej med ljudmi izredno zanimanje, saj se vedno povprašujejo, če za prijave ni prepozno.

»Jutranjka« tudi v Brežicah?

Dvorano poleg dijaškega doma bodo odstopili za šivalnico — Konfekcija JUTRANJKA iz Sevnice bo ponudbo iz Brežic verjetno sprejela — V novem obratu bo zaposlenih okoli 50 žensk

Dvorana poleg dijaškega doma ob Savi je lep reprezentativen prostor, vendar pozabljen od vseh. Komaj dvakrat ali trikrat na leto je zasedena. Družbene organizacije skličejo včasih v njej občni zbor ali konferenco, za Novo leto ali za Pusta pa se spomnijo nanjo organizatorji zabavnih prireditev.

Kdove, zakaj Brežičani tako pozabljajo nanjo? Ali zato, ker je preveč od rok, ali zato, ker imajo javnih prostorov dovolj, ali pa zato, ker ne vedo več, za kakšne namene so jo pred leti preuredili.

Ni še dolgo tega, odkar se je razvedelo, da bodo uredili v njej šivalnico. Dvorana bo torej postala koristna in pod lepi obokani strop bo že čez nekaj mesecev sprejela 50 žensk. Predstavniki občinske skupščine so navezali stike s sevniško konfekcijo JUTRANJKA in dobili prirediteljen odgovor za otvoritev obrata v Brežicah. Pismenega dokumenta o tem še ni, pogodba pa bo najbrž kmalu podpisana.

Občinska skupščina bo morala v tem primeru pri-spevati sredstva za ogrevanje, osvetlitev in najnujnejšo opremo bodoče delavnice. Na ta izdatek je pripravljen, saj bo s tem omogočila zaposlitev mnogim ženskam, ki v Brežicah sicer težko najdejo delo.

Morda je dvorane za delavnico celo škoda, toda zdaj bo vsaj nekemu koristila. Vsekakor bolje, kot da bi stala tam prazna in zapuščena.

Znižana turistična taksa

Turistična taksa pomeni za brežiško občino lep vir dohodka, če upoštevamo, da se turizem niti še ni začel razvijati. Lani je to prineslo skupščini 8 milijonov starih dinarjev. Ta dohodek je bil ustvarjen v glavnem poleti. Turistična taksa na osebo je znašala 200 din v sezoni in 120 din v drugih letnih razdobjih.

Letos je višina takse spremenjena. V veljavi je enotna

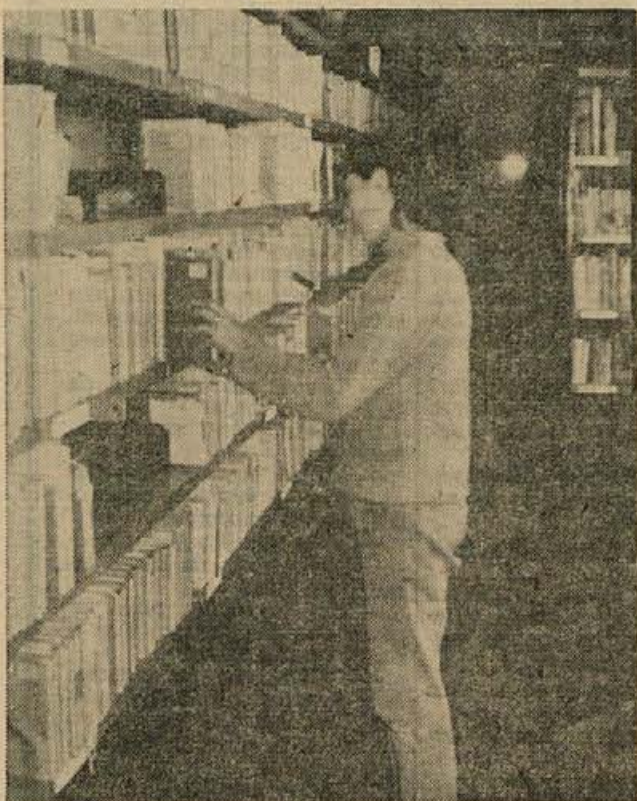
taksa 150 din ne glede na letni čas. Znali so jo zaradi tega, ker so turistični delavci menili, da je bila dotedanja previsoka.

Brežiški upokojenci so počastili Prešernov spomin

Po občnem zboru so imeli brežiški upokojenci proslavo v počastitev pesnika Francea Prešerna. O pesnikovem delu in pomenu za slovensko kulturo je govoril tov. Bernetič. Po tej proslavi so imeli upokojenci družabni večer s pestrnim sporedom, ki sta ga pripravili članici društva upokojencev.

Za ceste skrbi spet občina

V brežiški občini za ceste vedno manjka denarja. Do sedaj je skrbel za njihovo vzdrževanje zavod za komunalno dejavnost, s 1. januarjem pa je občinska skupščina prenesla to dolžnost na cestni sklad. To spremembo so utemeljili s tem, da je tak način vzdrževanja cest četrtega razreda cenejši od dosedanjega.

Lepo urejena brežiška knjižnica, ki gostuje v Prosvetnem domu, ima dovolj obiskovalcev. Solska mladež, zlasti vlakarji, radi posedijo ob knjigah, medtem ko čakajo na avtobus ali vlak. Tude dekle na sliki, ki si pravkar izbira knjigo, šteje med takšne (Foto: Miloš Jakopc)

V spomin Stanku Švajgerju

Tedni in meseci hitro teko, spomin na nje, ki so odšli za vedno od nas, pa ni nič manj boleč. Danes se spominjamo tovariša, ki nas je zapustil pred tremi meseci. Daleč na okrog znani upokojeni sodnik brežiškega sodišča STANKO ŠVAJGER se je rodil 8. februarja 1891 v Novem mestu, kjer je maturiral, nato pa študiral pravo na Dunaju. V prvi svetovni vojni je bil na italijanski fronti ujet, po vojni pa se je vrnil v Novo mesto in od tam v Ljubljano, kjer so ga zaradi politične opredeljenosti in naprednega mišljenja odpustili iz carinske službe. Spet je odšel na Dunaj, se vrnil domov in nastopil službo sodnega pripravnika v Novem mestu. V letih po prvi svetovni vojni je v domačem mestu bil eden izmed ustanoviteljev Komunistične partije in njen prvi predsednik v Novem mestu.

Zlolenjska pot ga je potem vodila v Višnjo goro, pa v Metliko, na otok Pag in v Gornjo Radgono. Kot znane ga protifašista so ga Nemci aretirali in odpeljali v Maribor, od koder so ga svojci rešili. Vrnili se je domov; ves čas vojne je imel stike s partizani na Dolenjskem. Vsestransko je pomagal NOB in celo iz sovražnikovih skladišč pošiljal material v svobodne žozdove. Ko so Nemci prve dni maja 1945 hoteli pogrniti v zrak most čez Krko v Kandiji, je pokojni Stan-

cah, kjer je ostal vse do upokojitve leta 1961. Vrsto let je delal tudi pri občini Brežice kot referent za priznavanje delovne dobe, bil pa je tudi sodelavec raznih društev. Kjerkoli je hodil, povsod si je pridobil širok krog prijateljev in znancev; spoštovali in cenili so ga tudi sodelavci v tujini, ki so dobro poznali njegovo napredno miselnost in delo.

Tedni in meseci hitro teko, spomin na prijatelja, ki so ga cenili številni ljudje doma in po svetu, pa bo ostal med nami tople in vedno vsakomur drag!

BREŽIŠKE VESTI

Največ o stanovanjih in priznavalninah

Ob dobri udeležbi članov so se na letni skupščini občinskega Združenja borcev v Krškem pomenili o mnogih zadevah, ki tarejo borce

Člani ZB občine Krško so na letni skupščini združenja razpravljali o mnogih rečeh, ki tarejo borce. Največ je bilo govora o gradnji stanovanj in o priznavanju delovne dobe za čas sodelovanja v NOB, načeli pa so tudi nekaj drugih vprašanj.

Člani se zatekajo k združenju največkrat s prošnjami za pomoč pri gradnji ali pa obnovi stanovanj. Občinski odbor ZB je prosilec kolikor je le mogel pomagal s krediti, toda vsem še zdaleč ne more ugoditi. Potrebovali bi najmanj 50 milijonov starih din za kredite. Na skupščini so zato priporočili delovnim organizacijam, naj zaposlenim borcem pomagajo pri gradnji stanovanj s krediti iz svojih sredstev.

Predsednik organizacije Joško Bajc je pozval člane naj sodelujejo v kulturno prosvetni dejavnosti. Iz vrst borcev bi lah-

ko ustanovili pevski zbor, saj organizacija zdaj le stežka dobi pevce za pogrebe, razne slavnosti in podobno. Člani so razen tega premalo aktivni v gospodarskem in družbeno življenju, saj povprečna starost ni posebno visoka. Mlajši rod pričakuje prav od borcev največ pobud in smernic zlasti še ob uresničevanju gospodarske reforme.

Posebna komisija je pospešila priznavanje posebne delovne dobe, ker zagotavljajo novi predpisi članom ZB s priznanim dvojno dobo borcem mno-

go olajšave. Na skupščini so pohvalili aktiv ZB v tovarni papirja in celuloze, ki je uspešno rešil vprašanje osebnih dohodkov, priznanje posebne delovne dobe in stanovanjsko vprašanje borcev. Skupščina je zategadelj priporočila, naj ta aktiv kljub novim statutarnim določilom V. kongresa deluje še naprej. Vse člane so pozvali, naj se izobražujejo in strokovno izpopolnjujejo na svojih delovnih mestih. Za novega predsednika je bil izvoljen Joško Vodopivec.

Pavk

Bolniški oddelek na Senovem je potreben

Rudarji stanujejo daleč od rudnika, stanovanja niso primerna, zdravniška kontrola bolnih je komaj mogoča, vse to pa terja ustanovo, kakršna je bolniški oddelek.

Zadnje čase so se na Senovem začele razprave o bolniškem oddelku. Ljudje tehta-jo, ali je za Senovo potreben ali ne. Eni so mišljenja, da je koristen, drugi spet pa menijo, da ni potreben. Videti je, da tisti, ki mislijo, da bi bilo dobro bolniški oddelek opustiti, niso dovolj seznanjeni z razmerami in potrebami na senovskem koncu. Ko govorimo o tem, moramo upoštevati zdravstveno stanje prebivalcev in potrebe kraja.

Pretežna večina zaposlenih dela v rudniku. Rudarsko delo je eno najtežjih, pa tudi najnevarnejših. Obolenja so tu pogostnejša, do nesreč pa pride žal večkrat kot v drugih panogah. Če dodamo k temu še oddaljenost okoliskih zaselkov od Senovega in upoštevamo hribovit teren, na katerem žive rudarji, bomo morali priznati, da je zdrav-

niška pomoč obolelim rudarjem in njihovim svojcem nemalokrat zelo otežkočena. Prav zato je bolniški oddelek potreben, saj predstavlja nekakšno vmesno obliko med nego bolnika na domu in nego v organiziranih zdravstvenih ustanovah kot so bolnišnice.

Poškodbe so v rudniku zelo pogostne, tako lažje kot tudi težje, pa tudi na poti na delo in na povratku domov se jih

Krajevni praznik na Senovem

9. februarja bodo na Senovem že štirinajstič praznovali krajevni praznik, ki je posvečen spominu na noč od 8. do 9. februarja 1944, ko je slavna XIV. divizija na zmagovitem pohodu na Stajersko osvobodila tudi Senovo. 8. februarja bo v Senovski šoli slavnostna akademija z bogatim programom, ki ga bo pripravilo DPD Svoboda Senovo. Sodelovali bodo: rudarska godba, mladinski pevski zbor, mladi harmonikarji in recitatorji. Strelci bodo priredili tekmovanje pionirjev, mladincev in članov z zračno puško.

R. K.

Slovenska elektroindustrija je v primerjavi z letom 1964 lani zvišala proizvodnjo za 7 odstotkov. Električnih strojev, aparatov in drugih naprav je bilo narejenih 14 odst. več, radijskih in telekomunikacijskih sredstev in delov pa 7 odst. več kot leta 1964.

Proizvajalci v črni metalurgiji v Sloveniji so lani ustvarili za 7 odst. več kot predlanskim.

Resda več, pa še zmeraj ni dovolj

V krški občini je 252 občanov, ki uživajo socialne podpore — Vseh bremen za nego in preživljanje starih in onemoglih ljudi pač ne moremo valiti samo na ramena družbe! Kaj mislijo o tem svojci?

S 1. januarjem so v krški občini povečali družbeno denarno pomoč socialnim podpirancem, žrtvam fašističnega nasilja in izdatke za rejnine. Socialni podpiranci prejema-jo odslej povprečno po 7000 starih din mesečne pomoči, uživalci podpor žrtv fašističnega nasilja pa povprečno 8000 din na mesec. Rejnine se bodo povečale za 2250 din. Tako je sklenil svet za socialno varstvo na nedavni seji. Čeprav je treba priznati, da si občinska skupščina veliko prizadeva pomagati socialnim podpirancem, precega vprašanja ni moč rešiti zadovoljivo. Podpore so še vedno sorazmerno nizke in se

po reformi niso prav nič povečale, tako da je bilo težko gnotno stanje podpirancev treba omiliti vsaj zdaj, ob novem letu. Proračun pa žal ne zmore več!

Z občinskim odlokom je bil na zadnji seji ukinjen

sklad za socialno varstvo. Vse podpore bodo odslej financirali iz proračuna. Letos je predvidenih le 5 milijonov starih din več kot lani. Upoštevati je treba, da bo letos vloženih vsaj 20 novih zahtev za socialne podpore, kar pomeni, da bodočnost ni rožnata!

Po predračunu, ki se ni potrjen od občinske skupščine, bi potrebovali v letu 1966 za socialno varstvo 77.624.800 starih din. Svet za socialno varstvo ugotavlja, da se svojci prav zlahka in nemalokrat na nesramen način odrekajo svojih obveznosti do staršev in drugih sorodnikov ter jih vane na ramena družbe. Poudariti je treba, da je zelo nečloveško spomniti se na sorodnika šele na zapušinski obravnavi, ko se deli borni imetek!

Ne pozablajmo, da nas vse čaka starost, ko bomo potrebni nege in oskrbe!

Če ni zanimanja, ni uspehov

Komunisti senovskega rudnika so na letni konferenci 16. januarja kritično ocenili svoje delo. Ugotovili so, da niso dosegli tega kar bi lahko, čeprav tudi uspehov ni manjkalo. Največ pomanjkljivosti je bilo pri vzgoji in zaradi nezanimanja nekaterih članov za probleme, ki nastajajo v podjetju in v kraju. Preveliko nezanimanje do važnih družbenih vprašanj, je glavni krivec, da organizacija ZK ni dosegla večjih uspehov.

R. K.

Fotoamaterji so zasedli 13. mesto

Fotokino zveza Jugoslavije je priredila lani tekmovanje klubov fotoamaterjev, v katerem so se pomerili s posnetki. Na razstavi, ki je bila decembra lani v Ljubljani so sodelovali tudi člani krškega fotokluba. Krčani Ivan Špes, Miloš Medved, Ivan Glogovšek, Olaf Lovrenčič, Viktor Zemljak in Franc Jenič so v ekipni konkurenci zasedli 13. mesto, kar je vse-kakor zelo lep uspeh in veliko priznanje za njihovo delo.

Pavk

Kam na počitnice?

Pionirji osnovne šole na Senovem bi se tudi letos radi odpravili na počitnice kam dlje po Jugoslaviji. Rudniški sindikat ima svoj počitniški dom v Vrsarju, zato bi pionirji radi šli na počitnice tja, če jim bo rudniški sindikat to omogočil. Upajo, da cene v počitniških domovih kolektivov letos ne bodo previsoke in da jih bodo zmogli tudi pionirji. Njihovi starši namreč ne bodo mogli primakniti velikega denarja.

R. K.

Uspešno izobraževanje v ZROP

Na nedavni letni konferenci krajevne organizacije ZROP v Brestanici, so se pomenili o delu v preteklem letu. Veliko uspehov so dosegli zlasti pri izobraževanju članov. Sklenili so poglobiti delo v organizaciji tudi tiste člane, ki so doslej stali ob strani in poglobiti stike s krajevno organizacijo ZB.

Rafko Orožen

Škrajšani delavnik bodo uvedli

V termoelektrarni Brestanica se resno pripravljajo na uvedbo škrajšanega delavnika. Posebna komisija je že zbrala precej gradiva in pred nedavnim izvedla v kolektivu anketo. Vse kaže, da so v termoelektrarni ustvarjeni vsi pogoji za prehod na škrajšani delovni teden.

R. O.

Ne bo nič z vodo v stanovanjih stare kolonije?

Stanovalec stare kolonije na Senovem ni prijetno, ko morajo nositi vodo v svoja stanovanja iz kleti. Že 20 let prosijo za napeljavo vode po stanovanjih, pa tega še niso dosegli. Brez dvoma to ni ugodno za zdravje in higieno stanovalec. Prav imajo, ko trdijo, da bi bil lahko vodovod že v vseh stanovanjih in da bi voda že tekla s streh, če bi v dvajsetih letih, odkar prosijo za vodovod, napeljali vsako leto vsaj po en centimeter cevi.

KRŠKE NOVICE

V JAVNIH LOKALIH pogrešamo v Krškem televizorje, ki bi prebivalcem omogočili spremljanje programa. Televizijski sprejemnik je zaenkrat samo v hotelu Sremit, pa še ta je že leto dni pokvarjen. Morda ga bodo do pričetka svetovnega prvenstva v hokeju na ledu le popravili? Kadar bo popravljen, bomo bralcem to sporočili.

MINE SREDI KRŠKEGA? — Tako je mislil pretekli teden markateri Krčan, ko so zabobneli v Krškem močne detonacije. Strah, če ga je kaj bilo, je bil brez potrebe, ker so delavci SGP Pionir, ki grade novi most, razstrelili nekaj skalovja pod starim mostom, da bi ustali vodni tok. Cestni promet je bil zaradi miniranja zaprt za eno uro.

PARNO GREJJE v novem bloku banke, ki je napeljavano iz

hotela Sremit, večkrat odpove in stanovalci zato tarnajo nad hudim mrazom. Naprava za grelne ni dovolj močna, da bi lahko ogrevala hotelske prostore in bančni blok hkrati. Nič čudnega torej, če precejkrat prezeboja stanovalci, pa tudi gostje v hotelu.

KOT ČRNO GRADNJO ocenjujejo prebivalci gradnjo novega gasilskega doma na zemljišču tovarne papirja in celuloze poleg plavalnega bazena. To zemljišče so samoupravni organi tovarne namenili članom kolektiva za gojitve zelenjave. Teden dni nato, ko je bil ta sklep sprejet, pa je SGP PIONIR začelo graditi na omejenih parcelah gasilski dom. Prebivalci menijo, da je gradnja črna zato, ker je samoupravni organi tovarne papirja niso odobrili ozroma, ker jih nihče ni zaprosil za privolitve.

K sodelovanju naj vabi obojna korist

(Nadaljevanje in konec)

● P. J. iz Kržišča je vzel v pitanje 10 telet, ki so bila teška 1.120 kg. Ko jih je oddal, so bila teška 2.049 kg. Za 929 kg prireje po 540 din bi moral dobiti 501.660 din. Za 3.000 kg močnih krmil je odštel 317.000 din in dobil za delo in svojo krmo izplačanih 184.660 din zaslužka ali povprečno 18.466 din za vsako telet.

● D. I. iz Gorice je vzel v pitanje 18 telet, ki so bila teška 2.080 kg. Ko jih je oddal, so bila teška 3.164 kg. Za 1.084 kg prirastka bi moral po 510 din za kg dobiti 552.840 din. Za 4.600 kg močnih krmil je rejec odštel 459.200 din (močna krmila so bila cenejša, za kg prirastka pa je dobil 30 din manj kot drugi). Za svoje delo in porabljeno lastno krmo je rejec dobil 93.640 din za služka ali povprečno po 5.202 din na tele. Prirastek je bil v tem primeru zelo majhen.

Kooperant bo uspel, če ne špekulira

Gornji primeri kažejo, da so vsi kooperanti imeli finančni uspeh. Ker je uspeh zelo različen, lahko presodimo, da je odvisen od kooperantovega dela, od tržnih cen, predvsem pa od tega, koliko lastne krme je kmet porabil za pitanje. Pri kooperantih, ki upoštevajo strokovna navodila, je finančni uspeh večji, pri tistih pa, ki pogodbene proizvodnje ne jemljejo resno, uspeha seveda ni in lahko doživijo celo izgubo. So primeri, da kooperanti porabijo za pitanje preveč močnih krmil, pa tudi primeri,

ko z močnimi krmili ne krmijo teleta, pač pa prašiče ali pa celo močna krmila prodajajo sosedom! Kmetijski strokovnjaki AGROKOMBINATA seveda ne morejo vseh kmetov, ki redijo po eno ali dve teleti, nenehno obiskovati in kontrolirati, kako poteka pitanje. Normalno se porabi za 90 do 100 dni pitanja za 1 tele po 250 do 300 kg močnih

Piše Stane NUNČIČ

krmil. Kmetje, ki ne upoštevajo navodil, pa ne škodujejo samo sebi! S svojim neuspehom jemljejo ugled tudi AGROKOMBINATU in s svojo neupravičeno kritiko odvrčajo druge kmete od kooperacije.

Količina odloča tudi pri piščancih

Da bi laže primerjali, si oglejmo še 2 obračuna pogodbene reje piščancev:

● R. M. z Goleka je prejel v pitanje 1.400 piščancev v skupni vrednosti 241.450 din. Za pitanje je porabil 4.500 kg krmil v vrednosti 646.690 din. Za piščance in krmila je odštel 888.140 din. Po dvomesečnem pitanju je oddal 1.372,5 kg piščancev po 770 din, kar znese 1.056.623 dinarjev. V dveh mesecih je torej z delom zaslužil 168.483 din. Od zaslužka je treba odšteti še porabo elektrike.

● Z. I. iz Leskovca je prejel v pitanje 400 piščancev

v vrednosti 72.000 din. Porabil je 1850 kg krmil v vrednosti 293.800 din. Za krmila in piščance je torej odštel 365.800 din. Oddal je 550,70 kg piščancev po 780 din, za kar je dobil 429.546 din. V dveh mesecih je zaslužil 63.746 din, poleg tega pa si je pridržal 20 piščancev v vrednosti 20.000 din. Skupaj je torej zaslužil okoli 83.000 dinarjev.

V zaslužek nobenega izmed kooperantov pa nismo štelii gnoja, ki mu v vsakem primeru ostane, tako pri pitanju telet, kot pri pitanju piščancev.

Kmetijska organizacija ne more biti vsega kriva

Tudi pri pitanju piščancev so proizvodni uspehi bolj ali slabši. To je odvisno od prizadevnosti kooperanta. Zal tudi pri pitanju piščancev iščejo kooperanti predvsem svoje osebne koristi. Neredko se primeri, da kooperant dobi enodnevne piščance in krmo, pa po dveh mesecih, ko bi moral oddati spitane piščance in narediti z AGROKOMBINATOM obračun, trdi, da mu je precej piščancev poginilo. Mi pa zelo dobro vemo, da rejci precej piščancev prodajajo sami in denar sproti porabijo. Ob obračunu tarnajo in dolžijo AGROKOMBINAT, češ da je on kriv njihovega neuspeha. Takšnih primerov je mnogo in jih zaenkrat ne navajamo poimensko.

Svoje koristi po iščejo kmetje s podobnimi špekulacijami tudi pri obnovi vinogradov in v drugi kooperaciji. Prav zato skuša AGROKOMBINAT prilagoditi kooperacijo novim, tržnim pogojem. Proizvodni odnosi v kooperaciji morajo biti pristni, ekonomski, pošteni in odkriti ter morajo zagotavljati obojestransko korist tako kmetu kot AGROKOMBINATU ter zagotavljati tudi večjo tržnost.

Prožnost, pogum in doslednost so kašipot za bodoče delo organizacij Socialistične zveze

Krajevni odbori so se notranje utrdili in ljudje vedno bolj zaupajo v Socialistično zvezo — Mlada generacija dobiva spodbude za skupne akcije — Največja želja vseh občanov so boljše cestne zveze s svetom — Brez dobrih cest si tudi turizma ne moremo zamišljati

Sobotna konferenca Socialistične zveze v Sevnici je na mejniku novega obdobja temeljito razčlenila triletno delo občinskega odbora SZDL in delo krajevnih organizacij. Poročilo, ki so ga delegati prejeli hkrati z vabilom na konferenco, je vsebovalo izredno bogat izbor snovi za razpravo.

Delo v tem obdobju je bilo tako pestro in tako razgibano, da se je vanj lahko vključil izredno širok krog članstva. Tudi število članov organizacije se je med tem povečalo, vendar kljub temu še ni doseglo republiškega povprečja. Del občanov se še vedno ne more otresti miselnosti, da je dovolj, če je v Socialistični zvezi le po en družinski član.

V sevnikiški občini dela 31 krajevnih organizacij in dve podružnici. Tako široka mreža veže nase veliko posameznikov in je precej pripomogla, da so se krajevne organizacije notranje utrdile. Izredne konference v lanskem decembru so pokazale, katere med njimi so se najbolj uveljavile. Njihovi uspehi so predvsem odvisni od prizadevnosti vodstev in večina organizacij si je pri ljudeh ustvarila zaupanje. Posebno pohvalo zaslužijo odbori v Boštanju, na Bučki, na Kompolju, na Malkovcu, v Tržišču, na Velikem Cirknu, v Orchovem, na Primožu in na Studencu. Ponekod so bili posamezni odborniki sicer zelo prizadevni, vendar delo ni zaživelo, ker so ostali osamljeni.

Idejnih problemov ne kaže zanemarjati

Predsednica občinskega odbora SZDL tov. Elka Grilceva je v referatu dopolnila ugotovitve v poročilu in soočila delegate z uspehi in slabostmi dosedanjega dela Socialistične zveze v občini. Poudarila je pomembno vlogo organizacij SZDL pri naporih za stabilizacijo gospodarstva in opozorila na potrebo po pogumnejšem in doslednejšem prilagajanju spremembam, ki jih poraja družbeni razvoj. Ob tem naj ne ne bi nihče pozabil, da je Socialistična zveza predvsem politična organizacija in da zaradi tega ne kaže zanemarjati idejnih problemov.

O problemih žensk je v konferenci spregovorila predsednica komisije za družbeno aktivnost žensk tov. Zinka Grilcova. Ta komisija je bila izredno delavna in je reševala vprašanja otroškega varstva ter razne druge oblike pomoči zaposlenim tovaršicam.

Predsednik občinskega komiteja Zveze mladine je seznanil prisotne z načrti in dejavnostjo mlade generacije. Prikazal je plodno sodelovanje mladinske organizacije s Socialistično zvezo ob raznih večjih akcijah kakor tudi ob reševanju drobnih krajevnih problemov. Letos se bo mladina z velikim poletom lotila izgradnje športnih objektov v občini. Pri tem pričakuje pomoč predvsem od Socialistične zveze, ki ji moralne opore tudi ne bo odrekala. Predstavnik mladine je še povedal, da za delo v mladinski organizaciji zelo težko pridobijo mladino s podeželja. Ta je doma obremenjena z dodatnim delom na posestvih in to jo odtušuje od interesov ostalih vrstnikov.

Bo kultura še naprej šla rakovo pot?

K razpravi se je prijavilo precej delegatov, ki so se lotili širšega niza problemov v občini.

V naslednjih vrsticah je povzet kratek pregled najpomembnejših razprav.

Tov. Rudi Stopar, poslanec kulturno prosvetnega zbora, je označil rakovo pot kulturnega življenja in predlagal ustanovitve sklada pri obč. skupščini, ki naj bi financiral to dejavnost po predloženih programih. Ivan Vintar s Primoža je govoril o izredni prizadevnosti ljudi pri gradnji šole. Socialistična zveza je pritegnila k delu vse občane, vendar je prevelika fizična obremenitev članstva omejevala politično dejavnost.

Dr. Franc Humar je spregovoril o problemih zobozdravstva in seznanil prisotne z uspešnim preventivnim delom med šolsko mladino. Vse pregledane otroke so tudi zdravili, stroški zdravljenja pa so zaradi uspešnega preventivnega dela precej pod republiškim povprečjem. O razmerah v zdravstvu je govoril tudi dr. Jurij Pešjak in utemeljil zahtevo po izgradnji novega zdravstvenega doma.

Administracije je še preveč

Načelnik oddelka za gospodarstvo tov. Lejze Motore je podal pregled gospodarskih gibanj v občini in seznanil prisotne s položajem delovnih organizacij. Poudaril je, da podjetja premalo sledijo zgledom obč. uprave pri zmanjševanju administracije. Krivda ni le na njihovi strani, ampak tudi na togosti službe družbenega knjigovodstva, ki s svojimi predpisi onemogoča racionalnejše poslovanje.

Tov. Motore je prav posebej poudaril, da so za normalen gospodarski razvoj občine nujne boljše cestne zveze. To vprašanje so v republiški skupščini sprožili že poslanci in na-j je opozoril v razpravi tudi podpredsednik obč. skupščine tov. Franc Molan, ko je govoril o možnostih za turistični razvoj občine. Investicije v turistične in gostinske objekte bi tudi v Sevnici prišle v poštev, če bi bila ta boljše povezana z glavnimi prometnimi žilami. Lepo urejen grad bi gotovo privabil veliko tujcev, če bi bil kraj bolj dostopen, tako pa se za obnovo nikakor ne morejo odločiti. Tov. Molan je podrobneje obrazložil še proračunsko situacijo in poudaril potrebo po smotrnem gospodarjenju z razpoložljivimi sredstvi.

Besedo je imel tudi poslanec republiškega zbora tov. Bogo Gorjan. Delegati so z veliko pozornostjo spremljali njegovo tolmačenje pomena gospodarske reforme za naš nadaljnji razvoj. Dejal je, da pomeni reforma tudi nove odnose med ljudmi in da o njenem političnem pomenu premalo govorimo. Podaril je zlasti povečano odgovornost pri odločanju, saj so odločitve vezane na vedno večje materialne vrednosti. Prednost naj ima kolektivno odločanje, ker je manj podvrženo vplivom posameznikov. Socialistično zvezo pa čakajo pomembne naloge, saj mora prav ta organizacija vzgajati svoje članstvo k večji odgovornosti in samostojnosti pri odločanju.

Sklepe bo pripravila komisija naknadno, ker spričo raznovrstnosti problemov, ki so jih načeli delegati, na konferenci to ni bilo mogoče.

J. TEPPEY

Vseobčinska mladinska prireditev bo v Boštanju

Društvena komisija pri občinskem komiteju ZMS in boštanjška mladina bosta v počastitev slovenskega kulturnega praznika, 6. februarja v Boštanju organizirali kulturno prireditev, na kateri bo sodelovala mladina (od 14 do 25 let) iz vse občine. Prireditev je imenovana »Pokaži, kaj znaš!«.

Boštanjski mladinci so podobno prireditev prvič organizirali lani, občinstvo pa je bilo zelo zadovoljno. Pripravljalni odbor obljublja, da pri organizaciji letošnje prireditve ne bo bistvenih napak. Mladina pričakuje pomoč od družbeno političnih organizacij, delovnih skupnosti in drugih, saj bo to največja kulturna manifestacija mladine v sevnikiški občini.

Boštanjski mladinci so tudi sklenili, da mora biti kulturna prireditev te vrste tradicionalna, organizirali pa bi jo vsako leto prvo nedeljo v februarju.

M. P.

Potujoči kino vas bo obiskal

Ljudem na vasi so pozimi filmi vedno dobrodošli. Sevnikiška delavska univerza obiskuje z ozkočrtnim projektorjem vse večje kraje in jim krajša zimsko enoličnost s filmskim programom. Slabo vreme in sneg včasih prepre-

čita kak obisk, če pa so po ta prehodna, niso nikjer prikrašani za napovedano predstavo.

Februarja so na sporedu tile filmi: amer. filma Moja draga Klementina in »Gusar«, jugoslovanski film »Deveti krog«, jugoslovanski film »Desant na Drvar«, jugoslovanski film »Nadstevila«, angleški film »Življenje za Ruth«, ameriški film »Na divji zapad«, ameriški film »Od tukaj do večnosti« ter jugoslovanski film »Ešalon dr. M.«

Potujoči kino delavske univerze se bo ustavil v Zabukovju, na Velikem trnu, v Loki, v Tržišču in Sentjanžu, na Bučki, na Studencu, na Blanci in v Boštanju.

SEVNIŠKI VESTNIK

S. Sk.

Danes bodo sprejeli proračun

V Sevnici je danes sklicana seja občinske skupščine. Sklepalj bodo o proračunu za 1966. Razpravljali bodo tudi o spremembi davkov in prispevkov občanov ter o odloku o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

KONFERENCA ZB V TRŽIŠČU

Letna konferenca organizacije ZB v Tržišču je bila predzadnja nedeljo dobro pripravljena, pa tudi udeležba članov je bila številna. Odbor je lani precej naredil pri uveljavljanju posebne delovne dobe članov, zlasti borcev — kmotov. Precej kritik na konferenci izrekli račun občinske komisije v Sevnici, ki samezvano odloča o posameznih primerih v korist ali v škodo proslincev. Menili so, da bi morali vse primere reševati v sodelovanju s krajevno organizacijo ZB. Za novega predsednika je bil izvoljen Ciril Flajs.

Elka Grilc ponovno izvoljena

Minulo soboto so delegati občinske konference SZDL v Sevnici razrešili stari občinski odbor in izvolili novega. Ta se je konstituiral še isti dan in izvolili za predsednico tov. Elko Grilcovo. Občinski odbor šteje 17 članov, torej 6 manj od prejšnjega. Za manjše število so se delegati odločili zaradi tega, da bi se odbor lažje sestajal in učinkoviteje delal.

»10 niti imam še napeljanih...«

Sevnikiški pismonoše niso med zadnjimi — Pridobili so že precej novih naročnikov Dolenjskega lista in med raznašanjem pošte ne pozabijo opozoriti ljudi na prijetno četrtkovo branje

Za pismonoše se začne delovni dan zgodaj zjutraj in traja običajno do pozne popoldneve. Vedno so na poti in mudi se jim, zato je težko ujeti primeren trenutek za pogovor z njimi. Tudi Martina Pečnika s sevnikiške pošte so čakale še dolžnosti, ko sem zaprosila za nekaj odgovorov.

»A tako, z uredništva ste?« je dejal in bil pri priči pripravljen postreči s podatki.

»Gotovo ste že uganili, da bom vprašala, kako poteka akcija za zbiranje novih naročnikov Dolenjskega lista na vaši pošti. Odgovor imate najbrž že pripravljen.«

»S številkami vam zdajle ne morem postreči, mislim pa, da nismo med zadnjimi. Trudimo se, da bi jih pridobili čimveč. Na srečo ljudje list radi bero, to pa nam precej olajša delo.«

»In koliko naročnikov ste doslej zbrali vi?«

»Okrog dvajset. Naročilnice nosim

vedno s seboj in skušam izkoristiti vsako priložnost za to, da opomnim ljudi na prijetno četrtkovo branje.«

»Jih je težko prepričati?«

»Nekaj vztrajnosti je že treba, saj se po prvem pogovoru le malokdo odloči zanj. Ko raznašam pošto, so doma večina gospodinj, te pa se nato posvetujejo še z drugimi družinskimi člani. Po drugem in tretjem obisku zvem za odgovor. Zelo sem vesel, če moje besede niso bile izrečene zaman. Ponekod celo odpovedo Tedensko tribuno in se odločijo za Dolenjca, ker je bolj domač.«

»Na koliko novih naročnikov na tihem se računate?«

»Pri kakih desetih imam niti že napeljene in upam, da bo končna beseda pritrdilna. Do sedaj še nikomur ni bilo žal, če se je uvrstil med naročnike vašega lista in trdno sem prepričan, da bo tudi v naprej tako.« je dejal prizadevni sevnikiški pismonoša in že odhitel po opravkih.

J. T.

Srečanje dveh pismonoš pred sevnikiško pošto. Na levi je Tone Perušek, na desni pa naš znanec Martin Pečnik. »Da le nismo med zadnjimi!« veselo modruje tov. Pečnik, ki ima vedno pripravljeno dobro besedo za »Dolenjca«. Do sedaj je odposlal 20 novih naročilnic za naš list. (Foto: J. Teppey)

TRGOVSKO PODJETJE

„PRVI JUNIJ“ TRBOVLJE

ULICA 1. JUNIJA, TELEFON 80-172

PRODAJAMO:

- GRADBENI MATERIAL — cement, apno, betonsko železo vseh vrst td.
- POHIŠTVO, gospodinjstke stroje
- GUME in gumaste izdelke
- MOŠKO ČESANO BLAGO

PRI NAKUPU S TUJO VALUTO VAM PRIZNAMO 10 ODSOTNI POPUST!

PRIPOROČAMO SE!

Razpisna komisija za razpis delovnega mesta upravnika

MIZARSKE DELAVNICE TREBNJE

razpisuje po 2. odstavku 112. člena temeljnega zakona o volitvah delovnih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah in v zvezi z določili 115. člena statuta podjetja delovno mesto

UPRAVNIKA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da je družbeno politično aktiven,
- da ima srednjo šolo ustrezne stroke z najmanj 3-letno prakso, ali
- da je visoko kvalificiran v stroki in da ima najmanj 3-letno prakso na delovnem mestu visokokvalificiranega delavca.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter potrdilom o nekaznovanju naj pošljejo kandidati razpisni komisiji do 20. 2. 1966 na gornji naslov z oznako »Za razpisno komisijo«.

Občani si želijo odgovorov odgovornih

Skoraj 50 obiskovalcev javne tribune, ki je bila 13. januarja je dokaz, da tudi v sicer mirnem kraju ljudje ne gredo brezbržno mimo dogajanj in da jih zanimajo odgovori ljudi, ki jim je zaupano zastopstvo v skupščinah — Po besedah predsednika krajevnega odbora Socialistične zveze Petra Ravnikarja si javnih zborov še želijo

Za razumevanje širših stališč je najprej govoril republiški poslanec Franc Kolar o novih gospodarskih osnovah in trenutnih težavah v gospodarstvu. Na vprašanje občanov o financiranju krajevnih skupnosti je odgovoril podpredsednik občinske skupščine Janez Mihevc. Opozoril je na plitev občinski žep in spodbujal občane, da mislijo na lastne vire dohodkov v okviru krajevnih skupnosti. Na javni tribuni so ljudje izvedeli, da bodo sušilnico v Šentrupertu, ki jo želi imeti krajevna skupnost,

še enkrat obravnavali na združenem svetu, kjer bodo o njej dokončno odločili. Na vprašanje, zakaj niso dosledno zmanjšali davkov kmetov iz tretjega proizvodnega okoliša, ko so ti izpolnili svojo pogodbeno obveznost in oddali meso, so dobili odgovor, da je nastal nesporazum v seznamih pogodbenikov, ki jih je dostavila zadruga občinskega oddelka za finance. Stvar bodo še enkrat proučili in uredili tako, da bodo kmetje dobili to, kar jim je po odloku zagotovljeno. Ker se obetajo tudi v bodoče

podobne olajšave kmetom, naj bo ta primer v poduk, da je treba to delo resno opraviti. Vodja gozdnega obrata Trebnje je zagotovil pomoč gozdnega gospodarstva, če se bodo ljudje odzvali in pomagali, ko so govorili o popravilu poti na Aplenku. Najbolj so se zanimali za položaj in bodočnost zasebnih kmetov. Odgovorjal je direktor kmetijske zadruge, ki je razložil nove poglede na kmeta in njegovo zemljo ter pozval na koristno sodelovanje z zadrugo in njenimi samoupravnimi organi.

... IN ZBOR OBČANOV V DOBRNICU

Družbeno življenje poživiti s skupnimi močmi!

Precej vprašanj so pripravili občani odborniku Feliks Pekolju, ki jih je posredoval na zboru občanov 19. januarja predstavnikom občinske skupščine in občinskih vodstev političnih organizacij. Izkazalo se je, da je ključ rešitve pri večini težav v kraju samem in njegovih ljudeh, le dobre volje pri manjkuje. Velik del nezainteresiranosti za družbeno življenje izhaja iz tega, ker se mladina, ki bi morala biti gonilna sila, vozi daleč na delo, zraven pa še obdeluje polja, medtem ko se starejši ljudje drže bolj ob strani. Nesmotno bi bilo, da bi

drobili sile in je bolje, če se že mislijo česa lotiti, da sodelujejo mladina, gasilci, borci in člani Socialistične zveze! To je verjetno pomembno spoznanje in ljudje so imeli na zboru občutek, da se bo v življenju kraja vseeno nekaj premaknilo. Z na zboru so se dogovorili, da bodo družno organizirali pustno veselico. Z dobičkom bo razpolagala krajevna skupnost, ki bo opravila vzdrževalna dela na zgradbi krajevnega urada in usposobila mladinsko sobo in televizijski sprejemnik. Zaprošili so tudi za kmetijska predavanja in jamčili udeležbo. Če

bo zanimanje, pa se priporoča tudi za zdravniška predavanja.

Začeli so razpravljati o klasičiji zemljišč po proizvodnih okoliših. Ker pa ni bilo gradivo dovolj pripravljeno, bodo o tem govorili na prihodnjih shodih.

Za Mirenčane vlak še ni odpeljal!

18 točk dnevnega reda zbora občanov 23. januarja na Mirni, ki se ga je udeležilo okoli 100 prebivalcev iz vasi, ki jih obsega krajevna skupnost, govori o obsežnih nalogah, za katere je pokazala zanimanje in dobro voljo krajevna skupnost v kratkem času obstoja. Kljub temu, da mislijo Mirenčani, da je njihov vlak že odpeljal, ko je prišla gospodarska reforma, dobivajo prav z njeno pomočjo v roke možnost, da ga dohitijo in prehitijo, ker imajo materialno osnovo. Na zboru, ki je imel bolj informativni značaj, so občani zvedeli za vse glavne probleme Mirne.

Cesta Trebnje-Mokronog

Uporabniki te ceste vedo za njeno stanje in zanima jih, kakšne so možnosti, da ne bo dolgo ostalo samo pri izgovorjenem odseku Trebnje — Stari trg. Načrti zanj so z izjemo mostov narejeni do Slovenske vasi. Ker iz republiškega proračuna ne bo denarja, ostane občina odvisna od svojih možnosti in od medobčinskega cestnega sklada, ki daje prednost gradnje tej cesti. Za leto je načrt, da se gradnja nadaljuje, vendar denar za to še ni zagotovljen.

Osnovna šola

Kljub temu, da je miranska šola na tretjem mestu po nujnosti gradnje v Sloveniji, kaže da to ne bo zadostovalo, ker je republiška skupščina odločila, da se ne gradi nobene nove šole, dokler se ne dokončajo začete gradnje. Letos je 150. letnica osnovnega šolstva na Mirni in najlepše bi se oddolžili jubileju, če bi z gradnjo vsaj začeli. Načrti so pripravljani. Predstavnik občine so na zboru opozorili na možnost zbiranja denarja s prispevkom od osebnih dohodkov zaposlenih. En odstotek od bruto osebnih dohodkov vseh zaposlenih v občini bi prinesel letno 17 do 22 in pol milijona dinarjev. Če bi prizadeti glasovali za prispevek, čeprav ni zaželeno obremenjevanje zaslužkov s prispevki, bi imeli tudi možnost dobiti kredit banke in bi lahko gradili šolo postopoma. V naslednjih letih se lahko načelajo tudi republiške pomoči. Kraj tako hitro napreduje in se veča, da se gradnje šole ne bo dalo dolgo odlagati, ne da bi bil resno ogrožen pouk.

Kanalizacija na Mirni

Ker še ni zadanih načrtov za Mirno, je kanalizacija le v osnutku. Za glavni projekt ni denarja. Nov zvezni zakon, ki ureja odnose financiranja komunalnih naprav, odpravlja možnost postopnega zbiranja denarja v te namene. Odlok o tem bo v kratkem spre-

ZGODBA O SUŠILNICI

Namesto uvoda: oprostite, vrli Šentruperčani, da vas vlačim po časopisih. Veste, tudi meni gre za zaslužek. Otroci mi raje jedo mleko kot časopis v solati. Sicer pa tako in tako nisem pisatelj pri dnevniku, oni pa jedo vsak dan.

Ne tistim, ki jo poznajo, pač pa onim, ki je ne poznajo, bi rad dokazal, da ima tudi navadna sušilnica lahko svojo zgodbo. V praksi je to dokazala šentruperska. Zgrajena je bila s prostovoljnimi delom kmetov, ko še nismo poznali krajevnih skupnosti in njenega poslanstva pod okriljem bivše sadjarske podružnice. Da ni slabo vse kar je »bivše«, je dokazala s tem, da je zvesto služila kmetom, ki so s svojimi drvmi v njej sušili sadje. Zgodbe bi bilo s tem že konec, na mojo nesrečo seveda, če ji ne bi čas prinesel drugega lastnika — zadrugo in manj dela, ker je suho sadje pretrdo za današnjega prenežnega človeka, ki se mu v svrhu: biti še nežejši, raje odreče. Postala je sama sebi odveč in med prvimi na vrsti, da se proda, ker je bil lastnik v denarni stiski. Mogoče se je sramovala povabiti več snubcev, mogoče se ji je preveč mudilo, neodgovorno se je vrgla v naročje prvemu. Namreč samo ona, zemlja pod njo pa ne, ker je starejša in zato bolj pametna in ji ni do modnih muh in reorganizacij, ki so minljive, ona pa je večna. Držala se je prvega lastnika in imela je prav. Sušilnica se je skesano vrnila. Snubec jo je zavrnil, ker so nesramni sosede zahtevali, da bi bila nevesta javna (gromska strela) pod pretvezo, da so oni neka krajevna skupnost. On je bil proti temu. Ja, navsezadnje, kdo pa ne bi bil?

Medtem in potem so se sestajali možje: tisti, ki jih sušilnica briga, in tisti, ki jih ne briga; kimali so in modrovali, predkladi odločitve in sprejemali nove. Peč je bila zakurjena in dnevnica zagotovljena, ozračje prijetno in kramljanje koristno. Sicer pa: saj smo sami sebi gospodar in odločamo kot vemo in znamo, moliti se — je pa človeško.

Pa še res je!

FELICIJAN KOZOLAV

TEŽAVE Z VETERINARJI

Na javnih shodih občanov se kmetje pritožujejo, da težko pridejo do živinozdravnika in pravijo, da veterinarska služba ni dovolj dobro organizirana. Pogrešajo navadnih obvestil, kam naj se obrnejo, če ne dobe veterinarja doma. Dva veterinarja težko zmagujeta vso občino in mora priti do spodrsrlajev, če eden zbolijo, kot se je tudi zgodilo. Da je do tega prišlo, nosijo krivdo tudi kmetje odborniki, ki niso na skupščini dovolj ostro zahtevali urejeno veterinarsko službo, ker sami stvar najbolj poznajo.

Kako jamčiti pri delovalcem ceno krompirja?

Predstavniki Kmetijske zadruge Trebnje, ki se zavzemajo za garantirane cene kmetijskih pridelkov kmetovalcem, se pogajajo s svojimi glavnimi kupci krompirja v Zadru, Reki in Sibeniku, da bi se dogovorili za garantirano ceno. Če bodo dosegli za kmeta sprejemljivo ceno, nameravajo takoj navezati s kmeti trdne pogodbe. V njih bodo kmetovalcem jamčili odkup in ceno pri pridelku, pri katerem je zaradi velikega nihanja letine zelo nestalna cena.

Novim vodstvom je treba pri delu pomagati

Občinski komite ZK Trebnje je organiziral sredi januarja dvodnevni seminar za nova vodstva osnovnih organizacij. Na njem so govorili o aktualnih vprašanjih gospodarstva, samoupravljanja in o stališčih Zveze komunistov ter o obliki in metodah dela in vodenja. Na živahni razpravi, ki je sledila, so mladi postavili mnogo vprašanj. Izrazili so željo, da bi jim bolj izkušeni pri delu pomagali.

M. LEGAN

Največji uspeh: spomenik na Rojah

Krajevna organizacija Zveze borcev na Mirni je imela 16. januarja letno skupščino. V razpravi so našli uspehe in pomanjkljivosti dosedanjega dela in sprejeli delovni načrt za leto 1966.

Predsednik organizacije Ludvik Golob je v uvodnem poročilu omenil, da je bil lani s postavitvijo spomenika

borcem in žrtvam NOB na Rojah dosežen izreden uspeh. Člani so na skupščini sklenili, da bodo za spomenik in njegovo okolico redno skrbeli. Precej govora je bilo o ne-preskrbljenosti otrokih padlih ali kasneje umrlih borcev. Preskrbeti jim je treba dela in jim vsestransko pomagati, da bodo prej prišli do kruha ter se primerno vzgojili. Spregovorili so tudi o kmetih-borcih, njihovih pravicah, bolnih članih, potrebnih pomoči; tiste člane, ki še niso uredili posebne delovne dobe, čeprav imajo za to pogoje, so opozorili, naj to store do 31. decembra 1966. Ker se je dosedanji odbor ZB izkazal pri delu, so na skupščini sklenili, da še nadalje vodi organizacijo.

MARICA JAKIČ

NAPREJ — Z DELOM IN PRISPEVKOM! Vodovod v Mokronogu

Za ta ukrep so se odločili na sestanku režijskega odbora za izgradnjo vodovoda in predstavnikov krajevnih skupnosti 21. januarja. Po pogodbi, ki je bila sklenjena z republiškim skladom za stanovanjsko izgradnjo, so dobili 50 milijonov din posojila. Ker je ta denar v glavnem že izčrpan, je režijski odbor sklenil s prostovoljnimi delom prebivalcev, ki bi predvsem kopali in zasipali jake, gradnjo vodovoda pospešiti. V tem je precejšnja možnost za pocenitev, ker bi bilo tako treba precej manj dela opraviti Komunalnemu podjetju Trebnje. Krajevna skupnost in režijski odbor se zavedata, da bodo uspeli le, če bodo čvrsto prišli za delo. Prav tako bodo ponovno predelali celotni seznam bodočih koristnikov vodovoda in njihovih obveznih prispevkov. Ker so bili prispevki določeni pred tremi leti so smatrali, da so preizkušeni in da jih je treba na novo določiti.

njega dela in sprejeli delovni načrt za leto 1966. Predsednik organizacije Ludvik Golob je v uvodnem poročilu omenil, da je bil lani s postavitvijo spomenika

DROBNE IZ ŠENTRUPERTA

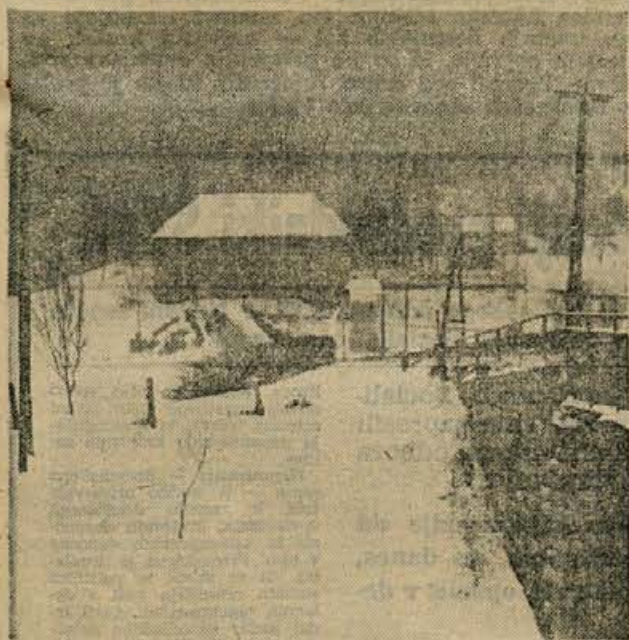
● Ker so bile kino predstave z ozkotračnim filmom premalo obiskane, so dali kinopredstojniki, ki ga je dala popraviti in ga bodo uporabljali pri pouku. Mirna ni daleč in ker se tam obeta dvorana s kino predstavami, jih bodo imeli možnost obiskovati tudi Šentruperčani.

● Stiri javne svetilke so premalo, pravijo Šentruperčani, da bi imeli ponoči dovolj osvetljen kraj. Radi bi tudi uredili pokopališče, toda ustavlja se pri denarju. Želijo si boljše trgovine, pa tudi na gostilno ne pozabijo in menijo, da je ena premalo, pa ne zato, ker so ta-

ki ljubitelji pijače, pač pa, ker je konkurenca zdrava stvar.

● Da bi prekinili kulturno mrtvilo, bi radi našli igralce. Ker se bojijo, da to ne bi padlo v vodo, niso hoteli izdati za katero igro gre. V načrtu imajo tudi predavanja veterinarja in agronomov, ker se še vedno zanimajo za zemljo in živino.

TREBANJSKE NOVICE

»Pribežališče najbolj potrebnih strehe« ali »prehodna stanovanjska postaja« je trebanjski grad. Glede na njegovo lego in zgodovino bi starinski dvorec kazalo preurediti v objekt, ki bi bolj koristil. Domači in tuji gostje bi bili prav veseli, ko bi si namesto zatohlih in vlažnih stanovanj v gradu lahko ogledali kaj bolj privlačnega, npr. etnografsko ali zgodovinsko zbirko. Kaže, da je ureditev gradu za deva prihodnosti, zdaj pa kar dobro koristi za stanovanja (FOTO: Ivan Zoran)

Krajevne skupnosti niso le zaradi vaških poti

Pred dnevi so v Dobrnicu uslužbenci občinske uprave reševali spor z lastnikom zemljišča, preko katerega gre pot, čeprav bi morala novoustanovljena krajevna skupnost prva govoriti z njim in bi mogoče celo rešila spor. Primer je značilen zaradi tega, ker se vprašamo, če bodo krajevne skupnosti, ki delujejo izven treh glavnih občinskih središč, sposobne narediti kaj več, kot skrbeti za vaške poti, ko pa še to težko opravljajo. Če bodo hoteli kraj napredovati, bodo morali sami prebivalci za to bolj skrbeti. Občinska skupščina jim bo pomagala kolikor bo v njeni moči, vendar se je potrebno zavedati, da bo kulturna in komunalna dejavnost vse bolj odsever gospodarstva tistega kraja in sposobnosti ter iznajdljivosti njegovega sveta krajevne skupnosti. Ta je prevzel glavno odgovornost za življenje svojega kraja in bo vaščanom zanj tudi odgovoren.

Občani uveljavljajo samoupravljanje

Občani vedno bolj zavestno sodelujejo pri vseh pomembnih javnih zadevah in kažejo veliko volje do razvijanja samoupravnih pravic — Informiranost ljudi je pogoj za demokratično sodelovanje, zato želijo biti poljudno, podrobno in pravočasno obveščeni o vsem, kar jih zadeva

Občinska konferenca Socialistične zveze je 23. januarja v Novem mestu v razpravi še posebej izpričala, da se občani zelo zavedajo svojih samoupravnih pravic in dolžnosti in da jih po svojih najboljših močeh uveljavljajo v vsakdanjem življenju. Ta ugotovitev je vela tako iz razprave kot iz poročil in gradiva, ki so ga dobili delegati. Za razliko od dosedanjih konferenc diskutanti niso govorili toliko o drobnih komunalnih problemih, ki še vedno tarejo posamezna naselja v občini, pač pa so svojo razpravo usmerili bolj v pomenek, kako z uveljavljanjem samoupravljanja občanov, z njihovim sodelovanjem in s sodelovanjem vseh prizadetih — tja od prebivalcev pa do delovnih organizacij in občine — reševati zadeve, ki tarejo ljudi.

V poročilu, pa tudi v razpravi so vsi ugotovili, da je bil dosednji razvoj v novomeški občini ovenčan z vidnimi uspehi. Spoznali smo, da gospodarska reforma ni samo kratkotrajni vetrič, ki je zapihal le za nekaj dni, pač pa je dolgotrajna naloga, ki jo bomo še dolgo uresničevali. Morda so tudi zaradi splošne resnosti, ki je zavladala v gospodarstvu, občani domeli, da ni občina tista, od katere bomo vse samo terjali, pa ne vpraševali od kod sredstva.

Socialistična zveza je v zadnjih treh letih postala organizacija, ki rešuje interese

posameznikov in skupin ter pri tem zastopa interese vseh delovnih ljudi in družbe kot celote. Občani so spoznali, da je to najširša in najmočnejša organizacija, h kateri se zatekajo in v kateri se združujejo pri reševanju skupnih težav.

Veseli smo lahko tega, ker so delegati v razpravi zelo poudarjali potrebo po informiranosti ljudi. Podčrtovali so, da bodo lahko občani zavestno sodelovali tako pri komunalnih vprašanjih, kot pri vsem drugem samo, če bodo dovolj dobro informirani. Nič čudnega torej, če so v razpravi terjali, naj bodo stiki med krajevnimi organizacijami SZDL in občinskimi vodstvom v bodoče še bolj neposredni in živi. Javne službe in občinski organi morajo s svojimi težavami pred javnost. Pred občani naj spregovorijo o tem poljudno in razumljivo.

Brez dvoma bo treba poživiti skrb za družbeno ekonomsko izobraževanje občanov, saj bodo lahko zavestno sodelovali in sodelovali v samoupravljanju samo, če bodo dovolj razgledani. Družbeno ekonomsko izobraževanje naj poteka v osnovnih šolah, nadaljuje naj se s predavanji po vaseh in mestih. V njem naj sodelujejo tudi delovne organizacije, ki imajo v svoji dejavnosti vsakodnevne stike s prebivalci in kmetijske organizacije.

Glede kmetijstva so na konferenci menili, da je So-

cialistična zveza že osvojila osnovne socialistične koncepte razvoja kmetijstva v občini. Odločili smo se za to, naj se razvijajo in utrjujejo družbeni kmetijski obrati, hkrati s njimi pa naj se razvija kooperacija. O konkretnih nalogah in akcijah v kmetijstvu pa naj se z občani pogovarjajo kmetijske organizacije. Njihovi strokovnjaki naj jih strokovno utemeljujejo in tolmačijo.

V današnji razvojni stopnji šolstvo ni in ne more biti samo stvar občinskega proračuna. Ob naglem razvoju je postalo stvar vseh občanov, pa tudi delovnih organizacij, ki naj sodelujejo tako pri usmerjanju šolstva in naj tudi s sredstvi in prispevki pomagajo pri gradnji novih šol. Dejstvo, da samo 50 odst. šoloobveznih otrok konča 8. razred osemletke in dejstvo, da je zaradi pomanjkanja srednjih strokovnih šol mnogim otrokom zaprta pot do nadaljnje izobrazbe, pač ne more biti samo stvar prosvetnih delavcev in prosvetnih strokovnjakov.

V razpravi o komunalnih problemih se je pokazalo, da si občani želijo več sodelovanja in sodelovanja tako pri urbanizaciji kot pri komunalnem urejanju svojih naselij. Na svoje predloge želijo dobiti odgovore. V mnogih komunalnih akcijah, za katere pridejo pobude iz vrst občanov ne iščejo samo sredstva od občine, pač pa se zavestno pogovarjajo o tem, koliko in kako bodo prispevali sami ter terjajo hkrati tudi pomoč področnih delovnih organizacij. Delovne organizacije v bodoče ne bodo mogle nezainteresirano opazovati komunalnega razvoja v naseljih, ampak bodo morale v njem tudi same sodelovati.

Konferenca je pokazala, da se je samoupravljanje občanov v zadnjih letih zelo raz-

NOV NADZORNI ODBOR Obo SZDL

V novi tričlanski nadzorni odbor občinskega odbora Socialistične zveze so bili na občinski konferenci 27. januarja izvoljeni: Francka Galič, Ciril Jarnovič in Franc Smolčič, vsi iz Novega mesta.

vilo in da v svojem razvoju in hotenjih ne pozna ne meja in ne plotov. Tu pa velja opozoriti na to, da bodo morali organi samoupravljanja v delovnih organizacijah, ki so se nasprotno zelo zapirali za tovarniške plotove, v svoji dejavnosti slediti temu vzgledu.

M. JAKOPEC

V nedeljo dopoldne ob 11. uri v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprta prva dolenjska razstava umetniških fotografij pionirjev. Aktiv učiteljev tehnične vzgoje pri medobčinski pedagoški službi ter komisija za šole občinskega odbora Ljudske tehnike sta pripravljala to razstavo že za 600-letnico Novega mesta v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger, pa sta zaradi obširnega programa in zasedene dvorane prestavila prireditve na zaključek prvega šolskega semestra in v leto proslav 20-letnice ustanovitve LT. Tako bo novomeška razstava prva prireditev v Sloveniji v počastitev 20-letnice Ljudske tehnike. Na razstavi tekmujejo za najboljšo oceno fotokrožki posameznih dolenjskih šol — najboljši krožek bo potem po svoji uvidevnosti razdelil nagrade, ki so jih prispevala dolenjska podjetja, med svoje prizadavne člane. Zgoraj: ena izmed fotografij, ki jih je poslal na razstavo fotokrožek osnovne šole Vinica.

Nov občinski odbor SZDL Novo mesto

Na občinski konferenci SZDL v Novem mestu so bili januarja izvoljeni v novi občinski odbor SZDL: Ante Berović iz JLA, Ivan Brudar iz Podgrada, Kristina Cvelbar iz Smarjeté, Ivan Campa iz Kandije, Slavko Dokl iz Novega mesta, Uroš Dular iz Novega mesta, Peter Durjava iz Sentjerneja, Marija Gregoršanez iz Novega mesta, Miha Hrovatič iz Novega mesta, Marjan Kolenc iz Mirne peči, Ciril Kosmina iz Žužemberka,

inž. Jože Kruljac iz Novega mesta, Lado Luzar iz Skočjana, Darko Opara iz Novega mesta, Mimi Perc iz Novega mesta, Jože Plavc iz Novega mesta, Kristina Plut iz Novega mesta, Janez Potočar iz Novega mesta, inž. Niko Rihtar iz Novega mesta, Tilka Sašek iz Novega mesta, Jože Skufca iz Novega mesta, inž. Jože Tanko iz Novega mesta in Slavko Vute iz Novega mesta.

KONEC NABIRALNE AKCIJE RK ZA POPLAVLJENCE

3.657.226 starih dinarjev za poplavljenice

Zbiralna akcija med prebivalci je končana, v januarju in februarju pa pričakuje RK prispevke delovnih organizacij iz njihovih sredstev

K 2.290.512 din, kolikor so prispevali prebivalci novomeške občine v človekoljubni akciji RK za poplavljenice do konca novembra lani, moramo prišteti še 1.366.714 din prispevkov v denarju in obliki iz decembra lani. Sindikalne podružnice podjetij so prispevale: Cestno podjetje — strojni obrat Novo mesto 22.500 din, Komunalno podjetje Novo mesto 3000 din, Trgovsko podjetje DOLENJKA 76.700 din, SGP PI-ONIR 69.300 din, Mestno prehrabeno podjetje Novo mesto 5300 din, Pekarija Novo mesto 13.350 din, Avtopromet GORJANCI Straža 62.022 din, REMONT Straža 3000 din, MERCATOR Straža 6300 din, GG obrat Straža 16.975 din, Saje Jože, Potočna vas 500 din, Kmetijska šola Grm 10.000 din, Hotel ME-

TROPOL Novo mesto 20.200 din, Tovarna perila LABOD Novo mesto 250.000 din, GG obrat Novo mesto 22.151 din, ISKRA Žužemberk 103.135 din.

Krajevne organizacije RK so zbrale: novomeška 79.470 din, Karteljevo 10.600 din, Dvor 35.710 din, Gabrje 10.860 din, Prečna 27.137 din, Brusnice 31.100 din, Dol. Toplice 103.200 din, Uršna sela 22.670 din, Straža 8403 din, Podgrad 44.560 din, Prečna 4310 din, Skočjan 8700 din, Mirna peč 10.680 din.

Podmladek RK je zbral: na Malem Slatniku 580 din, v Birčni vasi 313 din, v Prevolah 16.998 din, v Beli cerkvi 620 din, na Ofočju 25.101 din, v Mirni peči 27.003 din, v Dol. Toplicah 20.400 din, v Vavti vasi 3056 din, Na Urš-

nih selih 3020 din. Razni darovalci so prinesli na občinski odbor RK v decembru 219 kosov obleke in 27 parov čevljev v skupni vrednosti 160 tisoč din. Vsega je bilo torej v akciji za poplavljenice do konca 1965 zbranih 3.653.100 dinarjev, prispevkov v denarju, obutvi in obleki.

Zbiralna akcija na terenu je s tem končana, zbrane prispevke morajo prinesiti le še nekatere organizacije in sindikalne podružnice. V januarju in februarju letos pa čaka samoupravne organe delovnih organizacij odločitev, koliko bodo prispevali iz sredstev svojih organizacij za poplavljenice po zaključnih računih. Pripravičani smo, da RK ne trka zaman na vrata kolektivov in da se bodo tako kot vedno tudi tokrat odzvali.

Govore nekdanji predsedniki SZDL

Trije nekdanji predsedniki občinskega odbora SZDL v Novem mestu o razlikah v dejavnosti Socialistične zveze

Še pred občinsko konferenco Socialistične zveze v Novem mestu smo zaprosili 3 nekdanje predsednike občinskega odbora SZDL, naj odgovore na vprašanje:

- Kako ocenjujete delo organizacije od časa, ko ste bili predsednik, do danes,
- oziroma kakšne razlike ste opazili v dejavnosti?

■ MIRO THORZEVSKIJ: (1938—1960)

— Ko ocenjujem dejavnost Socialistične zveze nekdanj in danes, opažam, da ni bistvenih razlik v delu krajevnih organizacij. Razlike so v dejavnosti in metodah dela občinskega vodstva. Če primerjam, da je bil nekdanj občinski odbor predstavniško telo (v eni osebi sta bili združeni dve funkciji — sekretar ZKS in predsednik SZDL), je to še zlasti razvidno. Takrat je dejavnost potekala v glavnem preko osnovnih organizacij ZKS.

Po IV. kongresu Socialistične zveze je bilo opaziti, da je organizacija predvsem razlagala že sprejete sklepe, manj pa jih je oblikovala. Znano je tudi, da so bile osnovne organizacije razdrobljene. Skrb je bila v glavnem namenjena vasi, torej je bilo nekolikant drugace kot danes.

V vodstvih so bili v glavnem starejši; ti so bili aktivni že v Osvobodilni fronti. Manjkalo je mladih, tako je tudi danes. Izobražencev je bilo manj. Čeprav je danes izobraženstva več kot nekdanj, je prav tako malo zavzeto za delo.

V tistih časih je bilo tudi zaposlenih manj, standard je bil nižek, ljudje pa so bili bolj pripravljeni delati v družbenih organizacijah. Zanimiva je primerjava med zbori volivcev. Včasih so bili bolj informativni in niso imeli tolikšne vloge kot danes. Tedaj tudi ni bilo bistvene razlike med

sestankom politične organizacije in zborom volivcev.

■ TONE POČRVINA: (1960—1962)

— Po mojem sta bila učinkovitost delovanja in uveljavljanje Socialistične zveze med dvema kongresoma odvisna od same organizacije in metode dela. Pred V. kongresom je bila za takratno stopnjo družbenega razvoja in samoupravljanja pač najbolj primerna takratna organizacija s takratnimi oblikami dela. Poudarjena je bila dejavnost osnovnih organizacij. Te so prirejale razne akcije in prireditve, razpravljale o vrsti gospodarskih nalog (predvsem s področja komunalne dejavnosti) in jih tudi izvajale. Tako so včasih prevzemale naloge krajevnih odborov oziroma zborov volivcev.

Mislím, da je zdaj premalo neposrednih stikov občinskega vodstva s člani, ki si takih stikov želijo.

Kar zadeva aktivnost občanov v Socialistični zvezi, se med dvema kongresoma ni bistveno spremenila. V Socialistični zvezi je še vedno premalo čutili dejavnost izobražencev, razen prosvetnih delavcev. Ni dvoma, da so občani na javnih tribunah Socialistične zveze, konferencah, različnih posvetih in na sešajih organov upravljanja opozarjali na razna vprašanja, predlagali rešitve in zahtevali pojasnila. Res je, da daje pojasnila s področja gospodarstva občinska skupščina na zborih vo-

livcev, vendar pa niso vedno dovolj osvetljene tiste strani oziroma težave, ki onemogočajo uresničevanje krajevnih zahtev.

Organizacija — Socialistična zveza — je znatno prispevala tudi k razvoju družbenega upravljanja, krajevnih skupnosti in samoupravnih odnosov v njih. Premalokrat je doseženo, da se sklepi in politična stališča uresničijo tudi v delovnih organizacijah, zlasti tedaj kadar so odločitve kolektivov in njihovih organov premalo pretehtane.

■ JOŽE CVITKOVIČ: (1962—1963)

— Dejavnost Socialistične zveze se je v zadnjem času povečala, kar je razvidno iz več stvari. Še vedno pa nismo našli ustreznih oblik dela s članstvom. Čutili je, da se še premalo vključujemo v aktivno odločanje in reševanje vprašanj, zlasti podeželskih. Delo članov in organizacije se najbolj vidi pri raznih političnih akcijah, ko pa te nimajo, dejavnost navadno zamre. Zgovoren dokaz za to trditve je primer iz časa, ko smo razlagali ustavo. Takrat smo pritegnili celo občane, ki niso člani SZDL.

Vzroke za takšno stanje moramo iskati v šibki kadrovski zasedbi vodstev krajevnih organizacij. Znano je, da je delo še vse prevečkrat odvisno od pešice družbeno političnih delavcev, ki znajo pritegniti občane.

Opažam, da se organizacija že vrsto let ustavlja ob reševanju drobnih komunalnih zadev, ki spadajo na področje dela krajevnih skupnosti oziroma krajevnih odborov.

Pred leti smo imeli posvetovanja s predsedniki krajevnih organizacij, na katerih smo predelovali pereča vprašanja in poskušali tako uvajati v delo organizacije. Oblika se je zdelo zelo uspešna.

Pripravičani smo, da je za delo Socialistične zveze nujno prilagoditi program in delovne metode hitrim spremembam, ki jih poraja razvoj.

Kaj pripravlja novomeška KS v letu 1966?

Servis za pomoč gospodinjstvom in mlečno restavracijo bi Novomeščani zelo potrebovali. To so že nekajkrat povedali ob raznih priložnostih in tega tudi svojim predstavnikom niso pozabili omeniti. Misli in predlogov se je nabralo za dobršen kupček, počakati je bilo treba samo še nekoga, ki bi bil pripravljen in ki bi mogel temu bolj prisluhniti in željam prebivalstva ugoditi.

Krajevna skupnost je prisluhnila željam občanov, pretrgala njihove potrebe, napravila delovni načrt in v njem uvodoma povedala, da so to naloge, ki jih je treba letos predvsem opraviti. Spisek nalog je dolg in zajema domala vsa področja na območju krajevnih skupnosti.

Tako bo krajevna skupnost v letu 1966 pomagala reševati pereča vprašanja v zdravstvu, kot sta širjenje patronažne službe in organizacija nege bolnikov doma, kot so predavanja in tečaji za varstvo nedoraslih otrok. Sodelovala bo s centrom za socialno delo pri pomoči družinam, ki so socialno šibke,

imajo alkoholike in tistim, katerih člani prestajajo kazni. Poskušala bo nuditi pomoč socialnim podpirancem, zlasti ostarelim, tako da jim bo zagotovljena dnevna prehrana. Svoje bo prispevala za krepitev otroškega varstva in poskrbela, da bodo Brod, Irča vas in drugi kraji dobili zdravo vodo.

Servis za pomoč gospodinjstvom pri hišnem pospravljanju, čiščenju stanovanj, pranju in likanju bo najbrž ustanovljen šele na podlagi ankete, ki jo krajevna skupnost pripravlja in s katero namerava od gospodinj zve-

deti, kaj naj bi jim servis nudil.

Mlečno restavracijo bi pozdravili tako učenci, dijaki, vajenci in delavci kot starejši ljudje, upokoenci in drugi, zlasti še tisti, ki se morajo po zdravniških predpisih hraniti z dietnimi živili. Krajevna skupnost sama nima dovolj denarja, da bi ustregla vsem željam, zato pa si bo preko predstavnikov prizadevala, da bodo sklepi tudi uresničeni.

»Seveda bo zdaj marsikaj lažje napraviti, kot se je lahko lani, ko ni bilo niti dovolj denarja niti človeka, ki bi se ukvarjal samo z delom krajevnih skupnosti,« pravi njen nedavno imenovani tajnik Franc Avsec. »Večje naloge tudi ne bo mogoče opraviti samo s sredstvi krajevnih skupnosti. Kaj se da s

6,5 milijona dinarjev napraviti v primerjavi s potrebam? Predvideli smo, da bi toliko denarja letos le dobili; ne morem reči, da ga bomo dobili. Odvisno je od tega, kako premožni bodo viri dohodkov.«

Krajevne – in ne stanovanske skupnosti!

Popravljamo neljubo tiskarsko napako iz zadnje številke našega tednika. Poročilo na 21. strani je govorilo o posvetu Stalne skupščine KRAJEVNIH SKUPNOSTI v novomeški občini, naslov pa o »stanovanskih skupnostih«. Smisel takega pisanja je razviden tudi iz teksta objavljenega članka, vseeno pa se bralcem opravičujemo radi neljube tiskarske napake. UREDNISTVO

Red naj predpiše pravilnik!

Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je na zadnji seji ugotovljalo, da je zdravilišče doživelo vsestranski razmah, k čemur pripomorejo čedalje pogostnejši obiski domačin in tujih turistov, ki jih razen turističnih in drugih zanimivosti privablja tudi ribolov. V zadnjem času so se pri društvu izboljšale tudi nekatere reči, tako da bo odslej lahko gostom posvetilo večjo pozornost.

Se več zadev pa je, ki niso urejene. Tako bo treba obnoviti most v zdraviliškem parku čez Sušico, cesto proti Dol. Polju, poti v parku in še kaj ter prepovedati vožnjo z avtomobili po parku. Tudi kraj bo treba urediti. Turistično društvo namerava opozoriti gospodarje in lastnike hiš na čistoto in se zavzema za to, da bi enkrat za vselej prepovedali odlaganje smeti in odpadkov v Sušico. Izvoljen je odbor, ki ima nalogo sestaviti pravilnik za red v zdraviliškem okolju. Prizadevanja za turistični napredek zahtevajo čedalje več sredstev, zato menijo, naj bi turistične takse ostale društvu. D. G.

Sentjernejski gasilci preizkušajo novo motorko, ki jo je občinska gasilska zveza dodelila gasilskemu društvu v Sentjerneju kot pomožnemu gasilskemu centru Zavoda za požarno varnost v Novem mestu. (Foto: Polde Miklič)

Nova motorka v Šentjerneju

8. januarja se je šentjernejskim gasilcem uresničila dolgoletna želja. Predstavniki občinske gasilske zveze so jim pripeljali motorko. Svečano jo jim je predal predsednik zveze Rudi Nanger. Ko se je poveljnik čete Polde Švalj zahvalil v imenu šentjernejskih gasilcev in izročil motorko v upravljanje Poldetu Tomšiču in Alojzu Sitarju, je poudaril, da bo enota vestno ravnala z motorko in jo uporabljala res samo za gašenje požarov. Motorka je znamke

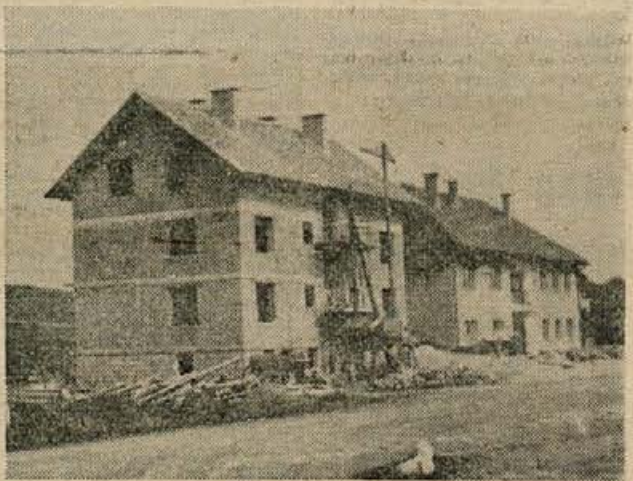
SORA in je narejena v Skofiji Luki po češki licenci. Šentjernejski bi zaradi širokega področja potrebovali tudi nov gasilski avto, kajti stari je v tako kritičnem stanju, da lahko odpove prav takrat, ko bo najbolj potreben. P. M.

Za vzgojo v prometu vsaj 2 milijona!

Občinska komisija za vzgojo in varnost v prometu je 25. decembra obravnavala predlog za delo v letu 1966. Ta predvideva vrsto preventivnih akcij in prireditev, razpečevanje propagandnih materialov, vzgojo občanov in še zlasti vzgojo šolske mladine v novomeški občini. V letu 1966 bodo za prometno varnost skrbeli tudi komisije v delovnih organizacijah. Računajo, da bo treba za vso to dejavnost v novem letu zagotoviti nad 2.000.000 dinarjev v občinskem proračunu. Obširneje bomo o razpravi, delu in načrtih komisije poročali prihodnjic.

Novi odbornik

V volilni enoti št. 3 za zbor delovnih skupnosti (IMV) je bil v Novem mestu namesto dosedanjega odbornika Franca Požuna, ki se je odselil, izvoljen za odbornika Ivan Jeriček, delavec v IMV, iz Dol. Straže 34. Zbor delovnih skupnosti je na seji 22. decembra imenovanemu potrdil mandat, novi odbornik pa je po seji prisegel.

Tudi številni manjši kraji so v 20 letih zabeležili lep napredek. Primer: v Mirni peči so lani zgradili nov stanovanski blok za učitelje. Stiri nova družinska stanovanja in 4 samske sobe, vse s potrebnim udobjem, je lepa pridobitev Mirne peči (Foto: Polde Pungerčar)

Šahovsko prvenstvo Novega mesta za 1966

18. januarja je bilo odigrano prvo kolo odprtega šahovskega prvenstva Novega mesta. V prvem kolu je D. Bjelanovič premagal mojstrskega kandidata Igorja Penka, enega najresnejših kandidatov za prvaka. Sporar Veneta, Istenič Ilica, Adamič Hrovačica, Sunjič – mojstrski kandidat in poslednji prvi favorit za

zmagovalec – Klevišarja, medtem ko sta Jenko in Udir partijo odložila. V drugem kolu je presenetil Istenič z zmago nad Sporarjem, Vene je premagal Udirja, Adamič pa je pospravil celo točko v dvoboju z Bjelanovičem, čeprav je prvi začel v izgubljeno pozicijo. Penko je v tem kolu premagal Ilica, Sunjič pa Horvatiča. Rezultat dvoboja Klevišar – Jenko še ni znan. Po II. kolu vodijo: Sunjič, Adamič in Istenič s po 2 točkama, Penko, Bjelanovič, Sporar in Vene imajo po 1 točko, drugi udeleženci pa še niso dosegli točk. Turnir bo do 25. februarja, igrajo pa ob torkih in petkih od 17. do 22. ure. V šahovski sobi v stari pošti.

Ze sam začetek kaže, da bo turnir oster in borba za mesta zelo huda. Do zdaj namreč še ni bilo neodločenega rezultata.

Turnir je najvažnejše šahovsko tekmovanje v Novem mestu to leto in velja hkrati za prvenstvo šahovskega društva, prvenstvo Novega mesta, za dosego prve kategorije in kvalifikacijo za šahovsko prvenstvo Dolenjske, ki naj bi bilo predvidoma v marcu. Pravico do udeležbe so imeli igralci z najmanj drugo kategorijo – iz novomeške, trebanjske, metliške in črnomaljske občine, vendar tekmujejo le igralci iz novomeške občine. Na turnirju sodeluje deset drugokategorijev in mojstrska kandidata Penko in Sunjič. Za najboljšega na turnirju je ko-

misija za šah pri občinski zvezi za telesno kulturo predvidela manjše denarne in knjižne nagrade. JEK.

OBVESTILO

Obveščamo občane krajevnega urada Novo mesto – okolica, da je z 31. decembrom 1965 krajevni urad prenehal posloovati.

Za del tega območja je bil ustanovljen

krajevni urad Težka voda,

ki posluje za naselja: Jurna vas, Konec, Koroška vas, Mali Cerovec, Mihovec, Podgrad, Pristava, Veliki Cerovec, Vinja vas, Brezovica pri Stopičah, Črnošnje pri Stopičah, Dolenja Težka voda, Dolž, Gorenja Težka voda, Hrib pri Orehku, Hrušica, Igljenik, Mali Orehek, Pangrčgrm, Plemberk, Sela pri Zajčjem vrhu, Stopiče, Sentič, Veliki Orehek, Verdun, Vrh pri Dolžu, Zajčji vrh pri Stopičah.

Za drugi del območja bivšega KU Novo mesto – okolica naj se občani obračajo s svojimi zahtevki neposredno na upravo občinske skupščine Novo mesto.

UPRAVA OBČINSKE SKUPŠČINE
NOVO MESTO

Novomeška kronika

■ V NEDELJO ZJUTRAJ so bile vse ceste v mestu tako gladke, da je marsikdo odletel po tleh, ko je zjutraj stopil iz hiše. Prometa z motornimi vozili vse do 9. ure skoroda ni bilo, dokler ni poledica začela popuščati. V naslednjih dneh je nagla otoplitev povzročila, da je začel sneg hitro kopneti. Hoja pod hišami je postala nevarna, ker se je sneg z več streh vsul na ceste.

■ V NOVI TRGOVINI TEKSTIL na Glavnem trgu so pred

V KINU »KRKA« BOMO GLEDALI

Kino KRKA pri zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu je pripravil te dni naslednje filme:

REVOLVERASI Z RANCA CASA GRANDE (Gunfighters of Casa Grande) – ameriški barvni kinematografski film. Delo je klasična westernka z obilico akcij in vsebino, ki se tako rada ponavlja v filmih teh vrst.

MLADI UPORNIK (El joven rebelde) je eden med prvenci kubanskih filmov in pripoveduje o dogodbah iz revolucije ter še zlasti o usodi mladega kmečkega fanta, ki se priključi osvobodilnemu gibanju. Mladi upornik se le po mnogih doživljajih spozna, da se je vredno boriti za svobodo in neodvisnost svoje dežele. Priporočamo, da si film ogleda zlasti mladina.

ANGEL UNICENJA (El angel exterminador) je mehiški thriller v črno-beli tehniki. Film pomeni za naše platno novost, ker tako obdelane snovi še nismo videli. Družba, ki se zbere po operni predstavi na večerji, ne more zapustiti palače. Služkinja je že odšla, gostje pa so poslednji odvisni od samopomoči. Ko so že na koncu moči, jih nekaj prisili, da se vidijo, kakšni so v resnici – moralno propadli in izstradani. Film za mladino ni primeren.

TRJE NEUSMILJENI je barvni kinematografski film mehiško španjske in italijanske produkcije. Vse skozi je napet, kaj več o njem pa ne bi mogli povedati. Morda le to, da spoznamo vrsto odličnih mehiških igralcev in da je to tudi eden filmov, ki govore o zakonu močnejšega pod vročim soncem Mehike.

8P

tednom dni začeli prodajati nekatere ženske plašče s 40 do 50 odstotnim popustom. V treh dneh so skoro vse razprodali. Plašči, ki so jih prodajali po polovični ceni, so bili lepi in iz dobrega blaga, zato so tudi tako hitro pošli.

■ NEKAJ LET NAZAJ rabljenih oblačil in obutve nihče več ni kupoval, zato je bil promet v komisiji trgovini bolj slab. Zaloga blaga so se kopičile na policah in navadno je trajalo več mesecev, preden je stranka dobila denar za prodano blago. Nekako sredi lanskega julija je nastala sprememba – spet gre v denar pravzaprav vse, kar prodajajo v komisiji. Posebno hitro gredo v promet otroška oblačila in obutve.

■ ZANIMANJE ZA »Angleški trikotniki«, dve komediji Petra Šafferja, ki ju je Mestno gledališče ljubljansko v dvorani Kulturnega doma uprizorilo v turek (za kolektiv NOVOTEKS) in sredo (za vse druge kolektive), je preraslo vsa pričakovanja, saj je bila dvorana obkrajata polna, gledalci pa so na obeh predstavah toplo pozdravili igralce. Za gostovanja ljubljanskega gledališča so se novomeški obiskovalci vedno zanimali.

■ KANDIŠKI MOST je bil že večkrat preizkušeno mesto za voznike motornih vozil, zlasti kadar so se ti srečali z večjimi vozili. V minulem tednu smo videli nekaj takih srečanj. Skrajni po deset minut sta stali vrsti na obeh straneh mostu, ker bi radi sem in tja. Tovornjak in osební avto sta se komaj zrinila eden mimo drugega. Most čez Krko v Kandiji je preozek in velika ovira v cestnem prometu, ki je v mestu čedalje večji.

■ TRZNICA JE BILA tudi v ponedeljek slabo založena s kmetijskimi pridelki. Jajca so imela zelo različno ceno. Zanje so zahtevali od 70 do 100 din, vendar jih po 100 nihče ni kupil. Radič je veljal 120 din merica, smetana v skodelicah 240 din, orehi so bili po 400 din »firka«, mleko po 140 dinarjev in jabolka po 170 din.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA – rodile so: Maksima Petrinčič s Kurirske poti 11 – Ireno, Jožica Avsec iz Koštalove 31 – Lidijo, Anica Janežič iz Koštalove 10 – Kristino, Danica Fabjan iz Slakove 5 – dekle, Edita Mirtič iz Resljeve 1 – dečka.

PARANOJA

Ta duševna bolezen je sicer redka, je pa dolgotrajna in napreduje ter zato potrebuje bolnik, ki je zbolel zanjo, vso potrebno skrb in pozneje tudi nastanitev v bolnišnici za duševno bolne. Bolezen se pokaže počasi in je polna misli vsiljivk ali blodnih idej, kakor jim še tudi pravimo. Te misli so navadno zelo logične, v nekem sistemu, nastanejo iz »notranjih« razlogov. Zaznavanje zunanjega sveta je brezhibno, prav tako ostane osebnost neokrnjena.

Bolezen zajame večinoma moške po četrtem desetletju njihovega življenja, torej v zreli dobi, ko največ ustvarjajo. Blodne ideje nastanejo počasi in ker so logične, sistemske, točne in verjetne, so za okolico dokaj razumljive in zato okolica bolnika takoj ne opazi. Ni kakih halucinacij ali propada osebnosti.

Bolnik najprej postane egoist in si predstavlja, da leta razni članki v časopisu, pogovori, namigi v družbi itd. samo nanj. Zaradi tega se analizira in skuša najti v sebi vzrok za to. Tako zaide v duševne težave. Pozneje je prepričan, da ga vse preganja, išče določene vzroke, ki bi naj to potrdili, celo za leta nazaj. Tako si ustvari svoj logičen sistem iz preteklosti, ki mu v podrobnostih iz raznih drobnih opažanj pokaže, da ima prav in da ga preganjajo iz tega ali onega vzroka. Sedaj mu je jasno, da se ljudje obnašajo proti njemu sumljivo, ker ga zasledujejo in opazujejo. Iz te stopnje boleznine se razvije naslednja, kjer se osebnost preuredi. Pojavijo se misli veličine. Bolnik postane nenaadno čudovit učenjak, izumitelj, konstruktor, skratka, več vreden od mnogih drugih. Sedaj mu je tudi jasno, da ga zato preganjajo. Zaradi teh blodnih misli potvarja svojo preteklost, včasih se ima za genija ali čudežnega otroka že iz rane mladosti.

Naslednja stopnja boleznine pa je spet sprememba v osebnosti. Bolnik postane popolnoma nezaupljiv, beži pred ljudmi in družbo, skrbno čuva svoje »izumes«, postane čez mero ponosen, prezirljiv in več vreden od drugih ljudi. Tako mu je izpod časti, da bi se sploh pogovarjal z drugimi ljudmi, ki so zanj globoko pod njim in manj vredni. Njegove misli ga popolnoma prevzamejo in jih poskuša z veliko spretnostjo spraviti v življenje. Ker ima veliko sposobnosti, zelo lahko prepriča svojo lahkoverno okolico, da so njegove misli in dela pravilna. Bolnik zbira in hrani razne »dokaz« in »dokumente«, zapiše si vse zanj sumljive besede, ki jih nekdo reče, in vse to izkoristi, da dokazuje kako in zakaj ga nekdo, neka organizacija ali kolektiv preganja.

Ce povzamemo, potem paranoja pokaže naslednje znake: preceenjanje svoje osebe, zaverovanost vase, nezaupljivost in neprilagodljivost družbi.

Ker bolnik zaradi blodnih misli preganjanja včasih tega ne prenese, le lahko postavi »preganjalca« po robu in je takrat seveda lahko nevaren. To se zgodi posebno rado, če se bolnik tožari pred sodišči do zadnje stopnje in povsod izgubi pravdo, zraven pa je prepričan, da se je vse zaklelo zoper njega.

Ce bolezen pravočasno spoznamo in poskušamo primerno rešiti razne osebne spore, lahko bolniku izbijemo blodne ideje. Če pa je bolezen že močno razvita, napotimo bolnika v bolnišnico za duševno bolne, da ne bi prišlo do nepredvidenih napadov na okolico.

Dr. B. O.

Na nedeljsko smučsko tekmovalje je v Črmošnjice navzlic slabemu vremenu prišlo lepo število gledalcev in ljubiteljev zimskih športov. Z vzklikanjem in ploskanjem so spodbujali smučarje-gozdarje, ki so skozi snežni metez vozili z Gač v dolino. (Foto: M. Moškon)

ZACETEK SMUČARSKSE SEZONE V ČRMOŠNJICAH

Janez Rustja: rekord dneva in Fricov pokal

V nedeljo dopoldne so se na Gačah nad Črmošnjicami pomerili dolenski gozdarji in lesarji v slalomu za Fricov pokal. Nastopilo je 23 tekmovalcev, ki so navzlic navzlic izredno slabemu vremenu. Moker sneg, snežni metez in slaba vidljivost zaradi goste megle seveda niso obetali kaj boljših rezultatov. V dveh spustih so tekmovalci dosegli naslednje rezultate:

1. Janez Rustja, GG Novo mesto I — 46,1 sek (24,1 in rekord dneva — 22,0 sek); 2. Alojz Serini, GG Nm I — 46,7 (23,3 in 23,4); 3. Franc Knez, GO Črmošnjice I — 48,3 (25,0 in 23,3); 4. Jože Rott, NOVOLES I — 49,1; 5. Janko Goleš, NOVOLES I — 49,4;

6. Viktor Cujnik, GG Nm II — 49,7 in tako dalje. Na 17 mestu je pristal Jože Kure iz GG Nm II, ki je v prvi vožnji prevozil progo v času 24,4 in bil kandidat za eno izmed prvih mest, v drugi vožnji pa se mu je pri padcu odpela smučka in je sicer športno, vendar s precejšnjo zamudo prišel na cilj. Šest tekmovalcev je bilo diskvalificiranih, ker so izpustili po ena ali več vratce.

Rezultati, ekipno: 1. GG Nm I (Rustja, Serini) — 92,8; 2. NOVOLES I (Rott, Goleš) — 98,5; 3. GO Črmošnjice (Knez, Turk) — 111,8; 4. GG Nm II (Cujnik, Bogo Spilčič) — 114,2; 5. GG Straža (Stor, Muhic) — 120,0.

Nastopili so tekmovalci Gozdne

ga gospodarstva Novo mesto, NOVOLES I in gozdni obratovi iz Podturna, Črmošnjic, Straže in Trebnjega.

Šah v Brežicah

Šahovski klub je zlasti pozimi prav gotovo najbolj delavna sekcija brežiskega Partizana. Od novembra sem so tekmovalja kar na tekočem traku. Za to gre za sluga upravnemu odboru in njegovemu predsedniku dr. Veljku Bandi. Dr. Banda je hkrati tudi predsednik tekmovalne skupnosti Posavje — Zasavje s sedežem v Brežicah. V skupnosti so vključeni: Hrastnik, Trbovlje, Krško in Brežice. Šahovski klub Laško je sodelovanje odpovedal, ker ni imel dovolj denarja. Šahovska klub v Zagorju in Sevnici na tri vabila in dopise sploh nista odgovorila. Na zadnjem sestanku odbora lige je bil navzoč tudi predstavnik šahovske zveze Slovenije, ki je delo zasavskih šahistov pohvalil. Na sestanku so sklenili, da se začne tekmovalje v šahovski ligi 30. januarja. V prvem kolu bodo igrali: Krško — Brežice, in Hrastnik — Trbovlje. Vsaka ekipa bo imela šest članov, dva mladince in dve članici.

Le tri kola so še do konca, pa še ne vedo, kdo bo članski prvak brežiskega šahovskega kluba. Turnir se je začel prve dni januarja in je eden najmočnejših zadnja leta v Brežicah. Kandidatov za prvo mesto je več in to daje tekmovalju posebno draž. Najboljši bodo prišli v ekipo, ki bo tekmovala za Brežice v zasavski posavski ligi.

Tekmovalje za mladinsko prvenstvo kluba, na katerem je sodelovalo 15 igralcev, je končano. Zmagal je Lenart Šetinc, za njim pa so se uvrstili: Marjan Šetinc, Tone Zorko, Davor Senčar, Drago Vimpolšek in drugi. Zmagovalec je doživel samo en poraz, drugače pa so bili tekmovalci precej izenačeni. Turnir je veljal za izbirno tekmovalje v posavsko zasavski tekmovalni skupnosti. To tekmovalje se je pričelo 22. januarja v klubu brežiskega doma JLA. Zmagovalec bo igral na republiškem mladinskem prvenstvu.

B-R.

Mokri trening krških plavalcev

30 najboljših plavalcev in plavalk iz kluba Celulozar iz Krškega odhaja v zimskih poditnicah na skupen trening v zagrebškem zimskem bazenu. Tja se vozijo z vlakom vsak dan. Trening v Zagrebu jim je omogočil liga odbor plavalne zveze Jugoslavije. Za vsakega plavalca bo treba plačati samo 250 dinarjev na dan. Prvotno so nameravali poslati

plavalce iz Krškega za deset dni na trening v Ravne na Koroškem, kjer bi trenirali v zimskem bazenu, v prostem času pa smučali na zelo lepih smučarskih terenih v okolici Raven. Ker pa bi trening v Ravnah veljal vsak dan kar 24 tisoč dinarjev ali za deset dni 240 tisoč dinarjev, klub Celulozar tolikšnega izdatka ne bi zmogel. Zategadelj so se raje odločili za Zagreb.

Zimski trening je za plavalce zelo pomemben, občinska zveza za telesno kulturo pa bo za to prispevala potreben denar. Zveza kaže veliko razumevanje za plavalce, saj so ti najmočnejša športna panoga v občini, ki združuje kar 130 aktivnih plavalcev in plavalk ter 50 članov Poleg tega deluje v Krškem več kot 30 plavalnih klubov in sekcij. V 42 izpranih plavalnih sodnikih, ki je najmočnejša sodniška sekcija v Sloveniji. Prepričani smo, da bo plavalec in plavalka Celulozarja na trening v Zagrebu zelo koristil, čeprav bo letos krška ekipa precej oslabiljena. Plavati bo namreč nehalo precej starejših plavalcev in plavalk, v ekipi pa ne bo dveh pomembnih stebrov: Petra Jesenška in Aleksandra Lilega, ki bosta pri vojakih.

V. N.

Največ zanimania za namizni tenis

Na osnovni šoli »Katja Rupena« v Novem mestu so pričele delovati sekcije. Najbolj privlačen je namizni tenis. Pred dnevi so dobili učenci še dve mizici, tako da jih imajo zdaj že pet. V zadnjem tekmovalju se je pomerilo 25 učencev. V finalu je prejšnji prvak Pezelj II izgubil s Sepetavcem II, ki mu je bil tesno za petimi že v prejšnjih srečanjih. Vrstni red: Sepetavci II, Pezelj II, Jožef I, Vals, Kristan, Donato, Jožef II, Vukčević, Vovk, Zupančič, Dobosič in drugi. Prvi trije se bodo pomerili z izbrano reprezentanco stopliške šole.

PAVK

Nepredviden dvoboj krških kegljačev

Kegljaška ekipa »Proletarcev« iz Zagorja ob Savi je predzadnje nedeljo premagala enako vrsto iz Krškega s 3070:2532 podrtimi keglji v disciplini 8 krat 100 lučajev. Do dvoboja, ki je bil sicer dobrodošel, čeprav so Kršani zanj porabili del denarja namenjenega za gradnjo kegljišča, je prišlo zaradi malomarnosti obveščanja. Ta dan je bilo namreč dogovorjeno, da bodo v Zagorju izbrali najboljšo moštvo za izbirno tekmovalje v republiško ligo. Ostalih epik, razen Krške, ki so bile pravočasno obveščene, da spadata v celjsko oonsko tekmovalno ligo, ni bilo na izbirno tekmovalje.

Najboljši igralci so bili Franc s 419 podrtimi keglji, Čestnik s 414 in Sotenski s 393. Pri poraženih pa Gelb s 315, Petakovič s 340 in Pavliha s 323 podrtimi keglji.

A. Arko

Kegljači Kočevja naj ne izgube poguma

V tekmovalju za vstop v republiško ligo, je kegljaška tekmovalna skupnost Ljubljana organizirala dva nastopa, na katerih je sodelovalo osem najboljših moštev te skupnosti. Moštvo Kočevja je na tekmi kegljišču Slovana podrl samo 6094 kegljev. Na drugem nastopu na kegljišču Maksa Perca pa so dosegli soliden rezultat 6438 podrtih kegljev (Henigman 857, Košmrl 846, Kosten 828, Kočevar 821). Ker je najvarnejši konkurent Slovan dosegel na svojem kegljišču 6365 podrtih kegljev in na kegljišču Maksa Perca 6587 podrtih kegljev, ga Kočevje ni moglo ogroziti v borbi za vstop v republiško ligo. Kočevje je bilo v tej konkurenci v neenakopravnem položaju, ker je obkroženo nastopilo na tujem igrišču.

Smučarski tečaj v Črmošnjicah

Te dni poteka v Črmošnjicah smučarski tečaj, ki je namenjen mladim smučarjem iz občin Črmošnjice, Metlika, Trebnje in Novo mesto. Do nedelje je prišlo v Črmošnjice 33 tečajnikov in tečajnic iz novomeške in trebnjske občine, Belokranjcev pa še ni bilo.

Tečaj vodijo štirje izprani smučarski voditelji, vodja tečaja je Neno Peric iz Novega mesta. Tečajniki stanujejo v poslopju Gozdnega gospodarstva in v osnovni šoli ter imajo svojo kuhinjo. Program obsega teoretična predavanja v učilnici in praktične vaje na pobočjih Gač. Tečaj naj bi dal kader za razvoj smučarskega športa na Dolenskem, priredila pa ga je občinska zveza za telesno kulturo, ki plača udeležencem tudi eno tretjino stroškov za tečaj.

m.

ŠPORT V KOČEVJU

KEGLJANJE — Na štiristeznem kegljišču v Gaju sta se pomerili moški in ženski kegljaški ekipi KK Ljubljana in KK Kočevje. Ženske so tekmovalce po načinu 6 krat 100 lučajev. Zmagale so boljše Ljubljankanke z 2260 keglji, domačinke pa so podrlje 2.244 kegljev in tako zostale le za 16 kegljev. Nastopila ni Serčevića, ki bi verjetno doprinesla k zmagi. Ljubljankanke so se tako kočevskim igralkam oddolžile za poraz, ko so jih igralke iz Kočevja premagale v Ljubljani. Med domačinimi je največ kegljev podrla Andolskova — 393 pred Ocepovo — 382. Trpinovo — 379 itd. Pri Ljubljankankah je bila najboljša Janšetova, ki je podrla 421 keglj.

Elektro Ljubljana,
enota NOVO MESTO

razpisuje
JAVNO LICITACIJO
za prodajo

- motornega kolesa
»PUCH«
v voznom stanju.

Licitacija bo 28. januarja
1966 ob 10. uri v prostorih
uprave.

Ni ločil družbene od svoje imovine

Martin Lukežič obsojen zaradi zlorabe položaja

Občinsko sodišče v Črnomlju je pred kratkim obsodilo Martina Lukežiča, direktorja Obrtnega servisa v Semiču, na 7 mesecev zapora, pogojno za dobo treh let; na prepoved opravljanja službe, s

katero je zvezano samostojno razpolaganje z družbenim premoženjem za 1 leto ter mu odvzelo protipravno pridobljeno premoženjsko korist v znesku 235.200 din.

Dokazano je, da je direktor Obrtnega servisa zlorabil svoj položaj ter si pridobil neupravičeno premoženjsko korist s tem, da je leta 1963 in 1964 uporabljal pri gradnji svoje hiše delavce iz podjetja v njegovem rednem delovnem času. Podjetje jim je izplačalo zasluzke, četudi so delali drugje. Skupno je 10 delavcev 160 ur gradilo Lukežičevo hišo. S tem je oškodoval podjetje za 235.200 din.

Razen tega je v času od leta 1962 do 1964 nabavljaj opeko, cement, betonsko železo in drug gradbeni material v imenu podjetja, ki je za vse blago tudi plačalo račune, direktorja pa vodilo kot dolžnika. Tako si je neupravičeno ustvaril najmanj 657.886 din kredita ter ga po-

stopoma in v daljših presledkih odplačeval.

Na razpravi je odkrito priznal, da si je s sredstvi podjetja ustvaril kredit, medtem ko je tajil, da bi uporabljal delavce v rednem delovnem času pri gradnji svoje hiše. Z izpovedbo prič pa je bilo tudi to kaznivo dejanje dokazano.

Pri izreku sodbe je senat upošteval obtožbeno delno priznanje, da je oče mladolletnih otrok in tudi težavne razmere, v katerih je pričelo podjetje delati pod njegovim vodstvom. Za obtežilo okoliščino pa so smatrali zlasti to, da je kot direktor podjetja oškodoval družbeno premoženje.

Sodba še ni pravomočna.

NESREČE

Trčenje pri Starem logu

23. januarja sta pri Starem logu trčila tovorni avto OM Lj 340-16, last podjetja Avto Kočevje, ki ga je vozil Stane Levstik iz Blat pri Ribnici, in osebni avto Moskvic, ki ga je upravljal Stane Jajtič iz Otočca pri Novem mestu. Oba vozila sta se srečevala na nepreglednem ovinku. Opazila sta se šele na razdalji 15 metrov. Začela sta zavirati in osebni avto je celo ustavil, tovornjak pa je zaradi spolzke ceste (ki ni bila pluzena) začelo zanašati, da je trčil v Moskvico. Škoda na osebnem avtomobilu je za okoli 100.000 starih din, poškodovan pa ni nihče.

Nesreča na Cesti herojev

Vladimir Zupin iz Novega mesta, sofer pri Cestnem podjetju, se je 18. januarja popoldne peljal z lastnim tovornjakom po Cankarjevi cesti v Novem mestu. Ko je zavil na prednostno Cesto herojev, je

mimo pripeljal osebni avto, ki ga je vozil Janez Miklič iz Novega mesta. Vozili sta trčili. Škodo cenijo na 500 N din. Voznikoma se ni nič zgodilo.

Ni zvozil slaloma

Milo Ninković iz Bačke se je 19. januarja z osebnim avtomobilom peljal po avtomobilski cesti mimo Drnovca, ko ga je na snegu zaneslo. Po 50 metrih vijuganja je trčil z vrati v cestni smernik in se ustavil. Na vozilu so ocenili škodo, ki znaša blizu 1500 N d.n.

Preozko za tovornjak in avto

Jože Kavčič iz Kostanjevice je 20. januarja s tovornjakom zavil v ovinek pri Vrti vasi, tedaj pa mu je naproti pripeljal avto iz Novega mesta. Na ozki in zasneženi cesti sta se vozili pri srečanju zaleleti eno v drugo. Tako da je nastala škoda 1800 N dinarjev.

Tovornjak je bil prepočasen

20. januarja sta v Novem mestu, na Cesti komandanta Staneta, trčila tovornjak KZ Novo mesto, ki ga je vozil Stane Luzar iz Gaberja, in osebni avto Božidarja Vrstovška iz Novega mesta. Tovornjak je prehitel pešce in je zato zapeljal na levo stran. Ker se ni dovolj hitro umaknil na desno, je z levim sprednjim branikom zadela osebni avto, ki je prihajal na proti. Osebnemu vozilu je poškodovano za okoli 700 N dinarjev, medtem ko na tovornjaku ni škode.

Na ovinku sta zavirala

Na Mirni sta 21. januarja trčila avto, ki ga je vozil Viktor Ober iz Ljubljanskega TRANSPORTA, in tovornjak ljubljanskega podjetja MERCATOR, ki ga je vozil Anton Hočevar. Vozili sta se srečali na poledeneli cesti v nepreglednem ovinku. Coprav sta vozila zavirala, se nesreči nista mogla izogniti. Pri trčenju je nastala škoda za okoli 1000 N dinarjev.

Razbite luči

Janko Petrič iz Novega mesta se je 21. januarja popoldne peljal z osebnim avtom po Ljubljanski cesti. Pred bencinsko črpalko ga je dohitel z osebnim avtomobilom Obrad Pešič iz Novega mesta in se zaradi prekratke varnostne razdalje zaletel vanj. Pri trčenju se je na Petričevem vozilu razbila sprednja desna luč, na Petričevem pa zadnja luč.

Poltovornjak na njivi

Jože Ravbar se je 21. januarja zvečer peljal s poltovornjakom iz Brusnice proti Novemu mestu. Pred Malim Slatnikom je vozilo zaneslo s ceste na njivo in je pri tem trčilo v jablano. Voznik ni bil ranjen, medtem ko cenijo škodo na vozilu na 900 N dinarjev.

Zupanc je pritisnil na zavore

Marijan Zupanc iz Novega mesta se je 23. januarja popoldne peljal z osebnim avtom proti Rumanji vasi. Tam mu je naproti pripeljal avto, ki se je pri srečanju ustavil. Voznik osebnega avtomobila je zavril, vendar ga je na zasneženi in spolzki cesti zaneslo v avto. Telesnih poškodb pri nesreči ni bilo, medtem ko cenijo škodo na vozilih na 2200 N din.

Ker ni dobil kilometrine

Dimnikar si je po svoje pomagal, ker mu niso priznali odškodnine za vožnje z mopedom, vendar je to kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil obsojen

Obrtno komunalno podjetje je dimnikarju, zadolženem za Črnomelj in okoliška naselja, zaupalo tudi pobiranje denarja od strank. D. W. pa si je tako kot odgovorna oseba gospodarske organizacije začel postopoma prilagajati denar vse od aprila do konca leta 1964. V 112 primerih je dal strankam pravo potrdilo o plačilu dimnikarskih uslug, kopljo, katero bi moral oddati v podjetju z denarjem vred, pa je ponaredil na manjši znesek. Razliko je tako spravil v žep. Na ta način si je neupravičeno pridobil 13.700 din.

Ko je občinsko sodišče v Črnomlju pred nedavnim zadevo obravnavalo, je obtoženec v zagovor navedel, da mu v podjetju ni-

so priznali kilometrine za moped, s katerim je opravljal službo po okoliških vaseh, četudi so bili drugi te ugodnosti deležni.

Zaradi kazniviga dejanja poneverbe in ponareditve uradnih listin je bil obsojen na 4 mesece zapora, pogojno za 1 leto. Sodba še ni pravomočna.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Primec, član kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Salehar, član kolektiva Bor, Dolenjske Toplice; Jožef Kukman, članica kolektiva ZTP, sekcijski za vlek, Novo mesto; Jože Bašelj, posestnik z Gornjega Kamenja; Jože Dragan, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Jože Dolinar, Tone Zupančič in Franc Kraševac, člani kolektiva Gorjanci, Straža; Franc Novina, član kolektiva Novoles, Straža; Fanička Mrak, gospodinja iz Dolenjskih Toplic; Milan Mrak in Valentin Zajc, člana kolektiva UNZ, Novo mesto; Danica Pečiga, gospodinja iz Obrha; Jože Pečiga, posestnik iz Obrha; Franc Bradač, Jože Grabnar, Cvetko Ceburn, Franc Avguštin, Alojz Bohar, Rudi Zamida, Anton Avguštin, Metod Rom, Franc Murn, Emilija Hegler, Cvetko Bukovec, Jože Murn, Anton Zupančič, Avgust Murn, Franc Repar, Anton Pehar, Franc Mavsar, Dominik Murn, Jože Avguštin, Viktor Avguštin, Jože Mavsar, Rudolf Struna, Franc Murn, Viktor Perko in Jože Podraž, člani kolektiva Gozdni obrat Podturn; Ladislav Oblak, upokojenec iz Podhoste; Cveta Struša, gospodinja iz Dolenjskih Toplic.

DOPIŠNA DELAVSKA UNIVERZA — LJUBLJANA

Zavod za dopisno izobraževanje

vpisuje v

- pripravljalne tečaje s seminarji za sprejemne izpite na vse višje šole
- tečaj za skladišnike
- tečaj za kontrolorje in predelavce v kovinski stroki
- knjigovodske tečaje (začetniški, finančni in tečaj analitične evidence)
- jezikovne tečaje nemščine in italijanščine
- tečaj za izpopolnjevanje slovenskega jezikovnega izražanja
- začetniški tečaj tehniškega risanja
- tečaj za varnost pri delu

Na željo delovnih organizacij organiziramo tudi druge tečaje.

Interesenti dobe pojasnila na sedežu zavoda, Parova 39, tel. 312-141.

Prijave sprejemamo do 20. februarja t. l.

»DANA«

destilacija
MIRNA na Dol.

razpisuje
prosto delovno mesto
ELEKTROTEHNIKA

Ponudbe pošljite na podjetje. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Vsem poslovnim prijateljem in znancem se toplo priporoča

ISKRA — KRANJ

tovarna kondenzatorjev — SEMIČ

Razen treh orehov, dveh jablan, suhe tepke, majhne njivice, kjer koruza zazorji že julija meseca, prašička in večno lačnega psa ni ničesar pri hiši. Mož je že postaren in vidim ga le ob nedeljah, ko sedi pred bajto pod orehom. Tam presedi cele ure, molči in gleda čez lakenško globoko v čreteške in rakovniške zelene gozdove. Sem in tja privleče iz suknjiča pohlevno steklenico z žganjem in napravi požirek. Potem spet nepremično obse di in gleda, gleda tja proti gozdom. Kdo ve, kaj vidi v teh gozdovih? Nekajkrat sem ga videl, kako se je že zgodaj zjutraj, preden je odšel na štih, s svojo žen in otrokom prikrivil iz Lakenca po strmini s polnim košem suhljadi. Ali misli na tiste gozdove kot na vir za svojo kurjavo? Njegov obraz je tak, da ni mogoče na njem odkriti nobene misli. Gotovo bi se našlo mnogo navdušencev za kmečke idile, ki bi sodili, da gleda mož lepoto narave, da občuduje lepe gozdove. Jaz pa le mislim, da strmi mož predse poln topega sovraštva do gozdov, do Brezovca, do svojega življenja.

Drugi sosed je že malo večja bajta, kjer je toliko polja, da bi se lahko redili dve kravi. Toda sosed ima le eno jalovo kravo in še ta stoji v zidanici, ker mu je pred leti pogorel hlev. Vinu kravja tovarišija ni na škodo, ker ga v zidanici nikoli ni, kajti sosed proda gozdiče že jeseni, kadar ga kaj ima. Pri hiši je troje otrok in še mlada žena. Eden izmed prednikov te bajte je staro leseno podrl in si postavil zidano. S tem napredkom pa je svojim potomcem napravil veliko neprijetnost: pol bajte se je namreč pred leti podrl in sedaj veža, ki je obenem tudi kuhinja, nima ene stene. Zena kuha v tem odprtem prostoru leto in dan.

Trije otroci so trije heroji. Fant in deklica sta zmerom oprtana s koški, razen ko gresta k obhajilu, ker že hodita v šolo. Najmlajši otrok, ki je v zibelki, je tudi že heroj. Odrašča namreč brez mleka. Materine prsi so že davno posušene, zato pa so njena

stopala nesorazmerno velika. Kruha ti otroci sploh ne poznajo, kakor ga tudi drugi otroci na Brezovcu ne poznajo. In če vprašaš fanta in deklico jutraj, ko gresta v uro oddaljeno mokronoško šolo, če sta že kaj zajtrkovala, ti oba smeje odgovorita:

»O da, mama nama je tropine poparila...«

Posušene sadne tropine od lanskega leta.

Pri tej bajti, ki stoji na suhem hrbišču Brezovca, a se imenuje pri »Grabnarju«, zraste žito žabi do ušes. Kolikor uspe krompir, je kakor debeli orehi. Ob

delovanje take zemlje pomeni strahovito zgubo, pomeni živeti od lastnih solz.

Mati Grabnarica, ki je spet v drugem stanju, mi pripoveduje:

»Ko bi le hlev mogli postaviti. Toda tako težko je, ker ni denarja. Hlev, hlev...«

Prihaja iz Lapuha z vedrom vode na glavi. Ta voda mora biti za ves dan. Voda se pri hiši meri na kapljice.

Moža še nisem dobil pred oči, čeprav sem že teden dni njegov sosed. Potem pa sem ga le zasledil: zjutraj ob dveh ali ob treh sem slišal na cesti pred zidnico trde korake in zvečer ob desetih ali še pozneje sem jih spet slišal, ko so se vračali. To so bili koraki sosedu Grabnarju, ki je hodil na delo v rakovniške gozdove tja nekam na gornji konec mirenške doline. Pozneje sem se mu čudil, da hodi na delo tako daleč. On pa mi je odgovoril:

»Ni prehudo, gospod. Dobro uro je hoda...«

Črne točke
našega
prometa

Novo mesto brez

parkirišč za tovornjake

Parkirišč za osebne avtomobile ima Novo mesto dovolj, vsaj ob sedanjem številu osebnih motornih vozil bi tako lahko rekli, na Glavnem, Prešernovem in Kidričevem trgu in pred nekaterimi gostinskimi lokali pa bi jih lahko še povečali. Vse leto so parkirišča tudi zasedena, bolj med turistično sezono, ko se v Novem mestu ustavljajo motorna vozila iz drugih krajev in iz tujine. Ko nastopi turistična sezona, je nekatere dneve na parkiriščih kar gneča, zato bo potrebno razmisliti o uvedbi redarsko čuvajske službe.

Teže pa je v Novem mestu najti prenočišče oziroma počivališče za tovornjake, zlasti če imajo ti prikolice. V mestu primerne prostora zanje ni. V stiski se sicer zatekajo na Prešernov trg in na dvorišče hotela v Kandiji, kamor pa ni dobrega dohoda, medtem ko prebivalci negodujejo ob hrupu, ki ga vozila ob prihodu in odhodu povzročajo na teh prostorih. Predlagajo, da bi začasno uredili Kandijsko cesto za postanek tovornjakov, vendar bi spet morali poskrbeti za nemoten dohod nanjo. Rešitev bi bila začasna, ker je Kandijska cesta namenjena za umik vprežnih voz ob hudem prometu v mestu. Nekateri omenjajo kamnolom v Zabji vasi, ki da bi se ga dalo urediti za parkiranje, ko ga bo PIONIR opustil, vendar je po zahtevanju izvedencev tamkajšnji prostor premajhen in onemogoča nemoten dovoz.

Najpogostejše omenjajo sejmische ob Cesti herojev, na katerem naj bi v prihodnje postajala večja motorna vozila. Parkirišče na tem mestu bi nedvomno vplivalo na razbremenitev ozkih prometnih grl v mestu, predvsem kandijskega mostu in izteka Ceste komandanta Staneta na Glavni trg. Predvideni prostor za parkiranje tovornjakov bi morali le primerno utrditi in mu urediti dohod. Marsikdo se bo ob tem vprašal, kaj bo s sejmischem, ali bo uknjeno. Nobene bojazni ni, da bi morali ukiniti sejmische, saj bi ga motorna vozila zasedla pretežno le ponoči. Sicer pa je predvideno, da bo za sejmische kmalu izbran drug primernejši prostor.

Kasneje sem tudi sam napravil to pot, toda hodil sem debeli dve uri, da sem bil ves moker, a še nisem prišel v tiste gozdove, ki niso stali kar ob cesti.

Moj tretji sosed je bila spet bajta. Človek bi si mislil, da sta prvi dve bajti že višek revščine po človeških pojmihih teh krajih, toda tretja bajta je oni dve po revščini še prekosila. Bajta je bila star vinski hram z enim samim, dokaj velikim prostorom z okenci, ki so imela kvečjemu deset col v kvadratu. Pred bajto je med bohotno praprotjo životarilo nekaj zanikrne povrtnine. Vinograd pod bajto je bil že davno opuščen, zarasel z nizkim grmovjem, med katerim je še tu in tam živel stara trta divje šmarnice.

V tem hramu je živelo sedem ljudi, vdova s svojo staro materjo in s petimi otroki, ki so bili še vsi za šolo in ki so po grmovju okrog bajte preganjali suho kozo, pravo mučenico. Okrog te družine je vladalo nekaj skrivnostnega, kar mi je takoj padlo v oči; sosedje so le neradi govorili o njej, če pa so govorili, so pred tujcem očividno nekaj prikrivali. Ko pa sem se za stvar zanimal, so mi povedali, da je bajtarica, tista vdova, pred leti ubila svojega moža, presedela zato pet let težke ječe v Begunjah, od koder se je šele pred kratkim vrnila. Nadalje so mi pripovedovali, da rajni mož ni bil kdo ve kaj prida, da je ženo venomer pretepaval, prav tako taščo in celo otroke v zibelki.

Roman na Brezovcu.

Razumljivo je, da me je po tem odkritju družina še bolj zanimala. Skušal sem ji priti blizu, toda dolgo nisem imel sreče. Vsakokrat sem našel prazno bajto, le otroci so se pojalili okrog nje. Neko nedeljo popoldan pa sem ženi le dobil doma. Ko sem stopil iz grmovja pred bajto, je pred njo sedela stara, silno zamazana in zapuščena žena sivih las; nepremično je strmela v sonce, ki se je v svojo močjo upiralo v brezovski breg. Zdelo se mi je, da bi se mi bila rada skrla, ker pa je bilo že prepozno, je obsedela.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 28. januarja — Drago
Sobota, 29. januarja — Francisek
Nedelja, 30. januarja — Martina
Ponedeljek, 31. januarja — Vanja
Torek, 1. februarja — Ignac
Sreda, 2. februarja — Marija
Četrtek, 3. februarja — Blaž

ČESTITKI

Jožetu in Karolini Vrtičič iz Zihovega sela za 29. letnico skupnega življenja čestita hčerka Dragica z možem.

★

Ljubi mami in tatu Prešernovima s Potovrha za 30. obletnico skupnega življenja kličejo še na mnoga leta hvaležni otroci: sin Ivan in Drago z družino, Tone, Rozika, posebno pa hčerka Anica.

PREKLIC

Preključem besede, izrečene proti Antonu Ureku iz Spodnjega Starega grada, kot neresnične. Rudi Umek, Sp. Stari grad 39 — p. Krško.

Umrli je

TEREZIJA KALIN

doma iz Šmarjete pri Novem mestu, stanujoča v Lipoglavu št. 24, Loče.

Zaljubljeni otroci Lojzka z možem, Martin z ženo, Jože, Režika in Lojze.

Tragično je preminul naš dober in zvesti šofer

IVAN CVELBAR

Pokopali ga bomo v četrtek 27. jan. ob 3. uri popoldne na kostanjeviškem pokopališču. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Emil VUKČEVIČ z družino

[ZAHVALE]

Ob prerani izgubi našega dragega očeta, sina, brata in strica

FRANCIJA KLEMENČIČA

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, zasuli njegov grob z venči, z nami sočustvovali ter nam kakorkoli pomagali. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu Splošne bolnišnice Novo mesto, ki mu je kot članu kolektiva stal ob strani ves čas.

Superavtomatični PRALNI STROJI

vseh znamk

ZADNJI MODELI!

Nudimo garancijo, uredimo vse izvozne listine.

Plačilo v vseh valutah.

Devizni račun pri Banca commerciale, Trieste, 10650/0

L. PEROTTI, Via Carpi-son 20, Trieste.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.45, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETER, 28. JANUARJA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Domače višje — domači ansambli. 10.35 Novost na knjižni polici. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Silc: Sortni poljski poskusi s krmnimi rastlinami. 12.40 Iz narodne skrinjice. 14.35 Komorni zbor RAV Ljubljana na poje pesmi raznih narodov. 15.20 Napotki za turiste. 15.45 Novo v znanosti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.45 Kulturne diagone. 20.00 Iz arhiva opernih melodij. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 29. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Mladi glasbeniki pred mikrofonom. 9.45 Cetr ure z ansambli Atija Sessa. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 »Od zore do polnočnega na morju«. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milica Knež: Herbičaji v jablanovih in hrskovih nasadih. 12.40 Ansambel Lojzeta Staka in »Veseli hrbovci«. 14.05 Iz oper hrvaških avtorjev. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pes-

njegove bolezni in stori vse, da bi mu olajšal hudo bolezen. Lepa hvala govorniku za ganljive besede ob odprtem grobu, domačemu g. župniku za spremstvo in pevecem za žalostinke.

Hvaležni Klemenčičevi

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame in tate

MARIJE KUMP

roj. Držaj

iz Obrha pri Dragatušu

se zahvaljujemo vsem darovalcem venec in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, posebno pa kolektivu Komunalnega podjetja iz Črnomlja za številno udeležbo pri pogrebu.

Otroci z družinami

Ob boleči izgubi naše drage pri-ljubljene hčerke

RENATICE KORAČIN

iz Novega mesta

se prav lepo zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancom ter vsem darovalcem cvetja in venec. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam izrekli sožalje in nam pomagali v tako težkem času in jo spremlili v tako velikem številu v njen zelo prerani grob.

Zaljubljeni: mamica, očka in bratec

Ob prerani izgubi moža, očeta, brata in starega očeta

FRANCA REBERNIKA

iz Sevnice pri Mirni

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sosedom, posebno pa Milki Klančar, za dragoceno in nesebično sočustvovanje in pomoč v težkih dneh. Iskrena hvala vsem darovalcem venec in vsem prijateljem in znancom, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala govorniku Ivanu Gričarju, Franju Buclju in Vladu Berčetu, gasilec, občinskimi in osnovnim organizacijam ZK, ZB, SZDL ter trebanjski godbi.

Zaljubljeni družina Rebernikova

Ob smrti naše drage mame

MARIJE PAKAR

iz Metlike

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih dneh sočustvovali z nami, podarili pokojni cvetje in vence, jo spremlili na zadnji poti ter nam osebno ali pismeno izrekli sožalje.

Zaljubljeni hčerki Ivanka in Jožica z družinami

Metlika, Celje, 21. januarja 1966

MALI OGLASI

UGODNO PRODAJAM nov superavtomatični pralni stroj Rex, 4 kg, in novo motorno kosilnico BCS. Naslov v upravi lista (55-66).

PRODAM lepo ohranjeno trodelno kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista (66-66).

PRODAM SADRNE MOTORNE MLINNE in sprejem nova naročila. Lado Zefran, Vel. Gaber 14, p. Vel. Gaber.

DVOTAKTNO MOTORNO ŽAGO »Stihla«, skoraj novo, in 3 tonski gumni voz prodam. Ponudbe pošljite pod oznako »Stihlvo«.

PRODAM KOMBINIRANO OMAROM. Naslov v upravi lista.

BRIVKO — FRIZERKO sprejem takoj. Soba preskrbljena. Zabkar. Kostanjevica na Krki.

FRIZERSKA POMOČNICA išče službo v Novem mestu. Zaposlitev spomladi ali takoj. Naslov v upravi lista (66-66).

K PETGLANSKI družini išče moštvo, samostojno gospodinjstvo pomočnico. Petek, Lesce 130, Gorenjsko.

ISCEM GOSPODINJSKO POMOČNICO ali žensko, ki bi 8 ur pazila na otroka. Sitar, Kristanova 6, Novo mesto.

ZATEKEL se je večji pes. Dobite ga pri Jarc, Podgora 30, p. Straz.

TAKOJ SPREJMEM mizarskega pomočnika. Naslov v upravi lista (52-66).

V NAJEM DAM HISO v Hudeljah pri Trebnju. Naslov v upravi lista (54-66).

INSTRUKTORICO za 7. razred osemletke iščem. Naslov v upravi lista (58-66).

ISCEM dekle za delo na kmetiji. Plača po dogovoru. Nudim socialno zavarovanje. Anton Sink, Zabnica 53 pri Kranju.

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 9 novih din, vsaka nadaljnja beseda 1 novi dinar. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 novi dinar — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preklicih in pod objavah 20 odst. popusta.

ISCEM LOKAL, primeren za obrt v Novem mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Obrtnike«.

POROCNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

OPAZOVANO OSEBO, ki je zamenjala žensko kolo dne 8. 1. 1966 pred Komunalno banko Novo mesto prosimo, da ga vrne na postajo LM Novo mesto.

MAJOR R-8 1965, svetlo siv, takoj prodam. Novo mesto, Nad milni 19.

OBVESTILA

KVALITETNO, HITRO in poceni vam popravi vaš radijski in TV sprejemnik — novo ustanovljena delavnica: Ivan Galic, vel. Malence 37, p. Krška vas.

STEKLARSTVO Klobučar — Sliško, Hladnikova 1, Novo mesto, nudi steklarske usluge, okvirjenje slik. Se priporoča!

KINO

Brežice, 28. in 29. 1. francoski film »Nedelje v mestu Avrejus«. 30. in 31. 1. italijanski film »Invazija vikingov«. 1. in 2. 2. ruski film »Armada Kolibris«.

Črnomelj, 28. in 30. 1. francoski barvni film »Grof Monte Cristo I. del«. 1. in 2. 2. italijansko-francoski film »Delfina«.

Kočevje »Jadransko«: 28. do 30. 1. španski barvni film »Vrni se iz Mehike«. 31. 1. ameriški barvni film »Pot okoli sveta«. 1. in 2. 2. slovenski film »Ne joči, Peter«. 3. 2. poljski film »Boj in upanje«.

Kostanjevica: 30. 1. francoski film »Roberto la Rocca«.

Metlika: 29. in 30. 1. angleški film »Hajka«.

Mokronog: 29. in 30. 1. ameriški barvni film »Ljubimo se«. NOVO MESTO »KRKA«: 28. do 31. jan. ameriški barvni film »Revolverski ranca Casa Grandes«. 1. febr. kubanski film »Mladi uporniki«. 2. in 3. febr. mehiški film »Angel uničenja«.

KINO TREBNJE

predvaja težko pričakovani

NEMSKI BARVNI CINEMASCOPSKI FILM

WINETOU — II. del

Predstave bodo v soboto, 29. januarja ob 19. uri in v nedeljo, 30. januarja 1966 ob 14., 16.45 in ob 19. uri.

Ugodne zveze z vlakom iz Mirne in Mirne peči. Na obisk v ljudno vabi

UPRAVA KINA

Ribnica: 29. in 30. 1. ameriški barvni film »Žena v težavah«. Sevnica: 29. in 30. 1. ameriški film »Nuna«. 2.2. francoski film »Judex«.

Sodražica: 29. in 30. 1. nemški film »Nürnbergski proces«.

Šentjernej: 29. in 30. 1. barvni film »Kartagina v plamenu«.

Trebnje: 29. in 30. 1. nemški barvni film »Winetous II. del«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

bo predvajal italijanski barvni CS film »Maratonka bitka«. 29. jan. na Dvoru ob 19. uri, 30. jan. v Mirni peči ob 16. uri, 30. jan. na Otočcu ob 19. uri, 31. jan. v Stopičah ob 19. uri, 1. febr. v Smarjškem Toplicah ob 19. uri, 2. febr. na Uršnih selih ob 19. uri.

Iz novomeške narodne listine

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Pavla Hrovat iz Gornje Brezovice — Pavla, Anica Pevec z Blata — Marjana, Zofija Kralj z Tribuč — Marjana, Franciška Hrovatič z Dolže — Janca, Marija Novina iz Dolenjskih Toplic — Igorja, Zofija Cvelbar iz Ravna — Nežko, Cecilija Zupančič iz Kržišča — Alojza, Ljudmila Pirc iz Tržišča — Nado, Marija Cesar iz Bojanje vasi — Marijo, Ivanka Gole iz Kamenice — Ignaca, Olga Plut iz Kota — Julija, Marija Muhlić iz Črnomlja — Marijo, Štefica Hočevar iz Hinj — deklico, Marija Kukman iz Čegelnice — dečka, Betka Jarković iz Malene — deklico, Vera Zbogor iz Šentjerneja — deklico, Ljudmila Levičar iz Sela — dečka, Antonija Bršan iz Hrastra — dečka, Marija Korbar iz Pluske — dečka, Ana Vidović iz Črnomlja — deklico, Marija Mežnaršič iz Metlike — deklico, Marija Pink iz Podhoste — deklico.

PREKLIC OGLASA

Preključimo veljavnost oglasa Vzgojno varstvenega zavoda v Novem mestu za razpis UPRAVNIKA, ki je bil objavljen na 18. strani zadnje številke našega tednika dne 20. januarja 1966. — Velja pa razpis istega zavoda o razpisu DIREKTORJA, ki je bil objavljen na 22. strani iste številke Dolenjskega lista!

UPRAVA LISTA

OPRAVIČILO

V zadnji številki je bilo precej tiskarskih napak, zamenjanih časopisnih vrstic in naslovov ter drugih manjših nepravilnosti, katerim je predvsem botrovala prešibka korektorska služba v tiskarni DELO. Bralce prosimo, da oprostijo nepotrebnim nerodnostim!

UREDNIŠTVO

Razpisna komisija za imenovanje direktorja

ZDRAVILIŠČA

ČATEŠKE TOPLICE

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

1. da ima visoko izobrazbo ekonomske ali zdravstvene izobrazbe gostinske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj;
2. da ima srednjo izobrazbo gostinske ali ekonomske smeri ali splošno srednjo izobrazbo in najmanj 10 let ustreznih delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi je treba predložiti razpisni komisiji do vključno 15. februarja 1966.

Likvidacijska komisija pri

OBČINSKI SKUPŠČINI NOVO MESTO

razpisuje

29. januarja 1966 ob 8. uri

javno licitacijo

v bivši Pekariji Dolenjske Toplice.

Iz likvidacijske mase bodo naprodaj:

1. MESILNI STROJ Z DVEMA KOTLOMA

2. RAZDELILEC ZA TESTO — v dobrem stanju
3. VODOVODNI STEVEC — v dobrem stanju
4. ELEKTRIČNI STEVEC — v dobrem stanju
5. TRICKEL — v slabem stanju
6. TRGOVSKI PREDALNIK — uporaben
7. MLIN ZA MLETJE DROBTIN — ni v redu

Začetna cena bo določena ob prodaji.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja podjetja

»DANA«, destilacija Mirna na Dolenjskem

razpisuje

po 2. odstavku 112. člena temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah in v zvezi z določili 54. člena statuta podjetja delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti še ustrezno tehnološko in ekonomsko znanje in poslovno sposobnost za razpisano delovno mesto. Ponudbe z življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju jurnih pogojev, dokazili o delu v drugih delovnih organizacijah in o neizpolnjevanju naj kandidati dostavijo razpisni komisiji do 20. februarja 1966 v zaprti ovojnici z oznako: »Za razpisno komisijo«.

Komisija za sprejemanje in odpoved delovnega razmerja pri

KOMUNALNEM PODJETJU TREBNJE

razpisuje prosto delovno mesto

gradbenega delovodja dveh vajencev ključavničarske stroke

Pogoji: za gradbenega delovodja se zahteva dokončana gradbena delovodska šola z nekaj prakse ali VKD s 5 leti prakse na delovnem mestu gradbenega delovodja. Za vajenca se zahteva dokončana osnovna šola. Nastop dela takoj ali po dogovoru, OD po pravilniku. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Milica Jakopčič, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zorn.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih dinarjev) — Letna naročnina 20 n dinarjev (2000 starih dinarjev); polletna 10 n dinarjev (1000 starih dinarjev); plačljiva je vnaprej — Za tuzemstvo 37.50 n dinarjev (3750 starih dinarjev) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Pošto predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani.